

kentli

dergisi

• ABANA • ADALAR • ALTINOVA • AMASRA • ANTALYA • AVANOS • AYDIN • BALÇOVA • BALIKESİR • BANDIRMA • BAYINDIR • BEŞİKTAŞ • BİLECİK • BURDUR • BURSA • ÇANKAYA • DARENDE • DENİZLİ
• DİDİM • EDİRNE • ERZURUM • GEBZE • GÖLCÜK • HATAY • ISPARTA • İNEGÖL • İSTANBUL • İZMİR • KADIKÖY • KADIRLI • KAHRAMANMARAŞ • KARESİ • KARŞIYAKA • KIRIKKALE • KIRŞEHİR
• KOCAELİ • MALKARA • MENTEŞE • MERSİN • MEZİTLİ • MUDANYA • MUĞLA • NİLÜFER • ODUNPAZARI • ORDU • ORTAHİSAR • OSMANCIK • OSMANGAZİ • OSMANİYE • PAMUKKALE • PENDİK • SAMSUN
• SERDİVAN • TEPEBAŞI • TOROSLAR • TRABZON • URLA • ÜRGÜP • YALOVA • YENİPAZAR

Bisiklet ve Kent

Kadirli'de 'Kent ve Göç' konuşuldu

Sağlıklı Kentler Birliği'nin "Kent ve Göç" konulu konferansı Kadirli'de yapıldı.

"Kentin sağlığı için çalışıyoruz"

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, çalışmalarını kentin maddi ve manevi sağlığını iyileştirici şekilde gerçekleştirdiklerini söyledi.

"Yenilikçi çalışmalara açığız"

Ortahisar Belediye Başkanı A. Metin Genç, sağlıklı bir kent için her türlü projeye hazır dedi.

"Hedef, iklim değişikliği ile mücadele"

Malkara Belediye Başkanı Ulaş Yurdakul, kent dinamikleri ve tüm sektörlerle entegre bir kent yönetimi oluşturmayı amaçladıklarını dile getirdi.

SAĞLIKLI BİR ŞEHİR, mutlulukla pedal çevirir

Şehirlere sağlıklı dokunuş

www.skb.org.tr

Başkan'dan

Recep ALTEPE

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Değerli okurlar,

Yeni yılın ilk sayısıyla birlikteyiz. 2015'in gerek Sağlıklı Kentler Birliği gerekse üyelerimiz açısından sağlıklı kent olma yolunda önemli adımların atıldığı bir yıl olduğuna inanıyorum. Üyelerimizle yılda iki kez gerçekleştirdiğimiz meclis toplantıları ile bir araya geliyoruz. 2015'in son toplantısını Kadirli'de yaptık. Kadirli Konferansı'nda özellikle komşu ülkelerimizde yaşanan savaş nedeniyle gündemden düşmeyen mülteci sorunu da dahil "Kent ve Göç" konusunu ele aldık. Göçün en temel nedeni, daha iyi şartlarda yaşamak. Bu nedenle kentler artan nüfus karşısında yerleşimden sağlığa kadar her alanda göçün sebep olduğu yükü hafifletmekte zorlanabiliyor. Ülke içinde, şehirler arasında yaşanan demografik hareketliliğe bir de ülkemizin coğrafi konumu nedeniyle mülteci akını eklenince göç, yerel yönetimlerin de önemli bir sorunu haline geldi. Konferansta yapılan sunumlarla her kent kendine göre tedbir alma konusunda fikir sahibi oldu.

Kadirli Konferansı'nda ayrıca 5 belediyemizi daha Birliğimize kattık. Böylece üye sayımız 60'a ulaştı. 2016 yılında üyelerimizden alacağımız güç ve oluşturacağımız sinerji ile sağlıklı kentler oluşturulması anlamında önemli mesafeler kat edeceğimize inanıyorum.

Gelecekte ülkemizi ve kentlerimizi eğer tedbir alınmazsa zorlayacak bir diğer demografik sorun ise yaşlılık. TÜİK'in verilerine göre ülkemizde 2014 yılı sonu itibarıyla 65 yaş ve üzerinde 6,2 milyon kişi bulunuyor. Yaşlı nüfusun 77, 7 milyonluk toplam nüfusumuz içindeki oranı yüzde 8. Nüfusla ilgili projeksiyonlara göre yaşlı nüfus oranı 2023 yılında yüzde 10,2; 2050 yılında yüzde 20,8; 2075 yılında yüzde 27,7 olarak tahmin ediliyor. Yani 60 yıl sonra her üç kişiden biri 65 yaş ve üstü olacak.

Bu gerçeklerden hareketle Bursa'da Birliğimizin de desteklediği Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Belediyeler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile Yaşlı Dostu Kentler Sempozyumu düzenledik. Sempozyumda da dile getirildiği gibi bu konuda şimdiden tedbir almamız gerekiyor. Yerel yönetimler ve sağlıklı kentler olarak yaşlı nüfusun kaliteli bir yaşam sürmesi için kentsel tasarımlarımızı ortaya koymak, sağlık sistemlerini güçlendirmek ve bu konudaki çalışmalarımıza ağırlık vermeliyiz.

Son sayımızda kapak konumuzu "Bisiklet ve Kent" olarak belirledik. İnsanların hareket etmesini ve dolayısıyla sağlığına katkı sağlayan bunun yanı sıra çevreye de zarar vermeyen bir ulaşım aracı bisiklet. Avrupa'daki bazı ülkelerin yıllardır kullandığı bisiklet, artık Türkiye yollarında da kendine yer bulmaya başladı. 2015 yılında bu anlamda da önemli bir etkinliğe imza atarak "Sağlıklı Yaşam için Hareket Et" sloganıyla Bursa Bisiklet ve Doğayı Sevenler Derneği (BUBİDOSD) ile hem bisikletin kullanılmasına hem de hareketli yaşama dair farkındalığın artırılmasını amaçladık. Bizler yerel yöneticiler olarak özellikle çocuklarımıza ve gençlerimize bisiklet dağıtırken diğer yandan da bisiklet yolları ve bisikletin diğer ulaşım araçlarıyla entegrasyonunu sağlayarak geleceğe ilişkin yatırımlarımızı sürdürmeliyiz.

Son olarak yeni yılın bu ilk sayısında 2016 yılının herkese sağlık, mutluluk ve huzur getirmesini diliyorum.

Saygılarımla...

kentli

dergisi

İmtiyaz Sahibi

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği adına,
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve SKB Başkanı
Recep ALTEPE

Yayın Direktörü (Sorumlu)

Murat AR

Genel Yayın Yönetmeni

Gonca YERLİYURT

Yayına Hazırlayanlar

Yunus İhsan ŞAHİN, Mustafa SEVİM,
Muhammed Furkan YURTSEVEN, Ercüment YILMAZ

Katkıda Bulunanlar

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Balçova Belediyesi,
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Bandırma Belediyesi,
Bilecik Belediyesi, Burdur Belediyesi,
Bursa Büyükşehir Belediyesi, Çankaya Belediyesi,
Denizli Büyükşehir Belediyesi, Didim Belediyesi,
Edirne Belediyesi, Erzurum Büyükşehir Belediyesi,
Gebze Belediyesi, Hatay Büyükşehir Belediyesi,
İnegöl Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi,
Kadıköy Belediyesi, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi,
Kırıkkale Belediyesi, Malkara Belediyesi, Mersin Büyükşehir
Belediyesi, Mezitli Belediyesi, Muğla Büyükşehir Belediyesi,
Ortahisar Belediyesi, Osmangazi Belediyesi, Pamukkale Belediyesi,
Pendik Belediyesi, Trabzon Büyükşehir Belediyesi, Ürgüp Belediyesi

Editör

Nagihan GÖRKEN

Grafik Tasarım

Emine ÇİFTÇİ

Danışma Kurulu

Erdem SAKER, Prof. Dr. Handan TÜRKOĞLU,
Prof. Dr. Nilüfer AKINCITÜRK, Prof. Dr. Barış MATER,
Prof. Dr. Cengiz GİRİTLİOĞLU, Prof. Dr. Hasan ERTÜRK,
Prof. Dr. Feza KARAER, Prof. Dr. Ünal ALTINBAŞ,
Prof. Dr. Nadir SUĞUR, Prof. Dr. Cengiz TÖRE, Doç. Dr. Emel İRGİL,
Doç. Dr. Alpaslan TÜRKKAN, Araş. Gör. Mukaddes SÜRER

Yapım

Bursa Kiraz Halkla İlişkiler Ltd. Şti.
Kükürtlü Mah. Cevizli Sok. No: 1/6 Osmangazi / Bursa
Tel: 0224 232 20 40 • www.kiraziletisim.com

Baskı

Akmat A.Ş.
Organize Sanayi Bölgesi AOS Bulvarı
2. Sok. No: 11 Nilüfer/Bursa

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Tayakadın Mah. Doyuran Sok. No: 13 Osmangazi/Bursa
0224 235 23 99
www.skb.org.tr • skb@skb.org.tr

Yıl 7 • Sayı 22 • Ocak - Şubat - Mart 2016

Yerel, süreli yayını.

ISSN 2146-0566

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği resmi yayını olan
Kentli Dergisi basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder.
Dergimizde yer alan yazı ve makaleler kaynak gösterilerek
yayınlanabilir. Makalelerin sorumluluğu yazarına aittir.
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin ücretsiz yayınıdır.

YENİDEN KULLANILIM, GERİ DÖNÜŞTÜRELİM

Çevreye yapabileceğiniz en kolay katkı, okunmuş dergi ve
gazetelerin geri dönüştürülmesidir. Sağlıklı Kentler Birliği,
Kentli Dergisi okurlarını ağaç kesimlerini azaltmak için kendi
yakın çevrelerinde de geri dönüşümü teşvik etmeye çağırıyor.

Kreşler çocukların ayağına gidiyor

Antalya Büyükşehir Belediyesi, hizmete sunduğu mobil
kreşlerle, merkeze uzak mahallelerdeki çocukların
ayağına giderek ücretsiz okul öncesi eğitim veriyor.

22

Türkiye'nin en büyük çocuk eğlence merkezi

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin çocuklar
için hazırladığı örnek bir proje olan "Çocuk
Köyü" görkemli bir törenle hizmete girdi.

23

Her ilçenin çevre sorunları belirleniyor

Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Uludağ Üniversitesi
arasında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında
'İlçe çevre sorunları' çalışmaları devam ediyor

24

Toplu taşımada engel yok

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin yeni
düzenlemesiyle belediye ve özel halk otobüslerinin
tamamında engelli rampası yer alacak.

26

"Bisikletli Otobüs" dönemi başlıyor

ESHOT, otobüslerin önüne monte edilen düzenek
sayesinde, İzmir'deki bisiklet sürücülerini
de toplu ulaşımaya katmayı hedefliyor.

27

Çöpten enerji üretilecek

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin
Kocamaz, Entegre Katı Atık Değerlendirme,
Geri Dönüşüm ve Bertaraf Tesisleri ile çevre için
evrensel bir projeye imza attıklarını vurguladı.

28

Bu sayıda

SKB'den çevreci tesislere ödül	8
Kadirli'de 'Kent ve Göç' tartışıldı	10
SKB 18. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi'nde	13
İş Sağlığı ve Güvenliği SKB'nin gündeminde	13
Bursa'da Yaşlı Dostu Kentler Sempozyumu	14
I. Uluslararası Şehir ve Çevre Sağlık Kongresi	16
SKB, Balıkesir'de buluşacak	17
Bursa'da kent kültürü ve bilinci konuşulacak	17
"Görevimiz kentin sağlığını ve halkın mutluluğunu sağlamak"	18
Kreşler küçüklerin ayağına gidiyor	22
Türkiye'nin en büyük çocuk eğlence merkezi	23
Her ilçenin çevre sorunları belirleniyor	24
Klinik, sokak hayvanlarına umut oluyor	25
Çevre ve doğaya dost hizmetler	26
Toplu taşımada engel yok	26
"Bisikletli Otobüs" dönemi başlıyor	27
Çöpten enerji üretilecek	28
Metan gazı elektriğe dönüşecek	29
Yeşil ulaşım: Bisiklet	30
Dünyanın etrafında 51 tur attılar	36
Kadıköy'de pedalla özgürlüğe	37
Hem çalışıyorlar hem spor yapıyorlar	38
15 kilometrelik bisiklet yolu	39
Huzurlu Yuva: Hayata Hazır Öğrenci Projesi	40
Temizlikte Pendik için dev adım	41
"İklim değişikliği ile etkin mücadeleyi hedefliyoruz"	42
Engelsiz yaşam için anlamlı işbirliği	46
Çöp kutularına estetik yaklaşım	46
Temiz çevre temiz toplum	46
Ev ve kişisel temizlik hizmeti	47
250 öğrenciye bisiklet	47
Edirne'nin geleceğini değiştirecek proje	48
Ağaçları koruyan yatırım	48
Akıllı solar direkler yaygınlaşacak	49
Üreten Kadınlar Pazarı açıldı	49
"Yenilikçi çalışmalara açıldık"	50
Pedal çeviren şehirler	52
Kendi parkını kendin yap	53
Suyun getirdiği doğallık	53
BİSİKLET, artık etkin bir ulaşım aracı	54
Bisikletle Ulaşım ve Kent, Planlama	57
İklim Değişikliği ve Bisiklet	60
Bisiklet ve Kent: Pendik Örneği	63
Trafikte Çözüm Önerileri	66

Murat AR

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü

Hem sağlıklı hem çevreci hem de eğlenceli...

Merhaba,

Her çocuğun hayalidir bisiklet; rengi ister kırmızı, ister mavi, ister yeşil olsun...

Çoğu zaman karne hediyesidir, o yüzden derslere daha fazla ilgi gösterilme sebebidir. Ancak büyüdükçe hayatındaki önemini kaybeder en azından bizim ülkemizde.

İnsanoğlu tekerleği icat ederek yaşamını önemli ölçüde kolaylaştıracak değerli bir adım atmıştır. Bisiklet ise tekerleğin bulunuşundan çok uzun zaman sonra çeşitli modellerle hayat olarak günümüze kadar gelmiştir. Başta soylular tarafından kullanılan bisiklet, seri üretime geçilmesiyle halka inmiş ancak otomobilin günlük hayata girmesiyle zamanla diğer taşıma araçları ve elbette bisiklet de bir kenara itilmiştir. Motorlu taşıt ve karayolu öncelikli ulaşım tercihleri bugün günümüz kentlerinde gerek yarattığı trafik sıkışıklığı nedeniyle zaman ve üretim kaybına gerekse kullanılan fosil ve diğer yakıtlar nedeniyle hava kirliliğine neden olmaktadır. Ayrıca motorlu taşıtlarla ilgili faaliyetlerin maliyetlerinin yüksek olması devletlerin ve bireylerin de bütçelerini zorlamaktadır. Yaşanan tüm bu olumsuzluklar bisikleti, dünya üzerindeki çoğu yerde yeniden popüler hale getirmiştir. İnsan gücüyle çalıştığı için herhangi bir yakıt kullanmaya ihtiyaç duyulmayan bireye zaman ve mekan açısından özgürlük sunan, pedal çevirerek hareket ettiği için kişilere spor yapma imkanı da sağlayan bisiklet, yaşanabilir ve sağlıklı kentlerin de artık vazgeçilmez bir unsuru.

Yeşil ulaşım olarak da nitelendirilen bisiklet, birçok ülke ve kentle öz-

deşleşmiştir. Bugün Hollanda'da bisiklet yolları, bisiklet park hizmetleri, güvenlik tedbirleri ve toplu taşıma araçlarıyla entegrasyon, yerel yönetimlerin öncülüğünde kentin diğer dinamikleriyle yürütülen koordineli çalışmalar sonucu bisiklet kullanımı bir hayat tarzı olarak benimsenmiştir. İtalya, İspanya, Almanya, Finlandiya, İsveç, Avusturya, İngiltere, İsviçre'de bisiklet kullanımına yönelik ulusal stratejiler geliştirilmiştir. Yerel yönetimler buna öncülük ettiği gibi ayrıca yerel yöneticiler de İtalya'nın Ferrera kentinde olduğu gibi bizatihi bisiklet kullanarak halka örnek ve bisiklet kullanımının yaygınlaşmasında da etkili olmuşlardır.

Türkiye yollarında da son yıllarda özellikle hafta sonları bisikletleri görmeye başladık. Ülkemizin bisiklet için gerekli altyapısı henüz istenen düzeyde değil ancak biliyoruz ki özellikle büyük kentlerde bu konuda adımlar atılıyor. Bugün birçok bisiklet topluluğu/derneği yaptıkları etkinliklerle, çoğu zaman yerel yönetimlerle birlikte hayata geçirdikleri projelerle bisiklet kullanımının ne kadar sağlıklı, çevreye dost ve eğlenceli bir eylem olduğunu göstermeye çalışıyorlar. Yine bunun yanı sıra gerek genel gerekse yerel yönetim düzeyinde başlatılan kampanyalarla bisiklet dağınıkları da yapılıyor. Çocukluk düşlerimizi süsleyen bisikleti özellikle iş gücü, koşuşturma derken kaldırdığımız yerden gün yüzüne çıkarma vakti. İçimizdeki çocuğa yeniden hayat vererek geleceğimiz olan çocuklara temiz ve sağlıklı bir gelecek bırakmak için pedallara asılmamız...

Gelecek sayımızda görüşmek üzere sağlıklıca kalın...

Sağlıklı şehir, sağlıklı insan gibidir

Mutludur	Hevesi vardır
Huzurludur	Gücü vardır
Planları vardır	Bilinci vardır
Güvendedir	Heyecanları vardır
Sever	Bakımlıdır
Sevildiğini hisseder	Temizdir
Sorumluluklarını bilir	Güler yüzlüdür
Haklarını bilir	Saygılıdır
Çalışır	Koşar
Üretir	Yürür
Paylaşır	Fark yaratır
Katılımcıdır	Ruhunu ve bedenini besler
Yüreklidir	Değer bilir
Geçmişine sahip çıkar	Değeri bilinsin ister
Geleceğini kurgular	Sevgiyle beslenir
Hedefi vardır	Saygıyla büyür

2005

SKB'den çevreci tesislere ödül

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen Çevreci Tesis Ödülleri sahiplerini buldu.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği tarafından üye belediyelerin işbirliğinde bu yıl ikincisi düzenlenen Çevreci Tesis Ödül Töreni, İstanbul'da gerçekleştirildi. Törene Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Birliğe üye belediyelerin başkanları ve temsilcileri ile organize sanayi bölgelerinin temsilcileri ve ödül kazanan firmaların yetkilileri katıldı.

Törenin açılış konuşmasını yapan Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, sağlığa duyarlı üretim yapan tesisleri ve organize sanayi bölgelerini tüm Türkiye'ye duyurmak, vatandaşlar adına şükran duygularını ifade etmek için çevreci tesis ödülleri verdiklerini vurguladı. Altepe, çevreye duyarlı tesisler ile organize sanayi bölgelerinin insan sağlığını iyileştirmek için yürüdükleri yolda

kendileri için birer moral kaynağı olduğunu belirterek, "Ödül töreninin ilkinin 2013 yılında düzenledik. Organizasyonumuzun ikincisinde 48 tesis ile 9 organize sanayi bölgesinin daha adını Türkiye'ye duyurmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Değerlendirme sürecine destek veren Birliğe üye belediyeler ile Danışma Kurulu üyelerine teşekkür ediyorum. Burada örnek tesislerimiz ve organize sanayi bölgelerinin temsilcileriyle birlikte olmak, gurur ve cesaret verici" diye konuştu.

Topbaş: Çok hassas olunmalı

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ise çocukların geleceğinin çevre anlamında ciddi tehdit altında olduğunu vurgulayarak, yerel yönetimleri, STK'ları ve iş dünyasını çevre sorunlarına karşı birlikte hareket etmeye çağırdı. Bu konuda çok hassas olunması gerektiğinin altını çizen Topbaş, "Çevreyle ilgili ciddi yaptırımlar uygulamak zorundayız. Bunlar gerçekleştirilmediği takdirde, istediğimiz kadar çırpınalım başarılı

olamayız. Sanayicimiz 'Çevreye zarar verir miyim?' diye düşünecek. Yöneticilerimiz bu konuda hassas davranan işletmeleri ödül ve benzeri uygulamalarla teşvik edecek. Bunun derdinde olmamız gerekiyor" dedi.

Yerel Gündem 21 eylem programlarının önemi

Törende konuşan Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi ve Bursa Büyükşehir Belediyesi eski Başkanı Erdem Saker de BM'lerin 1992'de tüm dünya ülkelerine önerdiği Yerel Gündem 21 eylem programlarının yeniden kentlerde canlandırılması gerektiğini söyledi.

Gelecekte almak değil geleceğe vermek zorundayız

Törene katılan Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu da çevre sağlığı konusunda Türkiye'de büyük ve etkili bir girişim başlatan Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe ile ödül alan

firma ve OSB'leri kutladı. Ödüllerin etkinliğinin artarak devam etmesi dileğinde bulunan Bakan Müezzinoğlu, sağlıklı bir toplumun en önemli dinamiğinin yerel yönetimler olduğunu söyledi. İnsan, aile ve toplumun sağlığına etki eden en önemli etkenlerin başında yaşanan sokakların, mahallelerin ve semtlerin geldiğini vurgulayan Bakan Müezzinoğlu, "Sağlıklı bir çevre konusunda yerel yöneticilere düşen sorumluluklar büyük. Gelecekte almak değil geleceğe vermek zorundayız. Şehirlerimizi daha medeni koşullarda devretmemiz gerekiyor. Bu anlamda Başkanımız Recep Altepe'yi, Birliğe üye belediyeleri ve çevreci tesisleri yürekten kutluyorum" şeklinde konuştu.

Konuşmaların ardından Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, çevreci tesis ödüllerine layık bulunan firma ve OSB temsilcilerine ödülleri takdim etti.

Törende ödül alan firmalar şunlar:

Bursa'dan Fompak, Akırmak Oto Ay-

na Sanayi, Faurecia, Çimtaş Çelik ve İtimat Süt Ürünleri.

Denizli'den Erbakır Elektrolitik Bakır Mamülleri, RWE-TURCAS Elektrik Üretim, Akça Hazır Beton, Gümüşsu Arıtma Tesisleri ve Natur Tekstil Boya Sanayi.

Gebze'den Bayer Türk Kimya, Weidmann Transformatör İzolasyon, Kartal Kimya, Kilit Belge ve Veri İmha Hizmetleri ve İller Yemek.

Hatay'dan Asaş Filtre, Artuğ Tuğla, Delta Rubis Petrol ve Filmar Filtre Sanayi.

İstanbul'dan Ortadoğu Enerji, Canan Kozmetik, Elif Plastik, Viko Elektrik ve Arpaş İhracat A.Ş. (İstanbul Şubesi geri kazanım)

İzmir'den Güzelcan Suni Deri, Akyol Hurdacılık Geri Dönüşüm, Kantar Nakliye (Torbalı Şubesi), Aygaz Aliağa Dolum Tesisi, Doğa Organik Gıda ve Tarım Ürünleri ve Fibrosan Cam Takviyeli Polyester AŞ.

Kahramanmaraş'tan Kahramanmaraş Kağıt Sanayi, Matesa Tekstil A.Ş.

Kocaeli'den Nuh Çimento, Yıldız Sunta ve Orman Ürünleri, Ferro Dö-

küm Sanayi, Alstrom Grid Enerji ve Altıntel Liman ve Terminal İşletmeleri.

Mersin'den İn-Te İnşaat ve Tesisat Sanayi A.Ş.

Mezitli'den Derya Grup.

Nilüfer'den Marmarabirlik, İlka Şekerleme, Pnomet Hidroloik Pompa, Ferroalloy Metal Hurda ve Geri Dönüşüm ve Happiness Oto Sanayi A.Ş.

Pendik'ten Kurtarır Yangın Söndürme, Mefar İlaç Sanayi, Haket Hayvancılık, Hacı Bekir Lokum ve Şekerleme ve Demiröz Makine Sanayi.

Ödül olan organize sanayi bölgeleri ise şu şekilde:

Ankara 1. Organize Sanayi Bölgesi, Bursa Organize Sanayi Bölgesi, Hasanağa Organize Sanayi Bölgesi, Iskenderun Organize Sanayi Bölgesi, Kırıkkale 1. Organize Sanayi Bölgesi, Kocaeli Gebze Kömürcüler İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi, İstanbul Tuzla Organize Sanayi Bölgesi ve Sakarya 1. Organize Sanayi Bölgesi.

Recep ALTEPE
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı
Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı

Kadir TOPBAŞ
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

Kadirli'de 'Kent ve Göç' tartışıldı

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, çeşitli sebeplerle kırsaldan kente göçün her geçen gün arttığını vurgulayarak, göçün yanı sıra mültecilerin de yerel yönetimlerin karşısına önemli bir sorun olarak çıktığını söyledi.

Sağlıklı Kentler Birliği'nin "Kent ve Göç" konulu konferansı ve 23. olağan meclis toplantısı Kadirli Belediyesi'nin ev sahipliğinde yapıldı.

Devlet Bahçeli Kültür Merkezi'nde gerçekleşen konferansın açılış konuşmasını yapan Kadirli Belediye Başkanı Ömer Tarhan, önemli projeleri hayata geçirmek için kaynakların yerinde kullanılmasının gerektiğini belirterek, Türkiye'nin önemli şehirlerinden gelen belediye başkan ve temsilcilerine katılımlarından dolayı teşekkür etti.

Tarhan, gelecek kuşaklara daha güzel ve yaşanabilir bir şehir miras bırakmak için çalıştıklarını ifade ederek, "Her geçen gün büyüyen Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin, daha çok kent ve vatandaş için sağlıklı yaşamın yolunu açtığını görüyoruz. Son yıllarda kent ve göç konuları ön plana çıkıyor. Bu da yerel yönetimlerin yeni çalışmalarla hizmet vermesini sağlıyor. Yerel yönetimler ekonomik ve diğer alan-

larda önemli çalışmaların öncüsü olmaktadır. Böyle güzel ve verimli bir toplantının Kadirli'de yapılması bizleri çok mutlu etti" diye konuştu.

Kadirli Kaymakamı Muhittin Pamuk ise sağlıklı bir gelecek için insanların sağlıklı yaşamasını sağlayacak ortamların yaratılmasının önemine dikkat çektiği konuşmasında, bunun belediyelerin ve yerel yöneticilerin çabasıyla olacağını kaydetti.

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu da göçün büyük kentlerin önemli sorunlarının başında geldiğini belirterek, son dönemde yaşanan mülteci akınıyla konunun daha da hassas bir noktaya ulaştığını söyledi. Durmuşoğlu, genel ve yerel düzeyde göçün yarattığı yükün altından kalkabilmek için altyapı çalışmalarının hız kesmeden devam etmesi gerektiğini ifade etti.

Modern çağa ayak uydurmalıyız

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa

Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe de yerel yönetimler olarak, sürekli gelişen ve değişen dünyada ihtiyaçlara cevap vermek için her fazda yeni çalışma konularına odaklanarak değişime ayak uydurmaya çalıştıklarına dikkati çekti.

Bir kentin büyümesi ve gelişmesi için güçlü yerel yönetimlere ihtiyaç

Recep ALTEPE
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı
Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı

olduğunu belirten Altepe, şunları söyledi: "Her geçen gün karşımıza çıkan yeni teknolojileri, uygulamaları ve yöntemleri yakından takip etmek durumundayız. Çünkü modern çağa ayak uydurmak yenilikçi, çağdaş ve kaliteli hizmet için temel öneme sahip. Türkiye geliyor ve kalkıyor. Birlik olarak giderek artan birikimimiz, düşmeyen enerjimiz ve yaptığımız çalışmalarla hem uluslararası hem ulusal düzeyde tanınan bir kuruluş haline geldik. Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin kurumsal bir kimlik kazanması adına bugüne kadar pek çok çalışma yaptık."

Göç, yerel yönetimlerin önemli bir sorunu

Başkan Altepe, sanayileşmenin etkisiyle hızla gelişen şehirlerde iş bulabilme, çocuklarını daha iyi yetiştirebilme kaygısıyla kırsaldan kente göç eden nüfusun her geçen gün arttığını vurguladı. Uzun yıllar yaşanan göçün yanı sıra Suriye'deki iç savaştan dolayı Türkiye'ye gelen mültecilerin de yerel yönetimlerin karşısına önemli

bir sorun olarak çıktığına işaret eden Başkan Altepe, "Suriye sınırındaki yerleşimlerimizde, büyükşehirlerimizde yaşanan sıkıntılar özetle Suriyeli mültecilerin sorunu tüm belediyelerin ortak sorunu haline geldi. Kadirli buluşmamızda önemli deneyimleri dinleme ve tedbirler alma konusunda fırsatımız olacak" dedi.

Üye sayısı 60 oldu

Konferansta 23. olağan meclis toplantısı da yapılarak, 2016 yılı bütçesi ve 2016 yılı performans programı üyeler tarafından onaylandı. Toplantıda Samsun Büyükşehir Belediyesi, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Beşiktaş Belediyesi, Balıkesir Karesi Belediyesi ve Bursa İnegöl Belediyesi'nin üyelik kararları onaylanarak, Birlik üye sayısı 60'a ulaştı. Beşiktaş Belediye Başkanı Murat Hazinedar, Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Nitelikli ve konforlu bir kent yaratmak için Birliğe üye olduklarını kaydeden Karesi Belediye Başkanı Yücel Yılmaz da Birlik çatısı altında

kent yoksulluğu ile mücadele etmek, yaşanabilir ve sağlıklı bir şehir oluşturmak için çalışacaklarını ifade etti.

En İyi Uygulama Ödülleri sahiplerini buldu

Meclis toplantısının ardından 2015 yılı Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülleri de sahiplerine verildi. 13 belediyenin 43 projesi içinden seçilen projelerin ödülleri Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe verdi.

Sağlıklı Çevre kategorisinde "Mavi Deniz Temiz Kıyılar" ile Muğla Büyükşehir Belediyesi, Sosyal Sorumluluk kategorisinde "Kent Müzesi" ile Kadirli Belediyesi, Sağlıklı Şehir kategorisinde "Karasu Gençlik ve Spor Yaşam Adası" ile Bilecik Belediyesi, Sağlıklı Yaşam kategorisinde ise "Pendik Sağlıklı Yaşam Merkezi" ile Pendik Belediyesi ödüle layık görüldü. Ayrıca Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin "Pugedon" (Güneş enerjisi ile çalışan sokak hayvanlarının yemek yiyebileceği, su içebileceği cihaz) adlı projesi, Çankaya Belediyesi'nin Doğal-Biyolojik

Ömer TARHAN
Kadirli Belediye Başkanı

Gölet / Çanserapark projesi, Tepebaşı Belediyesi'nin "Şirintepe Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Polikliniği" projesi, Trabzon Büyükşehir Belediyesi'nin "Biz de Varız" adlı projesi jüri özel ödülüne layık görüldü.

Göçün etkileri ve göç politikaları

Ödül töreninin ardından, Anadolu Üniversitesi Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı ve SKB Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Cengiz Türe'nin başkanlığını yaptığı, "Göçün Etkileri ve Göç Politikaları" konu başlıklı oturuma geçildi.

İlk olarak söz alan Ege Üniversitesi Ziraat Mühendisliği Toprak Bölümü E. Öğretim Üyesi ve SKB Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ünal Altınbaş, "Göçün Kentsel Araziler Üzerine Olan Olumsuz Etkileri" konulu sunumunu katılımcılarla paylaştı. Altınbaş'ın ardından söz alan Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Görevlisi Murad Daoudov, "Göç Politikasında Söylem-Eylem Dönüşümü ve Belediyeler" konusuna değindi. Orta Doğu Kalkınma Ağı Araştırmacı ve Eğitim Danışmanı Mehdi Zouaou'nun "Şehirlerde Göçmenlere Yönelik Yerel Politikalar" konulu sunumuyla 1. oturum sona erdi.

Toplantının ardından bağımlılıkla mücadele konusunda hizmet veren Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Oya Bahadır Yüksel Rehabilitasyon Merkezi ziyaret edildi. Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin'in de eşlik ettiği ziyaret kapsamında Dr. Cenk Yancar katılımcılara bağımlılıkla mücadele konusunda yaptıkları çalışmalarını anlatan bir sunum gerçekleştirdi.

Toplantının ikinci gününde, İstanbul Üniversitesi Coğrafya Fakültesi E. Öğretim Üyesi ve SKB Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Barış Mater'in başkanlığında "Suriye Gerçeği ve Kültürel Etkileşim" konulu oturum gerçekleşti.

Oturumda Odunpazarı Belediye Meclis Üyesi Prof. Dr. Gülten Seber, "Göç, Hayat ve Mizah", Sosyolog-Yazar Betül Baykal Dinç, "Köyden Kente Göç ve Suriye Gerçeği" ve son olarak da Osmaniye Belediye Meclis Üyesi Oğuzhan Saçıkara da "Göç ve Kültürel Etkileşim" başlıklı sunumlarını yaptılar.

Konferansın son oturumuna ise Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar başkanlık yaptı. Oturumda 2015 Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması'nda ödül alan belediyeler projelerini anlattı.

Konferans Kadırlı Belediyesi'nin Alacami, Kent Müzesi ve arıtma tesislerini kapsayan teknik geziyle sona erdi.

Sağlıklı Kentler Birliği 18. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi'nde

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Halk Sağlığı Uzmanları Derneği tarafından Konya'da yapılan "Olağandışı Durumlar ve Halk Sağlığı" başlıklı 18. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi'nde yapılan davet üzerine bir oturum da Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'ne ayrıldı.

Başkanlığını Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar'ın yaptığı "Olağandışı Durumlar ve Yerel Yönetimlerin Yaklaşımları" başlıklı oturumda Hatay Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri ve Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörü Hasan Maden ve Gölcük Belediyesi Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörü ve Gölcük Kent Konseyi Başkanı Metin Şentürk sunumlarını gerçekleştirdi.

Kentler afetlere önceden hazırlanmalı

Hatay Büyükşehir Belediyesi adına "Hatay'da Afet Durumlarına Karşı Alınan Önlemler ve Müdahale Stratejisi" sunumunu gerçekleştiren Hasan Maden, konuşmasında mevzuat analizi, istatistiki veriler, insan ve doğal kaynaklı afet riskleri değerlendirmesi, Suriyeli sığınmacılar ve Hatay'da

barındıkları alanlar ile Hatay'da meydana gelen doğal afetler ve müdahaleler konularına değindi.

Oturumun ikinci sunumunu, "Gölcük ve Deprem" başlığında Metin Şentürk gerçekleştirdi. 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen Gölcük merkezli deprem anını ve sonrası yaşananları katılımcılarla paylaşan Şentürk, zaman içinde yaraların sarılmaya çalışıldığını ancak afet öncesi hazırlıkların bu sürecin en önemli aşaması olduğunu vurguladı.

İş Sağlığı ve Güvenliği SKB'nin gündeminde

Yerel yönetimlerde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin daha etkin, verimli yürütülmesinin sağlanması, mevzuat ve bilgi eksikliğinin iyi uygulama örnekleri ile görülerek daha güvenli işyerlerinin oluşturulması amacıyla Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ile Bursa Büyükşehir Belediyesi işbirliğinde bir sempozyum gerçekleştirilmesi planlandı.

Sempozyum programının içeriği ve konuşmacıların belirlenmesi için bir komisyon kurularak, üye belediyelere çağrıda bulunuldu. Yapılan çağrıya İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir

Belediyesi, Edirne Belediyesi, Yalova Belediyesi, Osmaniye Belediyesi, Odunpazarı Belediyesi ve Malkara Belediyesi geri dönüş yaptı.

Çağrıya iştirak eden belediyelerle bir komisyon oluşturuldu ve komisyon toplantısı Bursa'da Ördekli Kültür Merkezi'nde yapıldı.

Toplantı kararları üye belediyeler ile paylaşılacak ve gerçekleştirilmesi planlanan sempozyum ile ilgili resmi yazılar da üye belediyelere ulaştırılacak.

Bursa'da Yaşlı Dostu Kentler Sempozyumu

Şehirlerin yaşlı dostu haline getirilmesinde tüm sektörlerle birlikte çalışmak gerektiğini ifade eden Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı Recep Altepe, hedeflerinin yerel yönetimleri doğumdan ölüme kadar yaşam sürecinin tamamına odaklamak olduğunu söyledi.

Yaşlı Dostu Kentler Sempozyumu, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Belediyeler Birliği işbirliği ve Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin desteğiyle Bursa'da düzenlendi.

2 gün süren sempozyumda aktif yaşlanma ve yaşlılık döneminde kaliteli yaşam koşulları için kentsel tasarım, toplumsal dönüşüme ilişkin Dünya Sağlık Örgütü'nün Küresel Yaşlı Dostu Şehirler Rehberi, yaşlı dostu şehir kavramı içinde yaşlanma ve yaşlılığa ilişkin gelişmeleri ortaya koyacak araştırma ve incelemeler gibi birçok konuya değinildi.

Sempozyuma Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü İshak Çiftçi, Bursa Vali Yardımcısı Ergün Güngör ve ilgili kamu kurumlarının temsilcileri katıldı. Ayrıca sempozyuma Sağlıklı Kentler Birliği üyelerinden Muğla Büyükşehir Belediyesi, Trabzon Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi, Çankaya Belediyesi, Denizli Büyükşehir Belediyesi, Gölcük Belediyesi, Odunpazarı Belediyesi, Pendik Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, Mezitli Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Gebze Belediyesi, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Yalova Belediyesi sunum ve katılımlarıyla katkıda bulundu.

Tedbir alınması gerekiyor

Sempozyumun açılışında konuşan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü İshak Çiftçi, Türkiye'de yaşlı nüfus oranının giderek arttığını ifade ederek değişen nüfus yapısı ve öngörülen yaşlanma düzeyi için kurumsal bakım hizmetleri çoğaltılsa bile artan yaşlı

nüfusa yetmeyeceğini söyledi. Çiftçi, 2075'te Türkiye'de her 3 kişiden birinin 65 yaş ve üzerinde olacağını öngördüğünü belirterek bu nedenle şimdiden çalışmalar yapılarak tedbirlerin alınması gerektiğini dile getirdi.

Yaşlı dostu kent için işbirliği şart

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı Recep Altepe ise sağlıklı yaşlanmanın en güçlü silahının yaşlılar için tecridin önlenmesi olduğunu belirtti. Konuşmasında, tüm sektörlerle birlikte şehirlerin yaşlı dostu haline getirilmesine yönelik uygulamaların yapılması ve bu politikaları destekleyen ulaşım, mahalle ve kent planlaması, mali politikalar, risk faktörlerine yönelik halk sağlığı ve konut imkanlarının geliştirilmesi gibi konulara değinen Başkan Altepe, "İnsan doğar büyür ve yaşlanır. Hepimiz bu yoldan geçeceğiz. Bu zor ve meşakkatli yola yönelik aktif yaşlanma, yaşlılık döneminde kaliteli yaşam koşulları, yaş-

lılara yönelik kentsel tasarım, yaşlılığa ilişkin sorun ve gelişmeleri ortaya koyacak araştırma ve incelemeler gibi konular sağlıklı yaşlanma için büyük önem arz etmektedir" diye konuştu.

Yerel yönetimler bu konuya odaklanmalı

Başkan Altepe, nüfusun yaşlanmasının insanlığın en büyük başarılarından biri olduğunu ifade ederek, "Sağlıklı çocuklar daha iyi öğrenir, sağlıklı erişkinler daha üretkendir ve sağlıklı yaşlı insanlar topluma aktif olarak katkıda bulunabilir" dedi.

Yaşlılık konusunda yaşamın tamamını kapsayan 'sağlıklı yaşlanma', 'yaşlanan nüfus için sağlık sistemlerinin güçlendirilmesi', 'yaşlılara destekleyici or-

tamalar sunulması' ve 'daha iyi sağlık için araştırma çalışmalarının sürdürülmesi' gibi dört stratejik çalışma alanı olduğunu belirten Başkan Altepe, hedeflerinin yerel yönetimleri doğumdan ölüme kadar sürecin tamamına odaklamak olduğunu söyledi.

Yaşlı dostu kentlere ödüller

Konuşmaların ardından yaşlı dostu çalışmaları desteklemek amacıyla başvuruda bulunan belediyelerin ve valiliklerin çalışmalarının değerlendirilmeleri sonucunda ödüller verildi.

Ankara Valiliği, Bolu Valiliği ve Bursa Valiliği ile Bursa Büyükşehir Belediyesi, Erzincan Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Denizli Büyükşehir Belediyesi, Kahramanmaraş

Büyükşehir Belediyesi, Dinar Belediyesi, Gaziemir Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, Pendik Belediyesi ve Gölcük Belediyesi ödüle layık görüldü.

Sempozyum boyunca aktif yaşlanma, yaşlılar için sosyal hizmetler, sağlıklı yaşam koşulları, yaşlılar için erişilebilirlik, kentte yaşlı bakımı başlıklarındaki sunumlar katılımcılar ile paylaşıldı. Oturumlar sonrasında değerlendirme ve 'Evde Bakım, Evde Destek, Sosyal Çalışmalar' gibi konulara yönelik çalıştaylar yapıldı. Pendik Belediyesi'nin organizasyonu ile 60 yaş üstü 80 kişilik katılımcı da Bursa'nın tarihi yerlerini ziyaret ettikten sonra sempozyuma katılma fırsatı buldular.

I. Uluslararası Şehir Çevre ve Sağlık Kongresi

**Şehir
Çevre
Sağlık İşbirliği**

Çevre ve Hastalık İlişkisi Birikimleriyle,
Prof. Dr. F.Nur BARAN AKSAKAL
Gazi Üniversitesi Tıp Fak. Halk Sağlığı A.D.

Şehir ve Sağlık İlişkisi Birikimleriyle,
Prof. Dr. E.Didem EVCİ KİRAZ
Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fak. Halk Sağlığı A.D

DAVET

Şehir, Çevre ve Sağlık Dostu Değerli Belediye

Uluslararası Şehir, Çevre ve Sağlık Kongresinin ilkini “Şehir, Çevre ve Sağlıkta İşbirliği” temasıyla 11-15 Mayıs 2016 tarihlerinde Kuzey Kıbrıs’ta gerçekleştireceğiz...

Değerli Belediye,
Kongremize katılarak,

• Belediyenizin Uygulama Örneklerini,• Diğer Belediyelerin Uygulama Örneklerini,• Aktif Şehirler,• Şehirde İklim ve Risk Yönetimi,• Şehir, Çevre ve Sağlıkta İşbirliği,• Sağlıklı Şehirler,• Kentleşme ve Sağlık,• Şehir ve Enerji,	• Şehir ve Su Döngüsü,• Kentleşme ve Çevre• Kentsel Dönüşüm ve Yerel Yönetimler,• Yenilenebilir Enerji,• Göç ve Şehre Etkileri,• Dünyadaki Güncel Uygulamalar• Atık Yönetimi• İnsan ve Çevre Sağlığını Geliştiren Şehir Uygulamaları

Pek çok konu başlığının ve konunun uzmanlarının yer aldığı ilgi çekici
• **Paneller, Tanışma, Tartışma, Gelişmeye** olanak tanıyan interaktif oturumlardan yararlanma fırsatı bulacaksınız.

Kongremiz **“Şehir, Çevre ve Sağlık”** üçgenindeki tarafları bir araya getirerek, bu alanda **“Ben de varım”** diyen ve işbirliğini önemseyen herkesi ortak bir platformda buluşturması açısından ilk olacaktır.

Bilimsel programı yanında sosyal program olarak da keyifle vakit geçireceğinize inandığımız kongremizde sizleri aramızda görmekten mutluluk duyacağız.

Sağlıklı Kentler Birliği, Balıkesir’de buluşacak

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, 2016 yılının ilk buluşmasını ve 24. olağan meclis toplantısını Balıkesir'de gerçekleştirecek.

Kente ve kent sağığına dair konuların gündeme getirildiğı toplantının gündemi “Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam” olarak belirlendi. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ve Karesi Belediyesi’nin ortaklaşa düzenleyecekleri buluşma, 27-28-29 Mayıs 2016 tarihlerinde yapılacak.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Balıkesir Büyükşehir ve Karesi Belediyelerine toplantıya ev sahipliği yapacakları için teşekkürle-

rini iletirken, gelişen teknoloji ve değişen dünya düzeniyle toplumların giderek hareketsizleştiklerini bunun da gerek insan gerekse kent sağlığına olumsuz etkilerinin olduğunu vurguladı.

Birlik'e üye belediye sayısının 60'a ulaşmasından da büyük mutluluk duyduklarını ifade eden Başkan Altepe, "Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam" olarak gündemi belirlenen toplantıda konusunda uzman kişilerin ve bu konuda önemli çalışmalarla imza atan üye belediyelerin sunum yapacaklarını söyledi. Başkan Altepe, toplantı sonrasında her buluşmada olduğu gibi Birlik üyelerinin kendilerine konuyla ilgili yol haritası belirleyeceğini de dile getirdi.

Bursa'da kent kültürü ve bilinci **konuşulacak**

Bursa Kent Konseyi'nin koordinasyonunda Bursa Büyükşehir Belediyesi, Uludağ Üniversitesi ve Bursa Teknik Üniversitesi işbirliğiyle "Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumu" düzenlenecek. Sağlıklı Kentler Birliği'nin de destek verdiği sempozyum ile ilgili ayrıntılı bilgi için: <http://sempozyum.bursakentkonseyi.org.tr/> linkinden faydalanabilirsiniz.

26-27 Mayıs 2016 tarihlerinde Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde (AKKM) gerçekleştirilecek sempozyumda kent kültürü, kentlilik bilinci, kentsel aidiyet, kent kimliği, kentsel mekân, hemşehrilik olgusu gibi kente ait çeşitli konular farklı bakış açılarıyla ele alınacak.

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş:

“Görevimiz kentin sağlığını ve halkın mutluluğunu sağlamak”

Belediyelerin görevlerinin başında kentin sağlığını ve halkın mutluluğunu sağlamanın geldiğine işaret eden Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, “Çalışmalarımızın tamamını halkımızın beklentilerine uygun, onların yararını gözeterek kentin maddi ve manevi sağlığını iyileştirici şekilde gerçekleştiriyoruz” dedi.

Birçok medeniyete ev sahipliği yapan hala da bu zenginliğini koruyan bir kültür mozaiği kent Hatay... Gerek kentte yaşayanlar gerekse kenti yönetenler bu zenginliğin farkında ve bu zenginliği yaşam biçimine dönüştürmüşler.

Hatay'ı ve sağlıklı kent olma adına yapılan yatırımları Hatay Büyükşehir

Belediye Başkanı Lütfü Savaş'tan dinledik.

■ Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

2009-2014 yılları arasında Antakya Belediye Başkanlığı görevinde bulundum. 30 Mart 2014 yerel seçimlerinde de halkımızın takdirini kazanmamız neticesinde Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı seçildim. O tarihten

beri bu görevi layıkıyla yerine getirmeye çalışıyorum.

■ ‘Medeniyetler şehri Antakya’yı bize biraz anlatabilir misiniz?

Onbinlerce yıllık geçmişe sahip olan şehrimiz üzerinde kurulan farklı medeniyetlerin bıraktığı izler, bugünkü mozaiğimizi şekillendiren en önemli

“Sağlıklı kent, şehrin fiziki temizliğinden halkın mutluluğuna kadar tüm bileşenleri içine alan geniş bir kavramdır”

unsurdur. Hatay’da doğup büyüyen, buradan yolu geçen herkes bu zenginliklerin farkındadır ve buna göre hayatını şekillendirir. Biz de bu zenginlikleri yaşam biçimimiz olarak benimseyip kardeşçe, barış içinde yaşarız. Hatay’ın insanı sevgi insanıdır, Hatay’ın toprağı ‘Bereketli Hilal’in içinde yer alan zengin topraklardır.

■ Doktorsunuz. Sağlıklı kent kavramı size neyi ifade ediyor?

Sağlıklı kent, şehrin fiziki temizliğinden halkın mutluluğuna kadar tüm bileşenleri içine alan geniş bir kavramdır. Yani şehirde var olan içme suyunun temizliğinden tutun da halkın sosyal ve kültürel imkânlardan yararlanma olanağına kadar her şeyi sağlıklı kent kavramı içinde düşünebiliriz. Doktor kimliğim zaten her şeyin steril ve güvenli olmasını; her türlü kirliliğin karşısında olmam gerektiğini ortaya koyuyor. Bunun yanında Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı kimliğim de tüm bunları halkım için gerçekleştirmeme olanak sağlıyor.

■ Hatay’ı sağlıklı kent kavramı açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Hatay, hızla artan nüfusuna paralel olarak birçok alanda gelişme kaydeden şehirlerden bir tanesidir. Bununla beraber Hatay’ın hem fiziki hem de sosyal olarak sağlıklı kent standartlarında olması için var gücümüzle çalışıyoruz.

■ Sağlıklı Kentler Birliği’ne ne zaman üye oldunuz? Sağlıklı Kentler Birliği’nin faaliyetleri ile ilgili neler düşünüyorsunuz?

Aslında Birliğe üyeliğimiz Antakya Belediyesi iken gerçekleşti; şu an Hatay Büyükşehir Belediyesi olarak üyeliği-

mizi sürdürmekteyiz. Hatay, 30 Mart 2014 Yerel Seçimi ile beraber büyükşehir statüsüne kavuştuğu için böyle bir değişiklik oldu. Birliğin faaliyetleri bizim için çok değerli. Hem kendi şehrimizde gerçekleştirdiğimiz faaliyetleri diğer belediyelerle paylaşma imkânı buluyoruz hem de diğer belediyelerin faaliyetleri hakkında bilgi sahibi oluyoruz. Bu da sağlıklı kentler yaratabilmemiz açısından oldukça kıymetli oluyor.

■ Hatay, Birlik çalışmalarının neresinde yer alıyor?

Hatay Büyükşehir Belediyesi olarak Birliğin faaliyetlerinin her noktasında olmaya özen gösteriyoruz. Biliyoruz ki Birliğin ürettiği çalışmalar ve gös-

“Hatay’da 50 yılın içme suyu seferberliğini başlattık. Bu seferberlik neticesinde şehrimizin temiz ve güvenilir içme suyuna kavuşmasını sağlayacağız”

terdiği çaba tek tek şehirleri ilgilenirse de bütünlüklü olarak ülkemizin faydasıdır. Bu yüzden önce kendi şehrimizden başlayarak ülkemizin her açıdan sağlıklı gelişmesi ve kalması için üzerimize düşen her türlü sorumluluğu yapmaya hazırız.

■ **Siz kentlerin sağlığını bozan unsurların neler olduğunu düşünüyorsunuz? Başlıklar halinde sıralayabilir misiniz?**

Hızlı artış gösteren nüfusun yanında şehirlerde yaşanan mevsimlik ve orantısız göçler kentlerin var olan sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir. Kış aylarında kullanılan kötü yakacaklar, içme sularına karışan zehirli atıklar da

yine kent sağlığına ve yaşamına zarar verebilmektedir.

■ **Hatay’da kent sağlığını tehdit eden unsurlar var mı? Varsa ne gibi önlemler alıyorsunuz?**

Her şehirde olduğu gibi Hatay’da da kent sağlığını olumsuz etkileyecek durumlar söz konusu olabiliyor. Ancak Hatay Büyükşehir Belediyesi olarak bu sorunları erken tespit edip önlemlerimizi almaktayız. Her şeyden önce halkımıza bilinç aşılayarak bu

durum hakkında farkındalık yaratıyoruz. Biliyoruz ki bu farkındalık ve bilinç, sağlıklı toplum ile beraber sağlıklı kent olmamızı da sağlayacak. Bu bilinçle de Hatay’da 50 yılın içme suyu seferberliğini başlattık. Bu seferberlik neticesinde şehrimizin temiz ve güvenilir içme suyuna kavuşmasını sağlayacağız. Birçok ilçemizde isale hattı yenileme çalışması gerçekleştirdik. Çalışmalarımız aşama kaydederek devam etmektedir.

■ **Sağlıklı kent olma yolunda hayata geçirdiğiniz projeleri kısaca anlatır mısınız?**

Hatay Büyükşehir Belediyesi olarak bugüne kadar toplum ve kent sağlığı ile ilgili birçok çalışmayı ve projeyi hayata geçirdik, geçirmeye de devam ediyoruz. Bunlara örnek olarak kurulum aşamasında olan ‘Yeni Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisi’ni verebiliriz. Buradaki amacımız; tıbbi atıkların sterilizasyonu ile katı atıkların bertarafından elde edeceğimiz gazlar ile enerji üretmek. Bunun yanında şehrimizin içinden geçen Asi Nehri’ni temizleyerek yeniden eski günlerdeki gibi temiz akmasını sağlayacağız. Bunun yanı sıra bu yılın Ocak ayı içerisinde Ankara’da imzaladığımız Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) kredisi ile Kırıkhan ilçemizde 20 bin 800 m³ kapasiteli arıtma tesisi yaparak bölgede büyük bir rahatlatma sağlayacağız. Yine Erzin ilçemizde Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (HATSU), tarafından yapılan ‘Erzin Atık Su Arıtma Tesisi’nde günde 5 bin 760 m³ atık suyun arıtımını sağlayarak çevre ve insan sağlığına zarar vermeden Erzin Deresi’ne deşarjını gerçekleştireceğiz.

■ **Bu projeler içerisinde Birliğe üye diğer kentlere örnek olabilecek “vizyon” bir projeniz var mı?**

‘Asi Nehri Projesi’ni vizyon projeye örnek göstermekte bir sakınca görmüyorum. Bu proje ile Asi Nehri’ni her türlü kirden arındırarak eski canlı günlerine döndürmeyi amaçlamaktayız. Ancak bu proje sadece şehrimizi ilgilendiren ya da sadece bizim gerçekleştirebileceğimiz bir proje değil. Hem mali açıdan hem de zaman açısından çok büyük karşılık gerektirmektedir. Bu konuyla ilgili olarak yurtiçi ve yurtdışından çok sayıda akademisyeni bir araya getirdik ve ne yapabiliriz diye konuştuk. İnaniyorum ki en kısa sürede bu projemizde de önemli bir aşama kaydederek başarıya ulaşacağız.

■ **Belediyelerin görev alanları içerisinde yer alan faaliyetlerle, sağlıklı kent olmak için yapılan hizmetler arasında bir ayrım olduğunu düşünüyor musunuz?**

Hayır, bir ayrım olduğunu düşünmüyorum. Bunun aksine ayrımdan ziyade iki düşüncenin de birbirini tamamladığına inanıyorum. Zaten

belediyelerin görevlerinin başında kentin sağlığı ve halkın mutluluğu yer almaktadır. En azından biz öyle yapıyoruz. Çalışmalarımızın tamamını halkımızın beklentilerine uygun, onların yararını gözeterek kentin maddi ve manevi sağlığını iyileştirici şekilde gerçekleştiriyoruz.

■ **Kapak konumuz “Bisiklet ve Kent”. Hatay’da bu konuda neler yapılıyor?**

Şu anda bu konuyla ilgili herhangi aktif bir çalışmamız yok; ancak hem toplumun hem de kentin sağlıklı yaşamı için toplu taşımayı ve bisikletli ulaşımı özendirici çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

■ **Son olarak eklemek istedikleriniz...**

Gerçekleştirdiğiniz bu kıymetli çalışmada bize gösterdiğiniz ilgiden dolayı Hatay Büyükşehir Belediyesi Başkanı olarak şahsım ve hemşehrilerim adına teşekkür ederim. Biliyorum ki böyle kıymetli çalışmaların neticesinde kazanan her zaman olduğu gibi halkımız ve ülkemiz olacaktır. Sağlıklı kentlerin oluşması için emek harcayan herkese sizlerin vasıtasıyla kolaylıklar dilerim.

Kreşler küçüklerin ayağına gidiyor

Antalya Büyükşehir Belediyesi, hizmete sunduğu mobil kreşlerle, merkeze uzak mahallelerdeki çocukların ayağına giderek ücretsiz okul öncesi eğitim veriyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, çocuklarını maddi yetersizlikten dolayı okul öncesi kurumlara gönderemeyen aileler için mobil kreş hizmetini başlattı. Bir TIR dorsesi ve bir otobüs kreşe dönüştürüldü. Çocukların zihinsel, fiziksel ve duygusal gelişimlerine uygun olarak dizayn edilen iki araç, merkeze uzak mahallelerdeki çocukların ayağına giderek, okul öncesi eğitimle buluşturuyor. Kepez ve Aksu ilçelerinde park eden kreşlerde, okul öncesi öğretmenler ve yardımcı personeller görev yapıyor. Çocukların eğitimi için her şeyin düşünüldüğü mobil kreş içerisinde faaliyet masaları, kitaplar, oyuncaklar, kırtasiye malzemeleri, oyun hamurları gibi tüm eğitim araç ve gereçleri bulunuyor.

62 çocuk eğitim görüyor

Aksu'da Pınarlı Cumhuriyet İlkokulu bahçesinde ve Kepez'de Yenimahalle Yardım Merkezi yanında hizmet veren mobil kreşlerde toplam 62 çocuk eğitim görüyor. Bir yandan oyunlar oynayarak eğlenceli vakit geçiren çocuklar diğer yandan da okul öncesi

eğitim alıyor. Hafta içi her gün sabah ve öğle olmak üzere iki grup halinde hizmet veren mobil kreşlerde okuma yazma eğitimi verilirken, sanat, oyun, müzik, drama, mutfak ve bilim atölyesi etkinlikleri yapılıyor. Çocuklar bu sayede okul öncesi gelişimlerini tamamlıyor.

Çocuklar mobil kreşlerle okula hazır

Okul öncesi öğretmeni İlkay Yücel, "Maddi imkansızlıklardan dolayı eği-

tim alamayan çocuklarımızın ayağına gidiyoruz. Okula hazırlık programları uyguluyoruz. Gelenek ve göreneklerimizimizi öğretiyoruz. Küçük kas gelişmeleri ile ilgili çalışmalar yapıyoruz. Zeka oyunları oynuyoruz. Türkçe dil etkinlikleri yapıyoruz. Çocuklarımız buradan okula hazır bir şekilde ayrılıyorlar. Belediyemiz her türlü ihtiyacı karşılıyor" dedi.

Başkan Türel'e teşekkür

Çocukları mobil kreşlerde hizmet gören aileler hizmetten duydukları memnuniyeti dile getirdi. Funda Coşgun, "Verilen kreş hizmetinden de öğretmenlerimizden de memnunuz. Büyükşehir Belediyesi'ne bize böyle bir olanak sağladığı için teşekkür ediyoruz" derken Nurhan Uysal ise " Bu kreş kızıma büyük katkı sağladı. Çok olumlu gelişmeler gözlemliyoruz. Bu hizmetten dolayı Belediye Başkanımız Menderes Türel'e teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

Türkiye'nin en büyük çocuk eğlence merkezi

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin çocuklar için hazırladığı örnek bir proje olan "Çocuk Köyü" görkemli bir törenle hizmete girdi.

Türkiye'nin en büyük çocuk eğlence merkezi olan "Balıkesir Çocuk Köyü" kapılarını çocuklara açtı. Çocuk Köyü'nün açılış töreninde konuşan Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Edip Uğur, 6 ayda tamamlanan Çocuk Köyü ile çocuklara verdikleri sözü gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşadıklarını dile getirdi.

Şehri, çocukların emaneti olarak kabul ettiklerini ve bu emaneti onlara en iyi şekilde imar ederek teslim etmenin kendilerinin boynunun borcu olduğunu ifade eden Başkan Uğur, "Bugün, burada, şehrimizin çocuklarına, keyifli vakit geçirebilecekleri, şehrin stresinden uzak, mutlu saatler yaşayabilecekleri bir eğlence alanını hediye etmek üzere, toplandık. Proje-mizi 6 ay içerisinde bitirdik. Çocuklarımız için tam 12 milyon lira harcadık. Türkiye'nin en büyük kapalı alanlı çocuk köyü, çocuklarımızın yazın

serin, kışın sıcak bir ortamda gönüllerince eğlenebilecekleri bir yaşam ve eğlence alanı olarak tasarlandı" dedi.

Merkez kente katkı sağlayacak

Başkan Uğur, merkezde çocukların yanı sıra yetişkinlerin de gönüllerince eğlenebileceği bir aktivite alanı olacağını belirterek, "Çocuklarımız eğlenirken büyüklerin de keyifle vakit geçirebilecekleri alanları hizmete açıyoruz. Balıkesir'de, bugüne kadar çocuklar için böylesi bir eğlence merkezinin olmayışı, ciddi bir eksiklikti. Daha önceleri bu eksiklik yüzünden vatandaşlarımız, çocuklarını komşu illere götürmek zorunda kalıyordu. Artık biz çocuklarımızı oralara götürmek zorunda kalmayacağız, aksine komşu illerin çocuklarını aileleriyle birlikte Balıkesir'imizde ağırlamaktan keyif duyacağız. Açılışını yaptığımız bu merkez, Balıkesir'in cazibe merkezi

olmasına önemli bir katkı sağlayacak" diye konuştu.

Merkezde aynı anda 500 çocuğun eğlenebileceğini, eğlence merkezinin konsept ve büyüklük olarak bir örneğinin sadece Amerika'da olduğunu belirten Başkan Uğur, eğlence parkının içinde elektronik hiçbir şey bulunmadığını, bunun da Türkiye'de gerçekleştirilen bir ilk ve yeni bir uygulama olduğunu söyledi.

Her ilçenin çevre sorunları belirleniyor

Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Uludağ Üniversitesi arasında imzalanan, kentin çevre sorunlarının çözümüne yönelik işbirliği protokolü kapsamında 17 ilçede yapılacak 'ilçe çevre sorunları' çalıştayları devam ediyor.

ilçelerin çevre sorunlarının belirlenerek bu doğrultuda kurumsal çalışmalara yön verilmesi, kurumlararası iletişimin geliştirilmesi ve çevre bilincinin artırılması amacıyla düzenlenen "İlçeler Çevre Sorunlarını Belirliyor" çalıştaylarının ilki Osmangazi'de yapılırken ikincisi Yıldırım'da gerçekleştirildi. Çalıştaylara ilçeyi temsil eden sivil toplum kuruluşları, muhtarlıklar ve kamu kurumlarının yanı sıra kentin öncelikli çevre sorunlarının çözümü noktasında kent ölçeğinde önemli role sahip olan kurumlar da katıldı.

Sonuçlar, Dünya Çevre Günü'nde paylaşılacak

Yaklaşık 50 kişinin katılım sağladığı çalıştaylar Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı ve Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Proje Koordinatörü Nalan Fidan'ın Büyükşehir Belediyesinin çevre sorunlarının çözümü noktasında gerçekleştirdiği çalışmaları aktaran sunumu ile başladı. Sunumun ardından grup çalışmalarına geçilerek, katı atıktan su kirliliğine, hava kirliliğinden görüntü kirliliğine kadar birçok konuyu irdeleyen soru formu üzerinden ilçenin çevre sorunlarıyla ilgili katılımcıların görüşleri alındı.

Her bir ilçede farklı tarihlerde gerçekleştirilecek çalıştayların çıktılar 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında gerçekleştirilecek etkinlikte Bursa kamuoyu ile paylaşarak ilçedeki çevre sorunlarının etkin ve katılımcı bir şekilde çözüme ulaştırılması için kurumsal çalışmalara yön verilmesi teşvik edilecek.

Klinik, sokak hayvanlarına umut oluyor

Denizli Büyükşehir Belediyesi Sokak Hayvanları Kliniği, sahipsiz hayvanların tedavi, aşı ve bakımlarını yaptıktan sonra onları aldıkları bölgeye geri bırakırken, istenmeyen ya da yaşam olanağı olmayan hayvanları ise Beslenme Odağı'na götürüyor.

Denizli Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulmasının ardından Türkiye'de öncü olan Sokak Hayvanları Kliniği ve Beslenme Odağı, sokak hayvanlarına umut olmaya devam ediyor. 7 yıl önce kurulmasının ardından sahipsiz olarak yaşamlarını sürdüren hayvanların kısırlaştırılması, aşılanması ve parazit bakımını yaptıktan sonra küpe takarak kayıt altına alınmasını sağlayan klinik, 24 saat hizmet veriyor. Mesai saatleri dışında ve hafta sonlarında nöbetçi ekiplerle çalışmalarını sürdüren klinik ayrıca hasta ve yaralı hayvanların da tedavisini gerçekleştiriyor. Sadece sokak hayvanlarını değil yaban hayatında da yaralanmış birçok hayvanı hayata döndüren klinik, gerektiğinde sokak hayvanlarını da ameliyat ederek hayatta kalmalarını sağlıyor. Tedavi süreci boyunca gözlem altında tutulan hayvanlar iyileşme süreci tamamlandıktan sonra da alındıkları yere geri bırakılıyor.

Beslenme Odağı ev sahipliği yapıyor

Denizli Büyükşehir Belediyesi, sokak hayvanlarının sağlık kontrolleri dışında bakımını da üstleniyor. Bu iş için özel olarak hazırlanan yemek taşıma aracı tahsis eden Denizli Büyükşehir Belediyesi, çeşitli kurumlardan alınan yemek artıklarını da bünyesindeki Beslenme Odağı'na taşıyor. Ayrıca kuru mama takviyesi yapılan sahipsiz sokak hayvanlarının düzenli beslenmesi sağlanıyor. Büyükşehir Belediyesi Beslenme Odağı'ndaki hayvanlar kliniğinin veteriner hekimleri tarafından düzenli olarak kontrol ediliyor. Hastalanan ve yaralanan hayvanlar tedavi edilerek, sağlığına kavuşturuluyor. Yavru köpeklerin ise karma aşıları ve parazit tedavileri rutin aralıklarla yapılıyor. Bulunduğu bölgede istenmeyen, zarar gören, yemeğini bulamayan, sahipsiz hayvanların burada bakım ve beslenmesi de sağlanıyor. Tüm bunların yanında hayvanseverler de beslenme odağına gelerek hayvanları besleyip, ilgilenme imkanı bulabiliyor. Hayvanları sahiplenmek isteyen hayvanseverler ise ücretsiz olarak istediği hayvanı sahiplenebiliyor.

Toplu taşımada engel yok

Erzurum Büyükşehir Belediyesi, engellilere yönelik toplu ulaşım da yeni bir dönem başlattı.

Büyükşehir Belediyesi, belediye ve özel halk otobüslerini engelli vatandaşların tam anlamıyla kullanabilmesi için yeni bir düzenlemeye imza attı. Buna göre belediye ve özel halk otobüslerinin tamamında engelli rampası yer alacak.

Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Ulaşım

Daire Başkanlığı Toplu Taşıma Şube Müdürlüğü'nün koordinesinde 135 özel halk otobüsünden 108'inin engelli vatandaşların ulaşımında kullanımına uygun hale getirildiğini belirterek, "Yine bu kapsamda 2016'da şehiriçi ulaşım filosuna katılacak 40 yeni araçla birlikte toplam 75 belediye otobüsümüzde de engelli rampası olacak. Engelli vatandaşları-

mızın, şehiriçi ulaşımına daha kolay erişimleri için 183 otobüste gereken uygulama ve düzenlemeleri hayata geçiriyoruz. Engelli vatandaşlarımız, bizden ulaşım konusunda düzenleme yapılmasını istiyordu. Bu düzenlemeyi hayata geçirdik. Engelli vatandaşlarımız, 2016 yılında toplu ulaşımındaki tüm otobüsleri rahatlıkla kullanabilecekler" diye konuştu.

Çevre ve doğaya dost hizmetler

"Yeşil bir Erzurum" sloganıyla çevreye ve doğaya dost hizmetlerde bulunan Erzurum Büyükşehir Belediyesi, çevre çalışmalarında 2015 yılını dolu dolu geçirdi.

Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı, çevre faaliyetleri kapsamında bir yılda 132 bin 892 ton evsel atığı

depoladı. Çalışmalarda 2107 ton geri dönüşüm ayıklandı. Erzurum, Tunceli, Erzincan, Bayburt, Bingöl, Ardahan ve Kars illerinden toplam 1637 ton tıbbi atık toplanıp sterilize edildi. 132 bin 465 ton hafriyat bertaraf edildi. 1000 metreküp çöp sızıntı suyu arıtıldı. 16 ton bitkisel atık yağ, lisanslı firmalar aracılığıyla toplandı. Bin 866 kedi ve

köpek koruma altına alındı. İl genelinde 139 bin 742 metrekare alanda ilaçlama gerçekleştirildi. Kurban Bayramı'nda şehir genelinde 11 mobil mezbaha kuruldu. 428 personel ve 54 araçla 100 kilometrelik ana arter, 3 bölgede 2 bin 350 sokak ve 49 ana caddede bir yıl boyunca 6 bin konteynerlik temizlik çalışması yapıldı.

"Bisikletli Otobüs" dönemi başlıyor

ESHOT, otobüslerin önüne monte edilen düzenek sayesinde, İzmir'deki bisiklet sürücülerini de toplu ulaşım katmayı hedefliyor. Sistem, kullanıcıların görüş ve önerilerinden sonra yaygınlaştırılacak.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, metro ve İZBAN trenlerinde bisikletli yolcuların seyahat etmesinin önünü açan düzenlemelerin ardından, bu alanda önemli bir adım daha atmaya hazırlanıyor. ESHOT Genel Müdürlüğü, bisiklet kullanıcılarından gelen talepler üzerine otobüslerin önüne monte edilebilen, aynı anda iki bisikletin taşınabildiği bir sistem tasarladı. Farklı bisiklet modelleri üzerinde denenilen taşıma sisteminin kolay kullanılabilmesi ve taşınan bisikletlerin güvenliği açısından sorun oluşturmaması amaçlandı. Sistem, üzerinde bisiklet yokken otobüsün ön kısmında kapalı durumda bekliyor. Bisikletli bir yolcu bineceğinde ise yolcu tarafından hızlı bir şekilde açılıyor. Kullanıcı, bisikleti taşıma bölgesine yerleştirdikten sonra yolculuğuna başlayabiliyor. Yolculuğun bitiminde ise bisikleti yerinden çıkarıp, eğer başka bir bisiklet taşınmıyorsa düzeneği kapalı konuma getirmek yalnızca bir kaç saniye sürüyor.

Bisikletçiler test etti

Testlerden başarıyla geçen bisiklet taşıma sistemi, kullanıcıların da beğenisine sunuldu. İzmir'deki bisiklet topluluklarının temsilcileri, ESHOT atölyelerine giderek düzeneği yerinde inceledi. Kentteki tüm bisiklet kullanıcılarını memnun edecek bir uygulamayı hayata geçirmek istediklerini dile getiren ESHOT yetkili-

leri, sistemi yaygınlaştırmadan önce gelen önerileri değerlendireceklerini dile getirdi.

"İzmir'e yakışır"

ESHOT'un hazırladığı prototipi inceleyen bisiklet temsilcileri, yeni sistemle ilgili düşüncelerini şöyle özetledi:

Muhlis Dilmaç (Perşembe Akşamı Bisiklet Topluluğu Kurucusu): "Çok memnun olduk, çok beğendik. Uzun süredir istediğimiz bir şeydi. Metronun, raylı sistemin ulaşamadığı yerlere otobüs çok kolay ulaşıyor. İzmir'e yakışır bir sistem, bisiklet şehri İzmir için iyi bir uygulama olacak."

Yusuf Hitit (Ege Pedal Spor Kulübü

Başkanı): "Medeni olmanın yolu, yüksek binalardan değil, buralardan geçiyor. Yıllardır Avrupa ülkelerinde bu uygulamaları görür özenirdik. Belediyemize bisiklete verdiği bu önem ve karbon gazının salınımının azaltılması konusundaki çalışmaları nedeniyle çok teşekkür ediyoruz."

Hüseyin Tekeli (Çarşamba Akşamı Bisiklet Topluluğu): "İzmir'deki yerel yönetimler tarafından bisikletin bir ulaşım aracı olarak kabul görmesi bizi çok sevindiriyor. Bildiğimiz bütün modern ülke ve kentlerde bisiklet bir ulaşım aracıdır. Güzel bir uygulama. Bisikletle ulaşımın zor olduğu mevkilere uygulandığı takdirde başarılı olacağını düşünüyorum."

Çöpten enerji üretilecek

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz, Entegre Katı Atık Değerlendirme, Geri Dönüşüm ve Bertaraf Tesisleri ile sadece Mersin'in değil tüm dünyanın çevre geleceğine etki edecek evrensel bir projeye imza attıklarını vurguladı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi ve bir enerji şirketi işbirliğince yapılan Entegre Katı Atık Değerlendirme, Geri Dönüşüm ve Bertaraf Sistemi'nin 1. etabı olan Elektrik Enerjisi Üretim Sistemi'nin açılış törenle yapıldı. Törenin açılış konuşmasında, yaptıkları ve yapacakları her yatırımda öncelikli olarak Mersin'in ihtiyaçlarını ön planda tuttuklarını ifade eden Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz, yapılan her hizmette kalite anlayışı, sürdürülebilir kentleşme ve ekolojik dengenin korunmasını hedeflediklerinin altını çizdi.

Başkan Kocamaz, tesisler ile sadece Mersin'in değil tüm dünyanın çevre geleceğine etki edecek evrensel bir projeye imza attıklarını vurgulayarak, proje kapsamında Mersin Entegre Katı Atık Değerlendirme, Geri Dönüşüm Ve Bertaraf Tesisleri ile düzenli depolama tesisleri işlerinin de içerisinde yer alacağı toplam 24 adet tesis ve bölüm kurulacağını söyledi.

Çöpler işlev kazanacak

Proje kapsamında yer alan tesislerden Çöp Depolama Alanı'nın kendiliğinden çürüme sonucu oluşan biyogazı, elektrik enerjisine dönüştürdüğünü belirten Başkan Kocamaz, "Bu alanda kurulacak tüm tesislerimiz devreye girdikten sonra saatte yaklaşık 10 MW elektrik üretimi gerçekleştireceğiz. Bu 10 MW elektrik

enerjisi, yaklaşık 43 bin konutun yani Anamur, Aydıncık, Mut, Gülnar ve Çamlıyayla ilçelerinin toplam nüfusuna eşdeğer aydınlatma enerjisinin karşılanabileceği anlamına gelmektedir" diye konuştu.

Başkan Kocamaz, tesiste üretilecek elektrik enerjisinin satışından, belediyenin kasasına her yıl yaklaşık 15 milyon lira gireceğini ve en yakın zamanda Tarsus ve Silifke ilçelerinde de bu tesislerin hayata geçirileceğini ifade ederek, "Bizler de eski belediye-cilik anlayışından uzaklaşarak sadece çöpleri toplayan değil çöplere işlev kazandıran bir belediye haline geleceğiz. Bu tesis ile Mersinliler artık katı atıkları bir çöp olarak değil, enerji ortaya çıkaran bir değer olarak görecektir. Eğer bir kent çöpünden bile değer üretiyorsa o kent teknolojiyi en iyi şekilde kullanabiliyor ve kente en iyi şekilde fayda sağlayabiliyor demektir" dedi.

Metan gazı elektriğe dönüşecek

Düzenli çöp depolama sahasında inşa edilen santral ile metan gazından saatte 2 bin 800 kilovat elektrik üretilecek.

Trabzon'un Sürmene ilçesinde Çamburnu Kutlular Düzenli Çöp Depolama Sahası'nda inşa edilen metan gazından enerji üretecek olan santralin açılışı gerçekleştirildi. Günlük 800 ton katı atığın depolandığı alandan çıkan metan gazını depolayarak enerjiye dönüştüren santral saatte 2 bin 800 kilovat elektrik üretecek.

Tesisin açılışında konuşan enerji şirketi ortaklarından Mustafa Doğru, tesis sayesinde ayda 15 bin evin elektrik ihtiyacının karşılanacağını söyledi. Saatte 2 bin 800 kilovat elektrik ürettiklerini kaydeden Doğru, "Burası Rize ve Trabzon'un evsel atıklarının depolandığı yer. Bu alana günlük ortalama 800 ton katı atık yani çöp depolanıyor. Bu çöpler depolandıktan sonra bilindiği üzere metan gazı oluşuyor. Biz bu metan gazını elektriğe dönüştüren firmayız. Saatte 2 bin 800 kilovat elektrik üretme kapasitemiz var. 24

saat çalışabiliyor. Bu sistem sayesinde aylık olarak hesapladığımızda 10-15 bin ev hanesinin elektrik ihtiyacı karşılanabilecektir" dedi.

Hedef 5 megavat

Sahada yapılan incelemelerde kapasitenin 5 megavata çıkabileceğini öngördüklerini belirten Doğru, "Bu alanda oluşan metan gazlarını toplamak için yaklaşık 4 bin metre gaz toplama boruları döşedik ve gaz emme sistemi oluşturduk. Bu elektriği ulusal elektrik şebekesine vermek için yükseltici trafolar, elektrik şalt sahası ve yaklaşık 1 buçuk kilometre enerji nakil hattı da tesis ettik. Bu sahada yapılan incelemelerde kapasitenin 5 megavata çıkabileceğini öngörmekteyiz. Bir yıl içerisinde kapasiteyi 5 megavata çıkarmayı hedefliyoruz" diye konuştu.

Yeşil ulaşım: Bisiklet

Nüfus artışı, dünya kaynaklarının sınırlı olması, karbon salınımının artması, çevre kirliliği, iklim değişiklikleri bugün yaşadığımız yerkürede karşı karşıya kaldığımız önemli tehditler.

Sürdürülebilir bunun yanı sıra da yaşanabilir bir dünya için toplumlar artık çevre dostu uygulamalara, yenilenebilir enerji kaynaklarına yöneliyor.

Sanayi devrimiyle birlikte gelişip büyüyen üretim dünyasında ulaşım noktasında ise araba (bunun yanı sıra uçak) ve buna bağlı olarak da karayolu ön plana çıktı. AB'nin yaptığı bir araştırmaya göre karbon salınımına en çok neden unsurlar arasında araba ve uçakların ürettiği karbon miktarı geliyor. Karbon salınımlarının neden olduğu iklim değişiklikleri Avrupa ülkeleri başta olmak üzere birçok toplumu ulaşım da daha çevreci yaklaşımlar için adım atmaya zor-

luyor. Bu çerçevede Avrupa'da şehir planlamalarında bisiklet kullanımını teşvik eden uygulamalar yer almaya başlamıştır.

Önce soylular sonra halk kullandı

İcadı yaklaşık 5 bin yıl önceye dayanan tekerlek, insanın ulaşım alanında önemli mesafeler kat etmesine ve kentlerin de gelişiminde önemli rol oynamıştır. Bisiklet çeşitli evrelerden geçerek bir ulaşım aracı olarak günümüze gelmiştir. Bisikletin tarihçesine baktığımızda bisikletin Sivrac adındaki bir Fransız soylusunun oyuncak olarak imal ettiği ve "Célérifere" adını verdiği aletten doğduğunu görüyoruz.

1817 yılında, Drais de Senerbon adında bir başka Fransız soylusu "Draisienne" adını verdiği bir aletle ortada görülmüş, bunu da hemen bir yıl sonra bu kez Birch adında bir İngiliz'in

demirden yaptığı bir başka modelinin ortaya çıkışı izlemiştir. (Atabeyoğlu, 1994).1

Tarihsel süreç içinde Dumfriesshire'li (İskoçya) demirci Kirkpatrick Macmillan'ın yaptığı pedalla çevrilen ta-

"İnsan bisiklete bindiğinde kasları, en çok da kalbi çalışır. Bisiklete binmek sağlığa olduğu kadar çevreye de dost, eğlenceli, hızlı ve pahalı olmayan bir faaliyettir."

sarım (1839) başarılı olamasa da 1863 yılında Fransa'da imal edilen Velosipet çok yaygınlaşmıştır. Ernest Michaux (Fransız) günümüzdeki şekline en yakın bisikleti yapmıştır.

1875 yılında da Trufault adında bir başka Fransız, tahta tekerleklerin üzerine kauçuktan yapılmış lastiği saran kişi olmuştur. Bir yıl sonra da (1876) İngiltere'de, iki tekerleği de eşit çaplarda, orta yerdeki pedalın arka tekerleği çalıştırdığı ve bugünkü şekline en yakın bisikletler yapılmaya başlanmıştır. 1880 yılında, yine İngiltere'de, eşit tekerlekli bisikletlere komple kadronlar, bilyalı ve basit miller konulmuş ve böylece bugünkü şekle biraz daha

yaklaşılmıştı. 1888 yılında, bu kez John Boyd Dunlop adında bir İngiliz veteriner, içi havayla şişirilmiş lastikleri icat edip bunları bisiklet tekerlekleri üzerine kaplamak suretiyle pek büyük bir reform daha gerçekleştirmiştir.2

Öte yandan Fransa ve İngiltere başta olmak üzere Avrupa'da 1884 yılında bisiklet fabrikaları kurulmaya başlanmış ve ilk zamanlarda fiyatlarının yüksek olması nedeniyle ilk olarak soylular tarafından kullanılmıştır. Bisiklet fabrikalarının artmasıyla üretim hızlanmış, satışlar artmıştır. Ucuzlayan bisiklet fiyatları artık bisikleti halkın da yaygın olarak kullanabileceği bir ulaşım aracı haline getirmiştir. Yine yıllar içinde bisikletin ulaşımın dışında spor ve yarışma aracı olarak da kullanılabileceği gündeme gelmiş, ilk bisiklet yarışı 1869 yılında Fransa'da yapılmıştır.

Sağlık ve spor içiçe

Modern toplumlarda hareket etme alışkanlığı gittikçe azalmaktadır. Böylece insanın harcaması gereken enerji de vücutta kalarak, dengeyi bozmaktadır. Gelişmiş ülkelerde bütün tüketiminin ardından fiziksel hareketsizlik ölüm oranlarında ikinci sırada yer almaktadır. 1999 yılında yapılan Çevre ve Sağlık Üçüncü Bakanlar Konferansı'nda DSÖ Avrupa Bölgesi'nin üye ülkeleri tarafından yürümek ve bisiklete binmek sağlığı iyileştirme aracı olarak kabul edilmiştir. İnsan bisiklete bindiğinde kasları, en çok da kalbi çalışır. Bisiklete binmek sağlığa olduğu kadar çevreye de dost, eğlenceli, hızlı ve pahalı olmayan bir faaliyettir.

Ulaşım sistemlerinin enerjisini ve verimini kıyaslamanın en iyi yolu, alınan 1 km yol için kg başına enerji tüketimini hesaplamaktır. Yürüyen bir insan yaklaşık olarak kg başına 1 km'de 3000 jul (750 kalori) enerji harcar (Science in

Action). Bu bir tavşan ve helikoptere göre oldukça iyidir. Bir otomobile hemen hemen aynı düzeydedir. Otomobilin tekerlerinin yuvarlanması sonucu sürtünme çok azaldığından harcanan enerji çok azalmaktadır. Bisiklet için bu değer (Science in Action) kg başına 1 km'de 800 jul (200 kalori) civarındadır.3

Bisiklet, diğer toplu taşıma araçlarının (otobüs, metro gibi) aksine kullanıcısına zaman tarifesinden bağımsız ulaşım imkanı da sağlar. Yine gideceği yerin güzergahını kendisi belirlediği için daha hızlı gider. Beden gücüyle hareket eden bisiklet yakıt kullanımını da gerektirmemektedir. Bu nedenle enerjiyi en etkin biçimde kullanan bisiklet hava ve gürültü kirliliği yaratmamaktadır. Bisiklet, kapladığı alan olarak da özellikle park etme açısından da avantaj sağlamaktadır. Bisiklet sürücüsü pedal çevirerek aynı zamanda spor da yapmaktadır.

Otomobilin yükselişi

1930-1950 yılları arasında bisiklet kullanımı çok yaygındı yani altın yıllarını yaşamıştı. Otomobillerin yaygınlaşması ise ABD'de başladı. ABD'de 1920'li yıllarda demiryolları, müşterilerinin yüzde 38'ini kaybetmiştir. Bunun yanı sıra 1914 yılında ABD'de kayıtlı otomobil sayısı 1 ila 2 milyon arasında bulunurken, İngiltere'de bu rakam 106 bin, Almanya'da ise 50 bindi. O yıllarda otomobiller seri üretimde olmadığından alım ve kullanım açısından pahalıydı. Savaşlar bitince otomobil Avrupa şehirlerinde de yaygınlaşmaya başladı. Otomobil icat edildiği tarihten (1884) bugüne ulaşım politikalarına yön vermiştir. Diğer taşıma araçlarının da kentlerde planlara dahil edilmesinin önüne geçmiştir.

Otomobil merkezli ulaşım politikasının, yoksulların, yaşlıların, çocuk-

ların, kadınların ve fiziksel-zihinsel engellilerin çıkarlarını gözetmediği reddedilmez bir gerçektir. Ulaşım altyapılarının kurulma aşamalarında toplumsal ihtiyaçlar, enerjinin verimli kullanımı, ortaya çıkacak kirliliğin azaltılması, ulaşımın yoksullar, yaşlılar, kadınlar, çocuklar ve engellilerin lehine demokratikleştirilmesi vb. öncelikler tamamen tercih dışı bırakılmıştır. 4

Motorlu araçlar çevre için bir tehdit

Motorlu taşıtların sayısı her geçen gün artmakta bu da karayolu yapımını artırmaktadır. Yeni yollar da tarım arazilerini tehdit etmekte fosil ve diğer yakıtların kullanımı atmosfere karışarak asit yağmurlarına dönüşmekte bu da ağaçları yok etmektedir. Bunun yanı sıra motorlu araçlar üretilirken geri dönüşümü zor ve pahalı olan çelik, alüminyum ve sert plastik gibi malzemeler kullanılmakta ayrıca enerji tüketimi de çok fazla olmaktadır. Dünya doğal kauçuğunun yüzde 60'ı, çelik üretiminin yüzde 20'si, alüminyumun yüzde 10'u özel arabalar tarafından tüketiliyor. Araç yoğunluğundan kay-

naklanan trafik sıkışıklığı ise üretimi etkilemekte, bu nedenle üretimin 1/3'ü kaybedilmektedir.

Özel arabalarla yapılan seyahatler % 10 azaltılırsa 400 milyon dolar yılda kazanç olacağı tahmin edilmektedir. Her yıl 500.000'den fazla kişi karayollarında trafik kazalarından ölmekte, bu ölümlerin % 70'i gelişmekte olan ülkelerde olmaktadır. Kazaların maliyeti milli gelirin % 3'ünün kaybıdır. Kentlerde pek çok düşük gelirli ailenin gelirlerinin % 20'sinden fazlası ulaşım harcanmaktadır. Üstelik günlerinin 3-4 saati ev-iş arasındaki yolculuk ile geçmektedir (Mandıracioğlu, 1997).5

Bisiklet kullanan yetişkinler çocukların iki katı

Bir araştırmaya göre 2013 yılında dünyadaki bisiklet sayısı 2,5 milyar (tahmini), yine aynı yıl için otomobil sayısı 500 milyon ve kamyon, otobüs gibi araçların sayısı ise yaklaşık 150 milyon olarak ortaya konmuştur.

2013'te 100 milyondan fazla bisiklet (her 3 bisiklete karşılık 1 otomobil üretilmiş) 5.6 milyar dünyanın 1/6'sına bir bisiklet düşmektedir. Bu bisikletlerin yüzde 70'i taşıma, yüzde 29'u eğlence ve yüzde 1'i de yarışma amaçlı kullanılmaktadır. Yetişkin insanların

kullandığı bisiklet sayısı, çocukların kullandığının iki katıdır. Genellikle de kadınlar, erkeklerin kullandığı oranda bisiklet kullanmaktadırlar. Avrupa Birliği ülkelerinde en çok bisiklet kullanma oranı Hollanda'ya aittir. Hollanda % 26'lık bisiklet kullanma oranı ile sürdürülebilir ulaşım kentlerine sahip bir ülkedir. Hollanda'yı Danimarka (% 19) ve Almanya (% 10) takip etmektedir.6

Avrupa'da bisiklet

Avrupa Birliği'nde bisiklet kullanımını teşvik eden uygulamalar söz konusudur. Hem normal vergi hem de KDV kaldırılarak bisiklet satışı kolaylaştırılmıştır. Sayısı 600'ü bulan Avrupa kentlerinde bisikletler belediyeler tarafından ücretsiz bir şekilde halkın kullanımına sunulmuştur. Çeşitli organizasyonlarla da, bisiklet günü, otomobilsiz günü gibi, insanların bisiklet kullanma ve hareket etmeleri sağlanmış/sağlanmaktadır. Avrupa'daki bir diğer örnek uygulama ise Transit Europe Bicycle Way yani bisiklet için yapılan özel yoldur. Bisiklet özellikle coğrafi yapısı uygun olan ülkelerde vazgeçilmez ulaşım araçlarından biridir.

Avrupa kıtasında birçok ülke bisikletle ilgili ulusal stratejiler belirlemiş,

eylem planları hazırlamıştır. Bu ülkeler arasında Finlandiya, İsveç, Avusturya, Almanya, İngiltere, İsviçre, İspanya, İtalya ve Hollanda'yı gösterebiliriz.

Rol model uygulamalar

Bu ülkelerde rol model olabilecek bazı şehir uygulamalarına bakarsak;

İspanya'nın Sevilla kentinde 2006-2009 yılları arasında yapılan çalışmalarla kentte bisiklet kullananların sayısı 8 kat artmıştır. Bu başarıda en büyük pay, uyguladıkları teşvik politikasıyla yerel yönetimlerin (belediyeler) olmuştur. Belediye şehirde bisiklet paylaşım ve kiralama sistemi (Bike Sharing System) "SEVICI" modelini ortaya koymuştur. Otobüs kartlarıyla kullanılan sistemde bisikletler saat 07.30-20.30 arasında ücretsiz hizmet vermiştir. Bisiklet kiralama yerleri de diğer toplu ulaşım noktalarının yanına konuşturulmuştur.

Almanya'nın Münster şehrinde 1999 yılında tren ve metro istasyonlarının yakınlara bisiklet parkları yapılarak bisiklet kullananlara kolaylık sağlanmış ve bu uygulama ile bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Bisiklet parkları üstü kapalı yapılarak hava şartlarına uygun hale getirilmiştir. Bununla da yetinilmemiş park alanlarının yakınlara yerel yönetimler tarafından teknik servis sunan atölyeler, bisikletlerin temizliği için de yıkama garajları oluşturulmuş ayrıca kiralık veya ikinci el bisiklet satanların da parkların yakınında hizmet vermesi sağlanmıştır.

Bisiklet odaklı politikalar

İtalya'nın Ferrera kenti de bisiklet dostu kentler arasında. Ülke genelinde yüzde 6 olan bisiklet kullanım oranı, Ferrera'da uygulanan politika ve eylem planlarıyla yüzde 32'dir. Bisikletçiler şehri olarak da nitelendirilen Ferrera'da uygulanan yerel yönetim

politikalarında şunlar yapılmıştır:

1995 yılında "BiciCard" projesi başlatılmıştır. Buna göre Ferrera kentine gelen turistler arabalarını şehrin girişinde bırakacaklar ve kartla bisiklet kiralayacaklardır. Kartın kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla turistlere kentteki otel, restoran, alışveriş merkezlerinde indirim kampanyası yapılmıştır. 1996'da şehir merkezinde yerel yönetim tarafından bisiklet danışma ofisi "Bike Office" kurulmuştur. 1997-2002 yılları arasında bisikletler için park hizmetleri, bisiklet taksi "Bicitaxi", bisiklet otobüs "BiciBus, bisiklet hırsızlığına önlemeye yönelik uygulamalar ortaya konmuştur. 1998'de yapılan "Biciplan" çerçevesinde ulaşım master planına bisiklet de entegre edilmiş ve bunun yaygınlaştırılması için de haftada 1 gün belediye başkanı ve danışmanları işe bisikletle gitmiştir. 2004 yılında Ferrera'nın öncülüğünde İtalya'nın 37 kentinde "Public Bicycle" eylem planıyla bisiklet kiralama kartı hizmete girmiş ve diğer ulaşım noktalarının yakınlarda bisiklet kiralama hizmetleri sunulmuştur. 2005'te "Ricicletta" projesiyle eski ve kullanılmayan bisikletlerin yerel yönetimlere teslim edilerek yenilenmesi ve tekrar kullanılması planlanmıştır.

Bisiklet denilince Hollanda...

Yüzde 26 ile Avrupa Birliği ülkelerinde en çok bisiklet kullanma oranına sahip Hollanda ise bisiklete yönelik altyapı hizmetlerinin gerçekleştirilmesi, bisikletin toplu taşıma sistemine entegre edilmesi, sadece şehir içinde değil bölgeler arasında da bisikletin kullanılması için bisiklet yollarının oluşturulması, yerel yönetimlerin ulaşım, çevre ve fen işlerinde bisiklet kullananları düşünerek faaliyetlerini gerçekleştirmesi, bisiklet kullanımı ve

güvenliğine yönelik eğitim faaliyetleri ve yerel yönetimlerin eğitim kurumlarıyla işbirliği yapması uygulanan bisiklet politikaları arasındadır.

Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da Entegre Bisiklet Hırsızlığı Koruma Programı (2002-2006) çerçevesinde bisiklet hırsızlığının yoğun olduğu bölgeler tespit edilmiş, bisikletlere takip sistemi getirilip, bisikletlere kimlik verilmiş, çalıntı bisikletler sisteme işlenmiş, emniyet birimleriyle koordineli çalışmalar yürütülmüştür.

Yine Hollanda'nın Utrecht kentinde araçlardan alınan parklanma ücretinin yüzde 5'i bisikletlere hizmet için kesiliyor. Bu kesintiler ve belediye

bütçelerinden ayrılan paylarla bisiklet yolları yapılıyor, bisiklet kiralama sistemleri geliştiriliyor ve hırsızlığa karşı önlemler alınıyor. Öte yandan Hollanda'nın ve demiryollarının merkezi kabul edilen Utrecht'te dünyanın en büyük bisiklet parkı hayata geçirilmiştir. Parkın kapasitesi 12 bin 500 bisiklettir.

Dünyadan bir diğer çarpıcı örnek ise Hong Kong'tur. Hong Kong'da ulaşımın yüzde 90'u toplu taşıma araçlarıyla yapılıyor.

Bu kadar yüksek bir oranın elde edilmesinde temel araçlar; ücretsiz bisiklet dağıtımı gerçekleştirilmesi, bisiklet kiralama ve değişim modellerinin uygulanması, özel araçlara getirilen vergi yükü, çevre konusunda bilinçlendirme çalışmaları ve toplu taşıma araçlarının cazip hale gelmesidir.⁷

Türkiye...

Ülkemizdeki şehirlerde yaşanan ulaşım sorunları karayollarının ön planda olmasından kaynaklanmaktadır. Çevreye dost olması, fosil ve diğer yakıtlar gerekmeden insan gücüyle hareket etmesinin getirdiği enerji verimliliği ve toplu taşıma araçlarıyla uyumlu hale gelebil-

Hollanda'nın Utrecht kentinde araçlardan alınan parklanma ücretinin yüzde 5'i bisikletlere hizmet için kesiliyor. Bu kesintiler ve belediye bütçelerinden ayrılan paylarla bisiklet yolları yapılıyor, bisiklet kiralama sistemleri geliştiriliyor ve hırsızlığa karşı önlemler alınıyor.

mesi nedeniyle bisiklet, Avrupa'da önemli kullanım oranlarına ulaşsa da Türkiye'de henüz istenilen seviyeye gelememiştir.

Öte yandan ülkemizde bisiklet kullanımını özendirmek ve yaygınlaştırmak amacıyla birçok faaliyetler düzenlenmektedir. Buna bağlı olarak son yıllarda bisiklet kullanımında artış olmuş ancak yollar ve trafik düzenlemeleriyle yeterli destek verilmediği için yükseliş gösterememiştir.

Türkiye'deki kentiçi ulaşım planlama çalışmaları incelendiğinde, yaya ve bisikletliler (yeşil ulaşım türleri) ile ilgili önerilere sadece son yıllarda yapılan planlarda rastlanmaktadır. Ancak bisiklet planları yada ulaşım planları içerisinde bisiklet için ayrılmış özel bölümler son derece sınırlıdır. Türkiye'de yaya ve bisiklet ulaşımının planlandığı 8 kentsel ulaşım planlaması çalışmasının tamamı 1995'ten sonra hazırlanmıştır (Özalp ve Öcalır, 2008). Bu çalışmalar şu şekilde sıralanmaktadır (Özalp, 2007);

1. Bursa Kentsel Gelişme Projesi Kentsel Ulaşım İyileştirme Çalışması (1997);
2. İstanbul Ulaşımında Acil Eylem Planı (Ulaşım Sorunlarının Çözümü

İçin Kısa ve Orta Vadeli Çözüm Önerileri (1998);

3. Ankara Trafik ve Ulaşım İyileştirme Etüdü (1998);

4. Denizli Kentiçi ve Yakın Çevre Ulaşım Master Planı (2003);

5. Eskişehir Ulaşım Ana Planı (2003);

6. Gaziantep Kentiçi ve Yakın Çevre Ulaşım Ana Planı (2006);

7. Konya Kentiçi ve Yakın Çevre Ulaşım Master Planı (2001);

8. Samsun Kentiçi Ulaşım Ana Planı, Ulaşım Etüdü ve Toplutaşım

Fizibilite Etüdü (2002).⁸

Ülkemizde bisiklet yolları yaygın olmamakla birlikte Cumhuriyet Dönemi'ne ait ilk planlamalarda bisiklet yolları önerilmiştir.

1939'da Hermann Jansen'in Mersin'de yaptığı imar planı ile ilişkili olarak yine aynı yıl Atatürk Parkı ve Hükümet Meydanı için yaptığı detay planda (Jansen, 1939) sürekliliği olan bir bisiklet yolu önerdiğini görmekteyiz. Bu detaydan yola çıkarak, Jansen'in aynı yıllarda yaptığı Ceyhan (1939), İzmit (1938), Adana (1940), Tarsus (1940) ve Gaziantep (1938) imar planlarında doğrudan bir bisiklet yolu gösterimi bulunmamakla birlikte, önerilen yeşil

aksların detay planlarda bisiklet yolu olmasının hedeflendiği değerlendirilmektedir.⁹

Otomobillerin hakimiyeti nedeniyle halen bisikletin bir ulaşım aracı görülmemesi ve bu anlamda bisiklete binme kültürünün olmayışı ve bisiklet için gerekli altyapıdaki eksiklikler nedeniyle Türkiye'de bugün sadece büyükşehirlerde bisiklete yönelik çalışmalar bulunmaktadır. Bisiklet-severlerin oluşturduğu topluluklar ve üniversiteler bisiklet kullanımını yaygınlaştırmak için çeşitli etkinlikler düzenlemektedir.

1999 yaşanan Körfez depreminin ardından depremden etkilenen kentlerin yeniden inşası sırasında bisiklet yollarına planlarda yer almıştır. Ancak topografik kısıtlamalar uygulamaların hayata geçmesinde sıkıntı yaşatmak-

tadır. Türkiye'de bisiklet kullanma kültürünün en eski ve yaygın olduğu kent ise Konya'dır.

Bisiklet artık daha yaşanabilir daha sağlıklı kentler için bir ulaşım aracı olarak görülmeli, tercih edilmeli, bir hayat tarzı olarak benimsenmelidir. Dünyada ve Avrupa'da olduğu gibi bu konuda halkı bilinçlendirme faaliyetlerinin yanı sıra başta yerel yönetimler olmak üzere kentin tüm dinamikleri koordineli çalışmalar yürütmelidir.

KAYNAKLAR

1. Yılmaz, Elif; Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, "Bolu Kentsel Alanında Bisikletli Bağlantı Olanaklarının Araştırılması" Yüksek Lisans Tezi, 2006, s.7
 2. Yılmaz, Elif; a.g.e., s.8-9
 3. İşçi, Coşkun; Bisiklet ve Otomobilin Enerji Tüketimi Yönünden Kıyaslanması, Journal of Yaşar University, s.45
 4. Yılmaz, Elif; a.g.e., s.21
 5. Yılmaz, Elif; a.g.e., s.22
 6. Ünal, Gökhan Turgut; Avrupa Birliği Bisiklet Politikası, <http://abprojeyonetimi.com/avrupa-birligi-bisiklet-politikasi>
 7. Ünal, Gökhan Turgut, a.g.m.
 8. Mert, Kaya; Öcalı, Ebru Vesile; Konya'da Bisiklet Ulaşımı: Planlama ve Uygulama Süreçlerinin Karşılaştırılması, METU.JFA, 2010, s. 224
 9. Mert, Kaya; Öcalı, Ebru Vesile; a.g.m., s.228
- http://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2011/07/no2_vol1_04_coskun_isci.pdf

Dünyanın etrafında 51 tur attılar

15 Avrupa ülkesinden 39 kentin ve Türkiye'den sadece Çankaya'nın katıldığı Avrupa Bisiklet Meydan Okuması'nda 26 bin 20 bisikletli, toplam 2 milyon 59 bin 721 kilometre yol kat ederek, dünyanın etrafını 51 kez turlamış oldular.

Daha temiz bir çevre, daha az karbondioksit salınımı ve daha sağlıklı kentler yaratabilmek için bisikletin bir ulaşım aracı olarak toplum nezdinde yeniden kabulünü sağlamayı hedefleyen Avrupa Bisiklet Meydan Okuması 2015 (European Cycling Challenge -EEC 15) sona erdi.

Bu yıl 4'sü düzenlenen ve 15 Avrupa ülkesinden 39 kentin katıldığı Meydan Okuma'da Türkiye'yi temsil eden tek takım olan Çankaya, sıralamada 20. oldu. 440 bisikletliden oluşan Çankaya takımı, Meydan Okuma'ya katıldıkları ilk sene, pek çok Avrupa kentini geride bırakmayı başarırken

dünyanın çevresinde neredeyse bir tur atmış oldular.

Amaç, bisiklet dostu kent olmak

Attığı çevreci adımları çeşitli ulusal ve uluslararası projelerle destekleyen ve ağırlıklı olarak spor - eğlence amaçlı kullanılan bisikleti, şehir içi ulaşımında yeniden gündeme getirmek için EEC 15'e katılımda aktif görev alan Çankaya Belediyesi, Meydan Okuma'nın Çankaya ayağında elde edilen verileri, bisiklet dostu bir kent oluşturmak için kullanacak.

Çankaya Belediyesi Başkanı Alper Taşdelen'in 22 Nisan Yeryüzü

Günü'nde imzaladığı ve Çankaya'nın karbon salınımını 2020 yılına kadar yüzde 25 oranında düşürmeyi taahhüt eden Avrupa Başkanlar Sözleşmesi'yle birlikte okunduğunda Çankaya için ilk adım olan EEC15, gelecek yıllardaki mücadelenin de habercisi oldu.

Lehler açık ara şampiyon

39 Avrupa kentinin birbirine meydan okuduğu EEC15'in galibi Polonya kentleri oldu. 451 bin 533 km ile Gdansk; 334 bin 462 km ile Breslau; 193 bin 556 km ile Varşova ilk üç sırayı alırken Polonya ülke olarak EEC'in en başarılı takımı oldu. "Kentın coğrafi sınırları içerisinde alınan toplam yol" olarak tarif edilen "Ana Liderlik" tablosunda Çankaya Belediyesi, 11 bin 141 km ile 24. sıraya yerleşti. Çankaya takımının, Ankara sınırları içinde kat ettiği toplam 33 bin 823 km yol göz önüne alındığında Çankaya takımı üyelerinin bisikleti şehir içi ulaşımında aktif olarak kullandığı ortaya çıkmış oldu.

Çankayalı bisikletçiler bu performanslarıyla hem gelecek meydan okumalar için umut verdiler hem de atmosfere 6 bin 944 kg daha az karbonmonoksit salınmasını sağladılar.

Kadıköy'de pedalla özgürlüğe

Kadıköy Belediyesi, insan sağlığının korunmasını, şehir içi yollarda bisikletlerin ulaşım amacıyla kullanılmasını ve trafikten kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılmasını sağlayan bisiklet kullanımını yaygınlaştırmak için bisiklet yolları yapmayı ve konuyla ilgili farkındalık yaratmayı sürdürüyor. Bu bağlamda geçen yıl mayıs ayında yapımına başlanan ve 1870 metre uzunluğundaki "Kadıköy Belediyesi İnönü Caddesi Bisiklet Yolu Projesi" hayata geçirildi.

1870 metrelik İnönü Caddesi Bisiklet Yolu hattı, bisiklet kullanıcılarını Kadıköy Bağdat Caddesi üzerinden sahil şeridine ulaştırmayı amaçlayan master planının ilk etabını oluşturuyor.

Söz konusu bisiklet yolunun tasarım ve uygulama aşamalarında, katılımcı yerel yönetim anlayışı izlendi.

Bisikletli ulaşım çalıştay

Kadıköy Belediyesi, var olan bisiklet yollarını iyileştirmek ve Kadıköy'e yeni bisiklet yolları kazandırmak için Tasarım Atölyesi Kadıköy (TAK) bünyesinde Bisikletli Ulaşım Çalıştayı dü-

zenledi. Kadıköy'de bisiklete binen, bisikletle ulaşım hakkını kullanan kişilere ve ilgili dernek ve platformlara açık olarak gerçekleştirilen çalıştaya Bisikletli Ulaşım Platformu, Sokak Bizim Derneği, Bisikletliler Derneği, bisiklet kullanıcıları ve Kadıköy Belediyesi çalışanları katıldı. Kadıköy Belediyesi'nin tüm projelerinde uyguladığı katılımcı yönetim modeline uygun olarak bisikletli yaşam ve ulaşım kültürü üzerine farkındalık yaratmak, Kadıköy'ün bisiklet haritasını oluşturmak ve toplu ulaşım entegrasyonu gibi hedefler üzerine çalışıldı.

İnönü caddesi düzenleme ve bisiklet yolu projesi

Bisikletli Ulaşım Çalıştayı'nın ikinci toplantısı Kadıköy Belediyesi Akademi'de gerçekleştirildi. Yaklaşık 2 kilometrelik bir bisiklet yolu hattı olan İnönü Caddesi Bisiklet Yolu projesi için biraraya gelen bisiklet kullanıcıları, teknik detayların görüşüldüğü toplantının ardından İnönü Caddesi Bisiklet Yolu hattını bisikletleriyle keşfe çıktılar. Yine aynı süreçte İnönü

Caddesi sakinleri ve esnafının da yer aldığı bir toplantı gerçekleştirildi. İnönü Caddesi Düzenleme ve Bisiklet Yolu Projesi'nde öngörülen hedefler ve öncelikler Kadıköylülerle paylaşıldı.

Bu doğrultuda Kadıköy Belediyesi engelsiz, kullanışlı, doğa dostu İnönü Caddesi'ni Kadıköylüler ile projelendirdi ve uyguladı.

Öte yandan 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda Kadıköy Belediyesi Gençlik ve Spor Şöleni, 20 kilometrelik bisiklet turu ile açılırken 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı töreninde de bisikletliler Kadıköy Belediyesi Korteji'nde Cumhuriyet için pedalladılar.

Kadıköy Belediyesi, 1870 metrelik İnönü Caddesi Bisiklet Yolu Projesi ile Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Bisiklet Desteği kampanyasına başvuruda bulundu. 2015 yılında yapılan 1 metre bisiklet yolu için 1 bisiklet kampanyası kapsamında Kadıköy Belediyesi, Kadıköy'e 1870 bisiklet desteği talebinde bulundu.

Hem çalışıyorlar hem spor yapıyorlar

Mezitli Belediyesi çalışanları, kısa mesafeli çalışma alanlarına bisikletle gidiyor.

Mezitli Belediyesi, temel belediyeçilik anlayışının dışında birçok proje ile Türkiye'ye örnek olacak çalışmalara imza atmaya devam ediyor. Bu projeler arasında, spora teşvik etmek ve bisiklet kullanımını özendirmek adına 'Çalışan sağlıklı pedallar' sloganıyla yepyeni bir uygulama yerini aldı. Bisiklet kullanmayı bilen personel, kısa mesafeli çalışma alanlarına bisiklet kullanarak gidiyor. Uygulamadan sağlıklı bir şekilde yararlanan personel, birimler arası evrak taşıma ve buna benzer çalışmalarını da bisiklet ile kolaylıkla gerçekleştiriyor.

Kendi çalışanlarımızdan başladık

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan aktif yaşlanma, kaliteli yaşam koşulları ve sağlıklı kentler oluşturmak adına yeni bir projeyi daha hayata geçirmiş olduklarını belirtti. Sağlıklı kentlerin oluşmasındaki ilk aşamayı kendi çalışanlarıyla birlikte başlattıklarını dile getiren Başkan Tarhan, çoğu zaman kendisi de bisiklete binerek, belediye çalışmalarını yerinde inceliyor. Başkan Tarhan, belediye olarak yenilikleri sevdiklerini, her türlü yenilikçi düşünceye açık olduklarına işaret ederek, "Mezitli'ye değer katıyoruz. İlerlediğimiz bu yolda belediye çalış-

şanlarımıza da değer veriyoruz. Çalışanlarımızın ekonomik durumlarının yanında sağlığını da düşündük ve standartlarımızın dışına çıktık. Belediye personelimizin çalışmalarına renk katmak ve pratik olmalarına yardımcı olmak için bisiklet kullanmalarını sağladık. Böylelikle çalışma esnasında spor da yapmış oluyorlar" diye konuştu.

Sağlıklı düşünmek için spor yapmalısınız

Başkan Tarhan, spor yapmanın pozitif düşünceyi arttıran en büyük etkenler arasında kabul edildiğini anımsatarak, "Belediye olarak çalışanlarımızı spora teşvik ederek, onların pozitif düşüncelerini sağlıyoruz. Önümüzdeki günlerde ilçe genelinde de bisiklet kullanmayı yaygınlaştırmak adına birçok projeyi hayata geçirmeyi hedefliyoruz" dedi.

İlçe halkına, siyasilere, belediye başkanlarına ve bürokratlara seslenen Başkan Tarhan, sağlıklı yaşam ve tasarruf için herkesi bisiklet kullanmaya davet etti.

15 kilometrelik bisiklet yolu

Osmangazi Belediyesi ilçede ulaşımı rahatlatmak ve insanları bisiklet kullanmaya teşvik etmek amacıyla 15 kilometre bisiklet yolu yaptı.

Osmangazi Belediyesi, yapmış olduğu bisiklet yolları ile insanları bisikletle ulaşma teşvik ediyor. Avrupa'nın birçok ülkesinde yaygın olan ancak ülkemizde çok fazla tercih edilmeyen bisiklet kullanımı, yapılan yollar ile her geçen gün daha da artış gösteriyor. Bisiklet kullanımını çok daha yüksek sayılara çıkartmak adına çalışmalar yürüten Osmangazi Belediyesi, Hamitler, Yunuseli ve Güneştepe mahallelerinde toplam 15 kilometre bisiklet yolu yaptı. Vatandaşlar kent içinde bir yerden bir yere giderken ya da spor yapmak amacıyla bu bisiklet yolunu tercih etmeye başladı. Hem trafik güvenliği hem toplum sağlığı

açısından önemli olan bisiklet yollarının artması vatandaşlar arasında da memnuniyetle karşılanıyor.

Bisiklet yollarının sayısı artacak

Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dünder, "Gelişmiş şehirlerde bisiklet kullanımı oldukça yüksek seviyede. İnsanlar ulaşımında bisikleti tercih ediyorlar. Bisiklet kullanımı hem daha sağlıklı hem de trafik sıkışıklığının önlenmesi adına çok önemli. Vatandaşlarımızı bisiklet kullanmaya teşvik etmek adına bisiklet yolları yapıyoruz. Şuana kadar 15 kilometre bisiklet yolu yaptık. Bu sayıyı daha da arttıracğız" dedi.

Huzurlu Yuva: Hayata Hazır Öğrenci Projesi

Pamukkale Belediyesi, ilçede eğitimin kalitesini ve öğrencilerin başarısını artırmaya yönelik "Huzurlu Yuva=Hayata Hazır Öğrenci" projesini hayata geçiriyor.

Pamukkale Belediyesi, Pamukkale Kaymakamlığı, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve bir eğitim atölyesinin işbirliği ile "Huzurlu Yuva=Hayata Hazır Öğrenci" projesinin protokolü imzalandı.

Hayata geçen projeyle verilecek seminerlerde anne ve babaların kendilerini ve çocuklarını daha iyi tanımaları, çocuklarını daha iyi yetiştirmek, onları hayata daha sağlıklı ve mutlu bireyler olarak hazırlamak başta olmak üzere birçok konu üzerine eğitim verilecek.

Ailenin mutluluğu çocukların başarısını getirecek

Güçlü bir Türkiye için Pamukkale Belediyesi olarak eğitimi özellikle de çocukların eğitimsel başarısını çok önemsediklerini söyleyen Başkan Hüseyin Gürlesin, "Çocuklarımız geleceğe en iyi şekilde hazırlamak noktasında aile unsurunu odak alarak

hayata geçirdiğimiz 'Huzurlu Yuva=Hayata Hazır Öğrenci' projemiz çok önemli. Bu proje önerisi bize geldiğinde geleceğimiz çocuklarımız için seve seve içinde yer alacağımızı belirttik. Bir evde huzursuzluk varsa, çocuklar ile ebeveynler arasında bir iletişim eksikliği varsa yaşanan olumsuzluk hem o aileye hem de çevresine olumsuz yansıyor. Verilecek eğitim seminerleriyle inşallah anne-babalarımız, ne yapacağını, aile içinde hangi yolu izleyeceğini ve çocuğunu en iyi şekilde geleceğe nasıl hazırlayacağını bilgilerine sahip olacak. Aile içindeki huzur, mutluluk, çocuğumuzun eğitim hayatına yansıyor. 50 okulumuzda 10 bin velimize ulaşacak eğitim seminerlerinin hayırlı olmasını diliyorum" dedi.

Herşey çocuklarımız için

Ülkenin yarınlarının bugünün çocukları olduğunu belirten Eğitim Da-

nışmanı Veli Soysal da "Vereceğimiz eğitim seminerleri ile çocuklarımız geleceğe daha iyi nasıl hazırlarız buna odaklanıyoruz. Bu kapsamda aile en önemli unsurların başında geliyor. Geleceğin doktorları, hakimleri, kaymakamları, yöneticileri bugününümüzün çocukları. Çocuklarımızın yeteneklerini ortaya çıkarmak, anne-baba ve çocuk uyumunu yakalayarak geleceğe en iyi şekilde hazırlamak noktasında eğitim seminerlerimizin büyük katkı sunacağını düşünüyorum" diye konuştu.

Temizlikte Pendik için dev adım

Günde ortalama 600 ton evsel atık toplayan Pendik Belediyesi, ilçe sınırları içinde katı atık aktarma istasyonu kuracak. Böylece çöp kamyonlarının boşaltım için Tuzla Aydınli'daki merkezi kullanırken yaşadığı zaman kaybının önüne geçilirken yakıttan da tasarruf sağlanacak.

Çöp kamyonlarının boşaltım için Tuzla Aydınli'daki katı atık aktarma istasyonunda saatlerce sıra beklerken yaşanan sorunları ortadan kaldırmak amacıyla Pendik Belediyesi kendi ilçe sınırları içerisinde bir merkez inşa etmek üzere kolları sıvadı. Şu an proje aşamasında olan merkezin faaliyete geçmesiyle zamandan tasarruf sağlanacağını belirten Pendik Belediye Başkanı Kenan Şahin, kaynakları doğru yönde kullandıklarının altını çizdi.

Mahalle aralarında toplanan evsel atıklar, Anadolu yakasındaki birçok belediye gibi Pendik Belediyesi tarafından da Tuzla Aydınli'daki İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait katı atık toplama merkezine götürülüyor. Ancak çeşitli ilçelerden gelen çöp araçları burada yığılma yaparak saat-

lerce süren bekleme kuyrukları oluşturabiliyor. Bu durumda temizlik hizmetinde bazı aksaklıklara yol açıyor. Bu soruna çözüm üretmek için kolları sıvayan Pendik Belediyesi, ilçe sınırları içinde bir katı atık aktarma istasyonu yapımına koyuldu. Bunun için etüt proje mimarları tarafından merkezin projesi hazırlandı. Güllübağlar'da yapılması planlanan ve toplam 2 bin 500 metrekare kullanım alanına sahip merkezde Temizlik İşleri Müdürlüğü de hizmet verecek.

Zamandan ve yakıttan tasarruf

Katı atık aktarma istasyonunun faaliyet vermesiyle birlikte kamyonlar dakikalar içerisinde sıra beklemeden çöplerini boşaltacak ve hemen görev yaptıkları mahallelerine ulaşabilecek. Aynı zamanda o kadar mesafe gitmek

için fazladan yakıt da harcamayacak. Göreve geldikleri günden beri kaynakların doğru yönde kullanılması için çalıştıklarını ifade eden Pendik Belediye Başkanı Kenan Şahin, yeni yapılacak katı atık aktarma istasyonu ile zamandan ve yakıttan tasarruf sağlanacağını belirtti.

494 personel 90 araç hizmet veriyor

625 bin nüfusa sahip Pendik'in temizliğini dev bir ekip sağlıyor. Günün 24 saati 494 personel temiz Pendik için görev yaparken 53'ü gündüz, 37'si gece olmak üzere 90 araç hizmet veriyor. Günlük ortalama 600 ton evsel atık toplayan ekipler 2013 yılında toplam 207 bin ton katı atığı bertaraf olması için atık aktarma istasyonuna gönderdi.

Tekirdağ Malkara Belediye Başkanı Ulaş Yurdakul:

“İklim değişikliği ile etkin mücadeleyi hedefliyoruz”

Sağlıklı kent olma yolunda kent dinamikleri ve tüm sektörlerle entegre bir kent yönetimi oluşturmayı amaçladıklarını ifade eden Malkara Belediye Başkanı Ulaş Yurdakul, iklim değişikliği ile etkin mücadelenin de hedefleri arasında olduğunu söyledi.

Malkara, plansız kentleşme, yeşil alanların azalması, hava kirliliği, göç ve daha birçok sağlıklı kent kavramını tehdit eden unsurlara karşı ortaya koyduğu “kent sağlığı” odaklı projeleriyle geleceğe hazırlanıyor.

Malkara Belediye Başkanı Ulaş Yurdakul ile Sağlıklı Kentler Birliği üyeliğini ve gelecek planlarını konuştuk.

■ Röportajımıza sizi kısaca tanıyarak başlayalım.

11 Nisan 1980 tarihinde Malkara’da doğdum. İlk ve orta öğrenimimi Malkara’da tamamladıktan sonra, lise öğrenimimi Tekirdağ Anadolu Lisesi’nde, yüksek öğrenimimi de Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi’nde tamamladım. 2004 yılında kendi eczanemi açarak eczacılık

mesleğime başladım. 2009 yılında CHP Belediye Meclis Üyesi adayı olarak başladığım siyaset hayatımda, 16 Ocak 2010 tarihinde yapılan ilçe kongresinde Malkara CHP İlçe Başkanı olarak seçildim. 15 Temmuz 2013 tarihinde yaklaşık üç buçuk sene yaptığım İlçe Başkanlığı görevimden ayrılarak Cumhuriyet Halk Partisi’nden Belediye Başkanı adayı oldum. Çeşitli dernek ve kuruluşlarda görev aldım. 31 Mart 2014 tarihinde Malkara Belediye Başkanı seçilerek, göreve geldim.

■ “Sağlıklı kent” kavramını nasıl tanımlarsınız?

Sağlık sektöründen gelen biri olarak; temiz, güvenli, yüksek kalitede fiziksel çevrenin öneminin vurgulanması gerektiğine inanıyorum. Sağlık ve yaşam kalitesi hususlarının planlama uygulamalarına dahil edilmesi ile insan ve mekan ihtiyaçlarının ve kültürel değişimin kent üzerindeki etkileri daha anlaşılabilir hale gelecektir. “Sağlıklı kent” kavramı yaşayan bir olgu olması sebebiyle karbon ayak izi, su ayak izi, sürdürülebilirlik, insan ve çevre konu-

larına duyarlı insanla çevre arasındaki kurgunun doğru yapıldığı planlama literatürüdür.

■ Gebze Konferansı’nda Malkara, Sağlıklı Kentler Birliği üyeliğine kabul edildi. Birliğin yeni üyelerinden birisiniz. Üyelikle Malkara için neyi amaçlıyorsunuz?

WHO (Dünya Sağlık Örgütü) sağlıklı

kent planlaması hareketi olan Sağlıklı Kentler Birliği’ne üye olmak bizim kent planlama vizyonumuzun gelişmesi açısından bize değer katmaktadır. Malkara planlama açısından gelişimi konut büyümesi olarak görmüş ve çevre, sağlık konularını arka plana itmiştir. Bizim kentsel gelişim hedeflerimizde bina kütleleri haline gelen Malkara’nın kişi başına düşen yeşil alan miktarının artırılması, ekolojik

nitelikleri zengin olan kırsal alanlarımızın niteliklerini koruyacak, ön plana çıkaracak projeler üretilmesi, dere yataklarının ıslahı, temiz enerji kaynaklarının artırılması, engelli vatandaşlarımızın erişebilirliğinin sağlanması gibi çalışmalar yer almaktadır.

■ **Sağlıklı Kentler Birliği'nin çalışmaları hakkında neler söylersiniz?**

Sağlıklı Kentler Birliği olarak şehircilik açısından çok nitelikli, duyarlı ve yaşam kalitesini arttıran projelere destek olduğunuzu biliyoruz. Ekolojik planlamanın ve sağlıklı kent kavramının Türkiye'deki öncüsünüz.

■ **Sağlıklı Kentler Birliği'nden ne gibi projeler bekliyorsunuz? Birlik çalışmaları için belediye bünyesinde bir birim oluşturduunuz mu?**

İklim değişikliği konusu günümüzün en önemli sorunları arasında olup; bu sorun Uluslararası Paris 2015 COP21 Konferansı'nın toplanma amacını oluşturmuş, G20 Zirvesi'nin de gündemi olmuştur. Hal bu iken Sağlıklı Kentler Birliği'nden su kaynaklarının kentsel planlama ile bütünleştirilerek entegre su yönetiminin geliştirilmesinin desteklenmesi, iklim değişikliğinin yansıması olarak ortaya çıkacak gıda temini konusuna destek olun-

ması için kentsel tarım, organik tarım ve hayvancılığın desteklenmesi, coğrafi bilgi sistemlerinin geliştirilmesi gibi projeler beklentilerimiz arasında yer almaktadır. Gerek birlik çalışmaları konusunda gerekse birlik oluşturma konusunda çalışmalarımız İmar ve Şehircilik Müdürlüğümüzün Plan - Proje Şefliği altında devam etmektedir.

■ **Günümüz şartlarında kentleri tehdit eden unsurlar sizce neler?**

Maalesef hızlı büyüyen kentlerin en önemli problemleri, iklim değişikliği, kültürel yozlaşma, kadın ve çocuklara duyarsız planlama, temiz su temini, ısı adaları, gürültü kirliliği, tüketime yö-

"Kentsel gelişim hedeflerimizde Malkara'nın kişi başına düşen yeşil alan miktarının arttırılması, ekolojik nitelikleri zengin olan kırsal alanlarımızın niteliklerini koruyacak, ön plana çıkaracak projeler üretilmesi, dere yataklarının ıslahı, temiz enerji kaynaklarının arttırılması, engelli vatandaşlarımızın erişebilirliğinin sağlanması gibi çalışmalar yer almaktadır"

"Ulaşım güzergahlarımız ve planlarımız olgunlaştıkça bisiklet de ulaşımımıza entegre hale gelecektir"

nelik kentler oluşturulması, hava kalitesinin düşmesi, güvenlik, araç odaklı kentler, düşük yerel gıda tüketimi ve yoksulluk gibi unsurlar sıralanabilir.

■ **Malkara, ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalı bir ilçe. Malkara'yı sağlıklı kent kavramı açısından tehdit eden unsurlar var mı? Bu konuda ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?**

Malkara tarım toprakları açısından zengin bir ilçe fakat tarım sektörünün ekonomik açıdan cazip olmaması, zahmetli olması bu sektörü pasif kılmaktadır. Ayrıca kırsal alanlarda planlı, afete duyarlı yerleşmeler olmaması bu yerleri güvensiz yerleşimler haline getirmektedir. Ayrıca ısınma amacı ile kullanılan yakıt türleri kış aylarında hava kalitesini düşürmektedir. Geçmiş dönemlerde planlama kavramının yapı stoğu olarak görülmesi yeşil alanları azaltmış ve yaşam kalitesini düşürmüştür. Kentin genç nüfusunun göç etmesi ve iş imkanlarının az olması, ilçemizin kalkınmasını zorlayan unsurlar arasında. Rekreasyon alanlarının olmaması kentliyi kentten kopartıp, kenti yaşama alanından çıkarmaktadır. Tüm bu sorunlara karşı bizim yapabileceğimiz şey kenti doğru yorumlamakla işe başlamak. Kentin kimliğini ortaya çıkaracak planlama kuramları üzerine çalışılmalı. Biz çalışmaya gençlerden başladık ve gençleri kazanabilmek için sosyal projeler ürettik ve üretmeye de devam ediyoruz.

Yeşil alanın sadece görsellik olmadı-

ğını biliyoruz ve eğitici işlevini öne çıkarmak için trafik eğitim parkı gibi yeşil alanlar üretmeye çalışıyoruz. İlçe sınırlarımız içerisinde rüzgar enerji santrallerinin yapılmasını destekliyoruz. Kırsal alanda tarımsal ve hayvancılık amaçlı depoların yapılmasını, 1/25000 ölçekli çevre düzeni planı hükümleri ile kolaylaştırıyoruz.

■ **Malkara Belediyesi'nin sağlıklı kent olma yolunda vizyonu nedir? Nasıl bir hedef belirlediniz bu konuda?**

Sağlıklı kent olma yolunda sağlıklı kent politikası olarak, sosyal hizmetler, çevre, iş piyasası ve eğitim politikaları gibi tüm sektörlerin sektörlerarası iletişimini yerel yönetim olarak sağlayarak entegre kent yönetimi oluşturup, iklim değişikliği ile etkin mücadele etmeyi hedefliyoruz.

■ **Sağlıklı kent olma yolunda öncelikle hangi adım ya da adımları atacaksınız?**

Kentin fiziki sağlıklılaştırılması ve ekolojik değerlerin ön plana çıkarılması başlıca politikalarımız arasındadır.

■ **Kapak konumuz "bisiklet ve kent". Bu konuda neler yaptınız, yapıyorsunuz?**

Bisikletin her kesimin kullanabileceği ulaşım aracı olması, araç sayısını azaltarak çevreye duyarlı bir yaklaşım oluşturması, bisikleti kentsel erişebilirliğin ve mobilitenin değişmez bir parçası yapmaktadır. İlçemizin eğimli olması bu aracın aktif kullanımına engel olmaktadır. Fakat bu ulaşım türü ülkemizde yayılmaya başlamakta ve bu bilinci arttıran sosyal kulüpler artmaktadır. Ulaşım güzergahlarımız ve planlarımız olgunlaştıkça bisiklet de ulaşımımıza entegre hale gelecektir.

■ **Son olarak eklemek istedikleriniz...**

Sağlıklı Kentler Birliği'nin vizyonu ve bilgi birikiminden faydalanmak bizim için büyük bir fırsattır. Sağlıklı ve güçlendirilebilir şehir için halkımızın istekleri doğrultusunda ilçemizin potansiyelleri üzerine araştırmalarımız ekibimiz tarafından yapılmaktadır. Sizinle birlikte potansiyellerimizi ve eksiklerimize bilimsel çözümler üretmemize inanıyoruz.

Engelsiz yaşam için anlamlı işbirliği

Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker'in "engelsiz şehir" hedefi kapsamında il-çede yaşayan engelli, yaşlı ve yatalak hastalara yönelik evde kuaförlük ve berberlik hizmeti verilmeye başlandı. Hizmet, Gebze Belediyesi ile Gebze Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası işbirliğiyle hayata geçiyor. Hizmete destek veren Berberler ve Kuaförler Odası Başkanı Kenan Çelik, Gebze Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü Kemal Tetik ile birlikte diyaliz hastası Emin Özkan'ı evinde ziyaret ederek, Özkan'ın saç ve sakal traşı yapıldı. Haftanın üç günü diyaliz makinasına girdiğini belirten Emin Özkan, halsiz düştüğü için dışarıya çıkamadığını ifade ederek hizmeti başlatan Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker ve Oda Başkanı Kenan Çelik'e teşekkür etti.

Ev ve kişisel temizlik hizmeti

Burdur Belediyesi tarafından yaşlılık ve hastalık gibi çeşitli nedenlerle temizlik yapamayan vatandaşlar için ev ve kişisel bakım hizmeti başlatıldı. Burdur Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından yardıma muhtaç 50 vatandaş belirlendi. Belediye tarafından oluşturulan ekip, vatandaşların evlerine giderek ev ve kişisel bakım hizmet sunuyor.

Her zaman vatandaşların yanında olduklarını belirten Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Ercengiz, "Sosyal belediyecilik anlayışı ile hizmet ediyoruz. İhtiyaç sahibi yaşlı veya hasta olan vatandaşlarımız için evde temizlik hizmeti başlattık. Oluşturduğumuz ekibimiz, evinin temizliğini yapamayacak durumda olan vatandaşlarımızın temizliğini yapıyor. Vatandaşlarımızın daha sağlıklı ortamlarda yaşamasını arzuluyoruz. Bunun için de elimizden gelen hizmeti sunmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Atık yağlardan engelsiz hayat projesine destek

Didim Belediyesi, Türkiye Çevre Koruma Vakfı (TÜÇEV) yetkili firması ve Didim Yöresi Engelliler Derneği arasında gerçekleştirilen atık yağ toplama kampanyası için protokol imzalandı.

İmzalanan protokol çerçevesinde biriktirilen evsel atık yağlar 5 litre ve üzerinde olduğunda yetkili firma tarafından vatandaşların evlerinden alınacak, 5 litreden az olan atık yağlar ise atık yağ toplama noktalarında toplanarak çevreye zarar vermesi önlenecek. Firma yetkilisi Nihal Sözbir Karakuş, sosyal sorumluluk projesi kapsamında toplanan atık yağların geri dönüştürülerek litresi 0,30 kuruştan 10 ton atık yağ karşılığında engelli vatandaşlar için akülü araba alınmasının sağlanacağını belirtti.

Didim Belediye Başkanı A.Deniz Atabay da projenin önemine işaret ederek, "Bu projeden sağlanan faydanın engellilere gidecek olması bizi çok sevindiriyor. Projenin avantajlarından biri de atık yağların doğaya atılmasını engellemek. Vatandaşlarımızdan bu konuya hassasiyet göstermelerini bekliyorum" dedi.

250 öğrenciye bisiklet

Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen "Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı" projesi kapsamında Bilecik Halk Sağlığı Müdürlüğü, ortaokul öğrencilerine 250 bisiklet dağıttı.

Bilecik Belediye Başkanvekili Nihat Can da proje kapsamında öğrencilere dağıtılan 250 bisikletin teslim törenine katıldı. Sağlık Bakanlığınca yürütülen program kapsamında bisikletler dağıtılırken sağlıklı beslenmeye ve spora yapmaya da dikkat çekildi.

Çöp kutularına estetik yaklaşım

Çöp toplama sistemini kameralı ve GPRS'li araçlarla modernize hale getiren Balçova Belediyesi, şimdi de görüntü kirliliğine neden olan çöp konteynırlarını estetik hale getiriyor. Belediye Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından imal edilen çim görünümlü çöp konteynırı muhafaza kutuları kentin çeşitli noktalarına yerleştirildi.

Belediye çalışanları ile konteynırları inceleyen Balçova Belediye Başkanı Mehmet Ali Çalkaya, "Balçova'yı daha modern, daha çevreci ve daha estetik bir kent haline dönüştürmek için elimizden gelen tüm çabayı gösteriyoruz. Kısa süre içinde yeraltı konteynırlarımız da hizmete girecek. Temizlik konusunda sıfır sorun olana kadar çalışmalarımız sürecektir" dedi.

Temiz çevre temiz toplum

Bandırma Belediyesi, atık yağlar ve atık pillerin kaynağında ayrı toplanması projesinden sonra şimdi de geri dönüşüm konusunda "temiz çevre temiz toplum" sloganıyla ambalaj atıklarının geri kazanımını sağlamak ve ülke ekonomisine katkı sağlamak üzere adım atıyor.

"Ambalaj Atıkları Yönetim Planı" çerçevesinde daha düzenli bir sistemle geri kazanım faaliyetlerine destek olan proje kapsamında Belediye Başkanı Dursun Mirza ve Temizlik İşleri Müdürlüğü teknik ekibi tasarlanan atık kumbaralarını inceledi. Başkan Mirza, geri kazanımı mümkün olan kağıt, cam, plastik, metal gibi atıkların ülke ekonomisine kazandırılması için tasarlanan atık kumbaralarını şehrin belirli yerlerine en kısa sürede yerleştireceklerini belirterek, "Ayrıca proje kapsamında halkı bilinçlendirme çalışmalarının yanı sıra okullarda verilecek eğitimle beraber market, alışveriş merkezi, işyerleri, kamu kurumlarının ambalaj atıklarını sistematik bir şekilde toplatarak, ülke ekonomisine kazandırılması için tüm çalışmaları yerine getiriyoruz. Biz Bandırmamızı 'temiz çevre temiz toplum' sloganıyla yaşatmayı hedefliyoruz" dedi.

Edirne'nin geleceğini değiştirecek proje

Trakya Kalkınma Ajansı'ndan hibe almaya hak kazanan Kırkpınar Alanı Rekreasyon Projesi'nin sözleşmesi Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, Edirne Valisi Dursun Ali Şahin ve Trakya Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Mahmut Şahin'in katılımıyla imzalandı.

Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, projede 4 bin 900 dönüm alanda 86 dönümlük bir göl, hasbahçe, liman, yüzen havuz, kumsal, bisiklet ve koşu yolu, kafeler ve restoranların yer alacağını söyledi. Söz konusu proje için Trakya Kalkınma Ajansı'ndan ilk etapta 4 milyon 750 bin liralık bir

Ağaçları koruyan yatırım

Muğla Büyükşehir Belediyesi, çevreyi, ağaçları korumak ve bütün ilçelerde kullanılmak üzere dönerli tip ağaç sökme ve dikme makinesini araç envanterine ekledi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Salih Tufan, Muğla genelinde hizmet verecek makinenin ağaçların korunması ve nakledilmesi için kullanılacağını ayrıca ilçelerde yeni yapılacak parklara yetişkin ağaçların dikilmesini de sağlayacağını söyledi.

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün de bir fidana, bir ağaca, çevreye büyük önem verdiklerini, ağaç sökme ve dikme makinesi ile ağaçların kesilmeden taşınabileceğine işaret ederek, "Muğla yüzde 68 orman varlığı ile yeşilin her tonunu coğrafyasında barındıran ender illerimizden. Tarımsal amaçlı arazilerde, yol yapım çalışmalarında ağaçların kesilmesini önlemek, ilçelerimizde yeni yapılacak parklarda da ağaçların dikilmesi için bu aracımızı kullanacağız" dedi.

hibe aldıklarını ifade eden Başkan Gürkan, etap etap gerçekleştirilecek olan projeye Edirne'de Karaağaç'tan sonra ikinci bir destinasyon oluşturacaklarını kaydetti.

Başkan Gürkan, Sarayıcı'nın sit alanı içinde olduğunu, bu yüzden söz konusu projeyi gerçekleştirebilmek için hiç beton kullanılmayacağını belirterek, doğayla iç içe bir proje hazırladıklarını dile getirdi. Projeye birçok kurumun destek verdiğine işaret eden Gürkan, projenin 3 yıl içerisinde tamamlanacağını da sözlerine ekledi.

Ürgüp'te geri dönüşüm atağı

Geri dönüşümü yaygınlaştıran uygulamalarını geliştirerek sürdüren Ürgüp Belediyesi, kentin farklı noktalarına, okullara ve turizmden aldığı pay bakımından yüksek kapasiteye sahip olan otellere cam kumbaraları yerleştiriyor. 25 adet ve 250 kilogram kapasiteli yeni cam kumbaralar vatandaşın ve esnafın da beğenisini topladı. Ürgüp Belediye Başkanı Fahri Yıldız, yeni cam kumbaraların çevreye ve geri dönüşüme farkındalığı artıracağını belirterek, "Geri dönüşüm ve çevre konusunda Ürgüp'te belli bir duyarlılık ve özeni yakaladık. Yaptığımız çalışmalarla Türkiye'nin en temiz ilçesi seçildik. İlköğretim ve ortaöğretim öğrencileri arasında seminerler düzenleyerek vatandaşımızın duyarlılığını gençlerimize de aşılayacağız. Esnafımız, vatandaşımız çevre ve temiz bir kent adına atık toplama kampanyalarımıza katılıyor. Cam defalarca ve yüzde yüz dönüştürülebilen bir malzeme olduğundan yeni cam kumbaraların yaygınlaşmasıyla bu rakamın rekor düzeye ulaşacağını düşünüyoruz" dedi.

Üreten Kadınlar Pazarı açıldı

Kırıkkale Belediyesi ve Kırıkkaleli Üreten Kadınlar Topluğu işbirliği ile 'Üreten Kadınlar Pazarı' açıldı. Pazarın açılışında konuşan Belediye Başkanı Mehmet Saygılı, Kırıkkale kadınlarının artık ekonomide yerini aldığını, bundan sonra da yer alacağını ifade etti. Başkan Saygılı, "Kadınlarımıza her zaman destek oluyoruz ve olmaya devam edeceğiz. İşte bu tarz projeler bunun göstergesidir. Vatandaşlarımız bu pazarda aracı olmadan, ilk elden organik ürünler alabilecekler. Bu tür projelerin devamı gelecek" dedi.

Kendi paralarını kazanıp ekonomik özgürlüklerini elde etmek isteyen ya da ev ekonomisine destek olmak isteyen kadınlar için 'Üretici Kadın Pazarı' iki haftada bir kurulacak. Toplam 60 tezgahın bulunacağı pazarda kadınlar, organik tarımsal ve hayvansal ürünlerin yanı sıra el emeği göz nuru el işlerini de değerlendirip, satabilecekler.

Akıllı solar direkler yaygınlaşacak

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi tarafından Ulucamii ve Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi önüne yerleştirilen akıllı solar direkler vatandaşlara hizmet vermeye başladı.

Akıllı solar direkler ücretsiz internet bağlantısının yanı sıra aynı anda 6 kişinin telefonlarını şarj edebilecek durumda hizmet veriyor. Direkler ayrıca geceleri aydınlatma direği olarak da kullanılabiliyor. Elektronik Sistemler Şube Müdürlüğü'nce yapılan açıklamada, akıllı solar direklerin hiçbir elektrik bağlantısının olmadığına dikkat çekilerek, 2 saatlik gün ışığı ile direklerin 1 hafta boyunca aydınlatma ve şarj kapasitesine ulaşabildiği kaydedildi.

Uygulamanın kent meydanları başta olmak üzere ilçelerde de hayata geçirilmesi planlanıyor.

Temiz hava için İnegöl'den büyük adım

İnegöl'de özellikle kış aylarında hava kirliliğinin sınır değerlerin üzerine çıkmasında en önemli etkenin mobilya atıklarının yakılması olduğu belirlenirken, Büyükşehir Belediyesi tarafından bu atıkların bertarafına yönelik stratejiler belirlendi.

Bursa Büyükşehir Belediyesi, İnegöl Kaymakamlığı, İnegöl Belediyesi, İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası, İnegöl Organize Sanayi Bölgesi ve orman ürünleri üreten bir firmanın İnegöl Şubesi arasında imzalanan protokol kapsamında, ücretsiz olarak ulusal atık taşıma formu ile taşınacak olan mobilya atıkları, orman ürünleri üreten şirketin tesislerinde bertaraf edilecek. Mobilya atıklarını ilgili şirkete vermeyip, kontrolsüz şekilde kendileri bertaraf eden veya mobilya atıklarını yakıt olarak kullananlara para cezası uygulanacak. Bu kapsamda özellikle kış aylarında mobilya atıklarından kaynaklanan hava kirliliğine yol açan kişi ve kurumlara yönelik denetimler de artırılabilecek.

Trabzon Ortahisar Belediye Başkanı Ahmet Metin Genç:

“Yenilikçi çalışmalara açığız”

Ortahisar Belediye Başkanı Ahmet Metin Genç, ilçesinin tarihi dokusunu hala koruduğunu belirterek, başta turizm olmak üzere sağlıklı kent yaratmak için her türlü projeye hazır olduklarını söyledi.

■ Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1972 yılında Maçka Ormanüstü Köyü'nde doğdum. İlköğrenimimi Maçka Cumhuriyet İlköğretim Okulu'nda, liseyi Maçka İmam Hatip Lisesi'nde ta-

mamladım. 1994 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldum. 1995'te Trabzon'da serbest avukatlık yapmaya başladım. 2001 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi'nin kuruluşunda, Trabzon Kurucu İl Yönetim Kurulu Üyeliği, İl Başkan Yardımcılığı ve İl Sekreterliği görevlerinde bulundum. 2002 yılında İl Yönetim Kurulu tarafından AK Parti Trabzon İl Başkanlığı'na seçildim. 29 Mart 2014 Yerel Seçimlerinde Ortahisar Belediye Başkanı oldum. Evli ve iki çocuk babasıyım.

■ Siz, “sağlıklı kent” kavramını nasıl tanımlıyorsunuz?

Sağlıklı kent kavramını her şeyden

önce bir belediye başkanı olarak belediyeci gözüyle düzgün yapılaşma, temiz çevre, engelli, çocuk ve kadın dostu kent, aksamayan alt ve üstyapı hizmetleri ve tabii ki güvenli bir şehir olarak kısaca tanımlayabilirim.

■ Sağlıklı kent olma yolunda Ortahisar'ın sahip olduğu potansiyel nedir?

Ortahisar'ın tarihi dokusu çok fazla deforme olmadan günümüze kadar gelebilmiştir. Bu yüzden ki kısmen gelenekçi kısmen modern yapısı ile içerisinde birçok farklı renge ev sahipliği yapmaktadır. Bu farklı yapı-sından dolayı, yenilikçi, ilçede turizmi canlandıracak, vatandaşlara olumlu

hizmet edebilecek her türlü çalışmaya olduğu kadar çevre temizliği, sağlık için spor gibi aktivitelere de açıktır.

■ Sağlıklı Kentler Birliği üyelerine örnek olabilecek “insan odaklı” projeleriniz neler?

Down sendromlu vatandaşlarımız için kendilerinin işletip aktivitelerde bulunabilecekleri “Down Cafe”, “İpek-yolu Canlandırma” projemiz ile ilçemizin yüksek kesimlerinde yapılması planlanan spor kompleksleri, dağ yürüyüşü parkurları, yüzme havuzu, tenis ve futbol sahaları, öğrenciler için Bilim Evi ve Rasathane, seyir terasları bunun yanı sıra “Kemeraltı Çarşısı Sokak Sağıklaştırması” projemizle de eski çarşımızda cephe düzenlemesi, sokak aydınlatması gibi çalışmalar yapıp vatandaşlarımızın güvenli ve daha temiz bir ortamda daha rahat alışveriş yapmasını sağlamayı hedeflemekteyiz. Ayrıca yapmayı hedeflediğimiz projelerimizi çeşitli sivil toplum kuruluşlarıyla paylaşıp, ihtiyaçların belirlenmesinde daha somut kararlar alabiliyoruz.

■ Sağlıklı Kentler Birliği'ne ne zaman ve ne amaçla üye oldunuz?

Türkiye Sağık Kentler Birliği'ne Mayıs 2014 tarihinde, Birlik'in çalışmalarını bildiğimiz, takip ettiğimiz ve desteklediğimiz için üye olduk. Ayrıca üye belediyelere vermiş olduğu eğitimler ve bu eğitimlerde diğer belediyelerle yapılan istişarelerin de belediyecilik adına geliştirici olduğunu düşünüyoruz.

■ Sağlıklı Kentler Birliği'nin çalışmaları hakkında neler söylersiniz? SKB'den ne gibi projeler bekliyorsunuz?

Sağık Kentler Birliği'nin yapmış olduğu çalışmalar içerisinde özellikle çevre sağlığı temalı olanları bizzat takip ediyorum ayrıca Birlik'te görevli koordinatöründen bilgi de almaktayım. Öte yandan Birlik toplantıları belediyeler arasında köprü kurulması, farklı bakış açıları ve farklı projelerden haberdar olmamızı sağlıyor. Sağık Kentler Birliği'nden beklentim, ilçemizde yapılmakta olan çevre temalı (atık yağ toplama, atık pil toplama gibi yarışmalar gibi) projeleri bizlere tanıtmaları ve uygulama örneklerini sunmaları ve teşvik etmeleri.

Pedal çeviren şehirler

Bisiklet kullananlara park sorunu yaşatmayan çözümler

Modern şehircilik anlayışı, çevre bilincinin artması ve insanların özgürlük hissini hayatlarında daha fazla hissetme ihtiyacının yükselmesi ile daha doğa odaklı oluyor. Öyle ki artık insanlar günlük alışkanlıklarında ve yaşamlarında doğaya dönüş eğilimleri sergiliyorlar. Bu bağlamda bisiklet kullanımı artık büyük şehirlerde de oldukça yaygınlaşıyor. İnsanlar böylece kendilerini daha sağlıklı ve özgür hissederken

çevreye karşı sorumluluklarını da yerine getiriyorlar.

Bu akım bisiklet dostu şehirlerin yapılmasında karşılığını buluyor. Bu sayımızda bisiklet ve şehir ilişkisini irdelerken, biz de köşemizde dünyadan bisiklet dostu şehircilik anlayışını yansıtan yaratıcı birkaç örnek derledik. Dünyanın çeşitli köşelerinde rengarenk bisiklet parkları bahsettiğimiz bu yönelişi kanıtlar nitelikte.

Kendi parkını kendin yap

Yeşile duyulan özlem: Arka bahçe ve balkonlar

Bütün büyük şehirlerin en önemli sorunlarından biri yeşil alanların azlığı ve nasıl artırılacağı konusudur. Bugün yapılan araştırmalar ortaya koyuyor ki, yeşil alanların çokluğu sadece nefes alan bir şehir yaratmakla kalmıyor, o şehrin refah düzeyini de yükseltiyor.

Doğanın insan ruhunun üzerindeki olumlu etkisi, sosyal etkileşimlerden

daha fazla doyum sağlanmasının ve birçok farklı pozitif etkisi sayesinde, insanların motivasyon ve yaratıcılığını artırdığı ve şehrin iş yaşamına verim olarak geri döndüğü artık bilinen gerçeklerden.

İnsan odaklı şehirlerde yerel yönetimler kadar şehrin sakinleri de konunun üzerine düşmekte. Kentliler artık daha fazla doğayla temas ede-

bilmek için her metrekareyi değerlendiriyor. Arka bahçelerini, balkonlarını minik birer park haline getirenler kendi kaçış noktalarını kendileri yaratıyor.

Suyun getirdiği doğallık

Bir Hollanda kasabasının ticari merkezi olan Roombeek ayrıca bölgenin en revaçtaki sokaklarından biri. Bu sokağa adını veren Roombeek ırmağı yıllardır yer altından akıp giderken ıslah edilerek yeryüzüne çıkarılmış. Artık su kentin doğal hayatıyla bütünleşerek bölge halkı için yeni buluşma noktası haline gelmiş.

Asimetrik yapısıyla yol boyunca genişleyip daralarak akan ırmağın akış hızı yavaşlatılarak kentin silüetini yansıtan bir

ayna görevi görmesi sağlanmış. Irmak üstündeki keskin hatlı taşlar hem doğal görüntü sağlarken, ırmağın üzerinden geçmeyi daha zevkli bir hale getirmiş.

Yüzyıllardır yer altında kalan bu doğal güzelliğin kentlilerin bir parçası haline gelmesi ve insanı doğayla, suyla iç içe kılan, kent yaşamını doğanın güzelliklerinden kopmadan yaşamamızı sağlayan böyle projelerin tüm dünyada yaygınlaştığını görmek mutluluk verici.

Erdem SAKER

Bursa Büyükşehir Belediyesi Eski Başkanı
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

BİSİKLET, artık etkin bir ulaşım aracı...

Son günlerde kentlerdeki hava kirliliği hem bizim hem de dünya gündeminin ön sıralarına yerleşir oldu. Haberlerde Çin kentlerindeki yoğun kirli havanın yaşamı etkilediğini, trafikteki araç sayısını azaltmak için 24 milyon nüfuslu dünya kenti Shanghai'da tek/çift plaka sınırlaması getirildiğini, Milano'da da 8.00-16.00 arası kent içine özel arabaların girmesinin yasaklandığını izledik. Geçen haftalarda biz de atmosferdeki hava kalitesinin değişmeye başladığını, özellikle Marmara, Ege ve Orta Anadolu'da rüzgarın durması, yüksek basınçlı hava koşullarının hakim olması nedeniyle başta İstanbul olmak üzere, Bursa'nın da içinde olduğu büyük kentlerimizde hava kirliliğinin nefes almayı zorlaştırma boyutuna ulaştığını hisseder olduk ama çevremizde zehirli hava solumaktan çok daha korkunç felaketlerin dolaştığının farkında olmadan...

Oysa bizim ve insanlığın önünde, hızla büyüyen, sadece insan sağlığını değil, yerküre üzerindeki yaşamı etkileyen, acı bir gerçek var, İklim Değişikliği...

Aslında dünya ülke yönetimleri, taa 1978 Birleşmiş Milletler Stockholm Konferansı'ndan bu yana, insanlığın önündeki bu büyük felaketin farkındalar ve "DUR" demenin yollarını arama peşindeler. 1992 Birleşmiş Milletler Habitat 1 Konferansı'nda, ülke yönetimlerinin yanında tüm dünyadan 2440 Sivil Toplu Kuruluşunun temsil ettiği dünya insanları da bu mücadelenin içinde yer almaya başladılar, konferansın sonunda tüm ülkelerin, imza atıp taahhüt ettikleri

Gündem21 ilkelerini uygulamaya çalıştılar...

2015 yılına gelindiğinde, ülkelerin neredeyse 40 yıldır, atmosferi kirliletmemeye yolunda verdikleri mücadeleye rağmen, gelinen noktada insanlığın geleceğinin hala büyük bir tehdit altında olduğunun bilinci ile yerkürenin 195 ülkesi, büyük çoğunluğu devlet başkanlarınca temsil edilerek, Paris'te toplandı. Liderlerin önüne konan acı gerçekler içinde, sanayi öncesi yıllara göre, atmosfer sıcaklığının 10°C derece arttığı, bilim adamlarınca 2100 yılında ulaşılması tahmin edilen 20°C derece sıcaklık artışının, daha şimdiden yarısına ulaşıldığı sonucuna vardı. Bu değişimle oluşan, deniz seviyelerindeki yükselmenin, insanlığın en önemli gıda kaynağı olan çok geniş tarım alanlarının sular altında yok olmasına, deniz yüzeylerindeki sıcaklık artışlarının doğurduğu El Nino ve benzeri kasırgaların da ülkelere büyük zararlar vermesine neden olacağı vurgulanıyordu.

İşte insanlığın önünde akıp giden bu felaket senaryolarına dur demenin etkin yolunun, enerji ve ulaşım sistemlerinde, fosil bağımlı yakıtlardan vazgeçmek olduğu artık tüm taraflarca kabul ediliyor ancak bu dönüşümün büyük finans kaynaklarına gereksinim göstermesi de, önlerinde aşılması gerekli bir engel olarak duruyor.

Oysa çözümler içinde, çok ucuz bir yöntem de, zengin/fakir, tüm toplumların kullanımına açık, kent içi ulaşımında bisikleti etkin biçimde kullanmak oluyor, ancak ne kadar gariptir

ki, bugün bisiklet, aşağıda vereceğim örneklerde göreceğiniz üzere, zengin toplumlarda çok daha ağırlıklı olarak kullanılıyor, gelin bu kullanımlara göz atalım;

Freiburg, 227 bin insanın yaşadığı, çevreye uyumlu bir kent...

Kentin ulaşım politikasının temelinde, tüm Freiburgluları kentin her noktasına toplu taşıma araçları ve bisiklet kullanarak ve de yürüyerek, ucuz/hızlı/konforlu ortamlarda ulaştırmak yatıyor. Kent merkezine otomobil ile girmek yasak, tamamen yayalaşmış, 2 tramvay hattı, trafik ışıklarıyla donatılmış bisiklet ve yaya yolları kent içinde hareketi sağlıyor. Kentte yaşayanların bir bölümünün özel arabası bile yok, olanlar da arabalarını şehirlerarası seyahatlerinde kullanıyorlar. Tüm Avrupa kentlerinde olduğu gibi, kentliler, bisikletlerinin önündeki yük taşıma sepetleriyle, hem yüklerini, hem de varsa küçük çocuklarını beraberlerinde götürüyorlar.

Bremen, 548 bin insanın yaşadığı bir liman kenti...

Bremen Belediyesi kent merkezini 1990 yılında yayalaştırmış, oluştur-

duğu bisiklet yollarıyla da kent merkezindeki hareketi hızlandırmış, ama başkan halkın büyük tepkisini almış, fakat yıllar ilerlediğinde, başında karşı çıkan halk, kent merkezinin yeniden trafiğe açılmasını kesinlikle istemez olmuş, Belediye Başkanı, o gün yayalaştırdım diye beni dövmeğe kalınlar, tekrar trafiğe açsam, bu defa öldürürler, diyor. Kent içi ulaşımın iskeletini tramvay ve bisiklet sağlıyor. Herkesin cebindeki, bizim Bukart benzeri bir kartla, tramvaya binilebiliyor, araba ve bisiklet kiralatabiliyor, hatta taksi ödemesi de yapılabilir. Bremenlilerin %33'ü kent içinde kendi arabalarını kullanmaya devam ederken, %24'ü tramvay, %23'ü bisiklet ile hedeflerine ulaşıyor, %20'si de yürüyor.

Kopenhag, 1,3 milyon insanın yaşadığı, bir başkent...

Bisiklet Kopenhaglıların adeta vazgeçilmez bir ulaşım aracı, insanlar işlerine, çarşıya, pazara, çocuklar okullarına, gençler üniversiteye ağırlıklı olarak bisikletle ulaşıyorlar. Yıl boyu kent içi hareketlerinin %75'ini bisikletle yapıyorlar, özellikle sabahları işe giden küçük çocuklu hanımların, bebeklerini bisikletin önündeki se-

pete koyup anaokuluna doğru hızla bisiklet sürmeleri dikkatimi çekmişti, velhasıl tam bisiklet dostu bir kent.

Viyana, 3,5 milyon insanın yaşadığı, çok yönlü bir dünya kenti...

Aslında kent içi trafik düzeninde herhangi bir sıkışma sorunu yok, Viyanalıların ve kent yönetiminin, kent içi ulaşım hedeflerinin temelinde, atmosferi kirliletmemeye ve de iklim değişikliğini hızlandırmama bilinci yatıyor, tamamen çevre uyumlu bir hedef. İşte bu hedef doğrultusunda Viyanalıların %45'i toplu taşıma sistemlerini kullanıyor, %25'i kendi otomobillerini kullanmaya devam ediyor, %30'u da yürüyor veya bisiklet ile hedeflerine ulaşıyor. Kent içinde ve çevresinde 1200 km uzunluğunda, işaretlenmiş, trafik ışıklarıyla donatılmış bisiklet yolu var, 120 de bisiklet kiralama istasyonu.

Paris, merkezde 2,2 milyon, çevresiyle beraber 12 milyon insanın yaşadığı bir dünya kenti...

Kent içinde 700 km bisiklet yolu var, 2008 yılında 29 km bisiklet yolunu da otobüs yolları üzerine, özel işaretleme

yaparak oluşturmuşlar. Kent içine yayılmış 1450 kiralama istasyonundan 20.600 adet bisiklet kullanıma hazır tutuluyor, önümüzdeki yıllarda bu rakamı 50 bin bisiklete çıkarmayı hedefliyorlar.

New York, 8,5 milyon insanın yaşadığı ve dünyanın kalbinin attığı bir kent...

Ben New York kent içi ulaşım modelini her vesile ile örnek olarak sunuyorum, zira her sabah 4 milyon New Yorklu Manhattan Adası'na geliyor ve akşamları evlerine dönüyor. İşte bu 4 milyon insanın 2,5 milyonu bu hareketini toplu taşıma araçlarıyla yapıyor. Gündüzleri kent içindeki hareketlerini genelde bisikletle ve de yürüyerek yapıyorlar. İki dönem New York Belediye Başkanlığı yapan Bloomberg, kent içinde bisiklet yolu ağı oluşturarak, evrensel iki meydanı, Times Square ve Herald Square, yayalaştırarak, kentin ulaşım modelini değiştirmiştir, özel araba yerine, metro/bisiklet/yürüme düzenini öne çekmiştir. Ayrıca Manhattan üzerinde oluşturulan çok yaygın bisiklet kiralama sistemleri sayesinde New Yorklular gereksinim duydukları noktada bisikleti kiralayıp, işlerinin bittiği noktada bırakma kolaylığına da sahip olmuşlar. Bu arada kent içi toplu ulaşımın bir başka çekici yanı da, metro veya otobüse binip kartınızı okuttuğunuzda, 2 saat süre ile yapacağınız tüm aktarmalarda başka ücret ödememeniz olmaktadır.

Ve Bursa, 2 milyonu aşan nüfusuyla Türkiye'nin 4. büyük kenti...

1960'lı yıllarda başlayan sanayileşme paralelinde hızla büyüyen kent nüfusu ve gene hızla genişleyen kentsel yerleşim alanlarının oluşumu, kent içi ulaşım modelini de şekillendirmiştir. 1987 yılında yapılan Kent İçi Ulaşım Fizibilite çalışması, Bursa'nın kent

içi ulaşım ana iskeletinin Hafif Raylı Sistem kapasitesinde olmasını göstermiştir ve çalışmalar bu yönde başlamış, 55 km uzunluğundaki HRS hatları projelendirilmiş ve de bu hatların 23,5 km uzunluğundaki bölümü, ilerleyen yıllar içinde hizmete girmiştir. Bu arada, 1997 yılında yapılan Ulaşım Master Planı ile HRS+Otobüs hatları ve bunların entegrasyonu, transfer istasyonları ve bilet entegrasyonu, New York benzeri, belirlenmiştir.

Görüldüğü gibi bu çalışmalar içinde bisiklet, bir kent içi ulaşım aracı olarak yer almamıştır. Bu kavram ilk defa, 1994-1999 döneminde kentin batısında planlanan/projelendirilen/altyapısı ve yerleşim binalarıyla inşaatına başlanan Ertuğrulkent'te, yolların kenarında geniş tretuvarlar ve üzerlerinde, Ertuğrulkent içi ulaşım modelinin bir ayağı olarak, bisiklet yolu ağı projelendirilmiştir. Bu arada, Bursa ulaşım sisteminin iskeletini oluşturan BursaRay hattı, Ertuğrulkent önünde İzmir yolundan ayrılıp, Ertuğrulkent içinden devam ettirilerek Uludağ Üniversitesine ulaştırılmıştır.

Bursa'da bisiklet denince, hemen Bursa engebeli bir kent, burada bisiklet ulaşım aracı olarak düşünülemez, ancak çocukların bir tür oyuncağıdır, tezi öne sürülürdü, oysa artık Bursa, tarihi kent merkezi dışında, nüfusunun büyük bölümünü barındıran düz alanlar üzerinde gelişmiştir, gelişmeye devam etmektedir. Bu nedenle de bisiklet, Bursa için etkin bir kent içi ulaşım modeli olma yoluna girmiştir.

Aslında bir anlamda helva pişmeye hazırdır, süt/un/şeker kazana konmuş, ocağa oturtulmuş durumdadır, geriye ateşi yakıp, kepçeyle karıştırmak kalmıştır. Şöyle ki;

Özlüce/Ertuğrulkent'te tretuvarlar üzerinde bisiklet yolları oluşturulmuştur, yolların eksiklerinin tamam-

lanması, kavşaklarda bütünleştirilmesi ve trafik ışıklarıyla donatılmasıyla, Bursa'nın diğer düz alanlarındaki yerleşimlere örnek olacak bir bisikletle ulaşım sistemi, küçük harcamalarla ve kolayca işletmeye sokulabilir. Bu sistem işler hale sokulduğunda, kent merkezindeki işlerine gidenler, evlerinden bisikletleriyle BursaRay istasyonuna gelirler, bisikletlerini duraktaki bisiklet parkına kilitlerler, akşam dönüşlerinde de gene duraktan evlerine bisikletle dönerler. Bu bölgedeki çocuklar, hatta öğretmenler, okullarına bisikletle gidip, dönerler.

Ve bu sistem, Uludağ Üniversitesi kampüsü içinde de, BursaRay istasyonu merkezli bir ağ oluşturularak kolayca kurulur. Bursa Büyükşehir Belediyesi, yukarıda örneklerini verdiğim, dünyanın gelişmiş kentlerinde olduğu gibi, bisiklet kiralama ağını, öncelikle Ertuğrulkent/Özlüce/U.Ü. alanlarında kolayca ve hızla oluşturabilir. Eğer bu tanımladığım bisikletle ulaşım modeli çok küçük müdahalelerle işletmeye alınırsa, ki alınmaması için en küçük bir engel yok, bu sistem kentimizin, doğudan batıya, tüm engebesiz yerleşim alanlarına da örnek olabilir...

Bu vesileyle, Büyükşehir Belediye-mize, ilgili ilçe belediyelerimize ve de Bursalılara sesleniyorum, gelin kol kola girelim ve dünyada gelişmiş tüm kentlerde yoğun biçimde işler durumda olan "BİSİKLETLE ULAŞIM MODELİNİ" güzel kentimizde de kullanıma sokalım...

Ve de gelin, geçen ay imza attığımız Paris Taahhütnamesi kapsamında önemli bir adım atalım...

Yrd. Doç. Dr. Asım Mustafa AYTEN

AGÜ Mimarlık Fakültesi
ŞBP Bölüm Başkanı-KAYSERİ

Bisikletle Ulaşım ve Kent, Planlama

Kentsel sistemler kompleks sistemlerdir. Kısacası sistemi oluşturan alt sistemler birbirlerinden farklı olmakla birlikte birbirlerini sürekli olarak etkilemektedirler. Örneğin, ulaşım ve trafik, kent yönetimi ve işletmesi ya da kent sağlığı ve hizmetleri gibi. Kentlerin ortaya çıkışından bu yana insanoğlu hep iyiyi ve güzeli aramış, buna dair çözümler geliştirmiştir. Bu çözümler ise aslında doğal çevrenin belirli ihtiyaçlara uygun bir biçimde dönüştürülerek yapıli çevre haline getirilmesi ile sonuçlanmıştır. Sanayi devrimine kadarki süre içerisinde, değişim ve dönüşümün hızı çok hızlı değilken, sanayileşme ve kentleşme ile birlikte bu değişim ve dönüşümün arttığı bir gerçektir. Halen dünya nüfusunun 7 milyar insanı kapsadığı düşünüldüğünde, kentsel yapıların daha da karmaşık yapılar haline geldikleri daha iyi anlaşılır. Özellikle; kent sağlığı ve göstergeleri bakımından kentlerde yaşayanların temiz hava ve su kaynaklarına ulaşmaları, temiz ve yenilenebilir enerji kullanımı, yeşil alanların yoğunluğu, kentsel alandaki mobilitenin günlük olarak yüksekliği gibi bazı kriterlerin temel belirleyiciler olduğu anlaşılmaktadır.

Kentsel Mobilite ve Sürdürülebilir Ulaşım, Bisiklet yolları:

2013 yılında tanımlanan kentsel hareketlilik paketi içinde sırası ile paydaşlar arasında paylaşım esaslı olmak üzere modern ve sürdürülebilir kentsel hareketlilik ve ulaşım planı tanımlanmaktadır. Amaçlar ve

objektifler arasında, kentsel araçların sürdürülebilirliği ile sürdürülebilir hareketlilik ve ulaşım yüksek kalitede sağlanmaktadır. Bu işlevsel bir şehrin gereksinimlerini tanımlar ve kentin ardbölgesini idari bir bölgesel otorite olarak görür.

Uzun dönemde ise, vizyon ve açık uygulama planı olmalıdır. Sürdürülebilir kentsel hareketlilik planları kentsel alanın gelecekteki gelişmesi ve mevcut uzun dönemli stratejileri ile bağlantılıdır. Bu strateji kapsamında, uygulama yapmak için zamanlamanın belirlenmesi, açık bir biçimde sorumlulukların bildirilmesi, kaynakların ve mali gücün tanımlanması gerekmektedir.

Bugünkü ve gelecekteki performansın değerlendirmesi aşamasında ise dengeli ve bütünlük tüm ulaşım türlerinin geliştirilmesi şarttır.

Bunun için de;

- Kamusal ulaşım,
- Yürüme ve bisiklet ile ulaşım,
- Türler arasındaki geçişkenlik,
- Kentsel yol güvenliği,
- Yol ulaşımı (akış ve durak)
- Kentsel lojistik,
- Hareketliliğin yönetimi /işletmesi
- Akıllı ulaşım sistemleri

olarak tanımlanabilir.

Yatay ve düşey bütünleşme ise katılımcı bir yaklaşımı kapsamakta olup, kalite güvencesi sağlanmak zorunladır. (1)

“Kentsel hareketlilik planları güvenlik, etkinlik ve erişebilir kentsel ulaşım sistemlerini ölçebilen ve amaçları olan planlardır. Sürdürülebilir kent planlaması insana odaklanan, erişebilir, bütün gerekli ulaşım türleri için dengeli gelişmeye sahip, maliyet-etkinlik çözümleri için bütünleşik eylemler kümesine sahip olan, kısa ve uzun dönemli planları bulunan, disiplinlerarası planlama ekibini bünyesinde barındıran, katılımcı bir yaklaşımın hakim olduğu bir yapı ortaya koymaktadır.”(2)

Kentsel hareketlilik planları aşağıda belirtilen temel on kategoriye içermek durumundadır.

- Metropoliten bölgelere yönelik kentsel hareketlilik kavramı kullanılmaktadır.

- Kamusal ulaşımın niteliği ve etkinliği,

- Bütünleşik raylı sistemin varlığı,

- Erişebilirlik,

- Yol güvenliği,

- Şehirde bisiklet kullananların varlığı ve yaygınlığı,

- Park etme politikaları,

- Akıllı hareketlilik,

- Kentsel yük lojistiği,

- Şehrin engelsiz kılınması,

sayılabilir. (3)

Sürdürülebilir ve bütünleşik ulaşım sistemleri içinde en alt uçta yer alan bisiklet ve kullanımının dünyada arttığı gözlemlenmektedir. Kentsel ulaşımın ve trafiğin güvenlik içinde gerçekleşmesi ve farklı ulaşım türleri arasındaki geçişlerin olması tüm kent halkı tarafından gerçekleşmektedir. Kentlerdeki hareketliliğin ise başta yaya olmak üzere bisikletle sağlanmasının toplu ulaşım ile da entegre edildiği bütünleşik ve sürdürülebilir

ulaşım örnekleri mevcuttur. Hollanda ve Danimarka bu konuda başı çekmekte olup, kentleri de buna uygun planlanmıştır. Örneğin, Danimarka'nın başkenti olan Kopenhag'da 2012 yılında yapılan bir araştırmanın (The EPOMM Modal Split Tool) sonuçlarına göre kullanıcıların günlük toplam yolculukların % 28'ini bisiklet ile %20'sini ise yürüyerek yaptıkları tespit edilmiştir. 2014 yılında yapılan başka bir araştırmanın sonuçlarına göre ise (Special EuroBarometer, Quality of Transport 2014) günlük kullanımda kullanıcıların en sıklıkla tercih ettikleri ulaşım araçları arasında bisikletin toplam içindeki payı % 8, yürümek ise % 14'dür.

Aynı zamanda çeşitli göstergeler bakımından; bisiklet kullanımı, yol güvenliği, bisiklet turizmi, pazar büyüklüğü, bisiklete binmenin savunuculuğunu yapmak gibi ECF (European Cycling Federation) tarafından yapılan bir araştırmanın sonuçları aşağıdaki tabloda aktarıldığı şekildedir.

İçerik	Sıralama	Ülkeler
Bisiklet kullanımı	1.sıra	Danimarka
Yol Güvenliği	1.sıra	Lüksemburg ve Malta
Bisiklet Turizmi	1.sıra	Finlandiya
Pazar Büyüklüğü	1.sıra	Slovenya
Bisiklete binmenin savunuculuğunu yapanlar	1.sıra	Danimarka

Trafik güvenliği açısından yayadan başlayarak motorize araçlara doğru bir dizge gösteren mobilite kavramının artık kentlerde sıklıkla kullanılan bir kavram olduğu ve bu amaçla sürdürülebilir kentsel hareketlilik planlarının yapılmakta olduğu gözlemlenmektedir. Kentsel açık alanlarda ve mekanlar arasında yapılan hareketliliğin ise konfor, güvenlik, ekonomiklik, işlevsellik gibi amaçları içerisinde barındırması gerekmektedir. Bisiklet kullanımının her yaşta ve farklı sosyal-kültürel ve ekonomik sınıflara mensup kullanıcılarca gerçekleştirilmesi bisikletin kentler için ne kadar önemli olduğunun ortaya koymaktadır. Özellikle topografyanın ve eğimin fazla olmadığı düzlüklere yerleşmiş kentlerde bisiklet kullanımının daha yoğun olduğu fark edilmektedir. Ayrıca işyeri ve konut mesafesinin birbirlerine yakın olması, kentin dağınık ve yaygın değil de toplu (compact) bir forma sahip olması yaya ve bisiklete dayalı devingenliği arttırmaktadır.

Diğer taraftan, rekreasyonel alanların kent içinde ve yakınında yoğun olması bisiklet kullanımını çekici hale getirmektedir. Bisikletin bir spor türü olarak beden ve ruh sağlığına sağlamış olduğu olumlu destekler düşündüğünde bisikletin yaygınlaşması gerekir. Çünkü bu yolla, obezite ve kalp-dolaşım sistemlerindeki rahatsızlıkların önlenmesinde başvurulacak önemli bir spor dalıdır.

Türkiye kentlerinde bisiklete dair politika ne olmalıdır?

Kuşkusuz, planlama insan odaklı bir biçimde yaşamın tüm alanlarına müdahale etmeyi, aralarındaki ilişkilerin düzenlenmesi ve programlanmasını gerekli kılmaktadır. Dolayısı ile karmaşık olan kentsel sistemin daha basit hale getirilerek etkin bir biçimde çalıştırılmasıdır. Bu basitleştirme mekana yapılan müdahalenin türüne, kullanıcının kimliğine uygun gereken araçların kullanılmasını zorunlu kılmaktadır. Bisiklete dayalı ulaşım en basit ulaşım türü olarak, kent içindeki belirlenen yol ağları ile birlikte kent sakinlerince kullanılmaktadır. Böylelikle, günlük olarak bisikleti kullananlar tarafından hareketlilik artmaktadır. Türkiye'deki büyük kentlerde son yıllarda otomobil kullanımının artış gösterdiği tespit edilmektedir. Bisiklet kullanımının olduğu bisiklet yolları ise ana yolların kenarlarında, büyük park alanlarının içinde veya yakınında yer alacak şekilde projelendirilmektedir. Son yıllarda pek çok kentimizde ulaşım master planlarına uygun olarak bisiklet yolu şebekesi oluşturulmasına karşın henüz istenilen düzeyde kullanım sağlanamamıştır. Sağlık Bakanlığınca gerçekleştirilen bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması seferberliği ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürürlüğe sokulan ve belediyeleri bu konuda görevlendiren yönetmelik ile bisiklet

yollarının yapımı ve kent içi ulaşım yaygın bir biçimde kullanımı hedeflenmektedir. (4)

Avrupa'da ve ABD'nin pek çok kentinde sıklıkla kullanılan bisikletin yaygınlaşması için;

- Devlet ve belediyeler ile özel sektör tarafından işbirliğine girilerek kampanyalar düzenlenmelidir.

- Bisikletin sportif bir etkinlik olarak halk sağlığı açısından ne denli önemli olduğu duyurulmalıdır.

- Üniversite kampüs alanları ve kamusal mekanlar bisiklet ve yaya kullanımına erişebilir kılınmalıdır. Bunun için her türlü tasarıma dayalı düzenlemeler gerçekleştirilmelidir.

- Bisiklet yolları ve ağları yeniden planlanarak düzenlenmeli, yeni yapılacak olan alanlar önceden belirlenerek araçlardan yalıtılmış bölgelerle entegrasyonu kurulmalıdır. Örneğin, yeşil sistemle bağlanmalıdır.

- Kentlerimizde başta kent merkezleri olmak üzere otomobilin kullanımı yerine toplu ulaşımın kullanımının özendirilmesi ve bisiklet ve yaya yollarının teşvik edilmesi gerekmektedir.

- Kentler ilk planlanırken otomobile göre değil de yaya ve bisiklete göre planlanmalı, her türlü plan revizyonu ve değişikliklerinde bu husus dikkate alınmalıdır.

Sonuç:

Kentsel ulaşımın bütünleşik ve sürdürülebilir hale getirilmesi için tüm ulaşım türleri içinde ve kendi aralarında entegre edilmelidir. Bisiklet ile ulaşım da bu bakımdan öncelik verilmesi gereken ulaşım türleri arasında yer almaktadır. Ülkemiz henüz istenilen seviyede değildir. Buna karşın bisiklet üreticisi yerli ve yabancı firmalarla birlikte bisiklete binmenin bir spor kültürü olarak yaygınlaştırılması

planlama kararı olarak alınıp uygulanmalıdır. Planlamanın her aşamasında bisiklet yolları bir şebeke olarak güzergahları saptanıp kullanıcının kolay bir biçimde kullanacağı büyüklükte ve erişebilirlikte tasarlanmalıdır. Bu bakımdan yayımlanmış olan söz konusu yönetmelik olumlu bir çabanın ilk girişimleridir. Diğer taraftan, elde edilen istatistiki veriler göstermiştir ki kentlerimizde ve ülkemizde bisiklet kullanıcısı sayısı nispeten daha azdır. Bu durumun, bisiklet kullanımı lehine değişmesi ve artırılması gerekmektedir. Bu konuda, ailelere, okullara, üniversitelere, sivil toplum kuruluşlarına görevler düşmektedir.

KAYNAKLAR

1. http://www.elts.org/mobility_plans/Sump-concept, erişim tarihi:11.11.2015
2. *Urban mobility plans, Sustainable Urban Transport technical document no:3, published by GLZ*
3. *Urban mobility plans, Sustainable Urban Transport technical document no:3, published by GLZ*
4. *Şehir içi yollarda bisiklet yolları, bisiklet istasyonları ve bisiklet park yeri tasarımına ve yapımına dair yönetmelik, 3.11.2015 tarihli, http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/11/20151103.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/11/20151103.htm*

Koray Doğan URBARLI

Çankaya Belediyesi Dış İlişkiler Müdürlüğü
Çevre ve Enerji Birimi Uzmanı

İklim Değişikliği ve Bisiklet

2015'in Aralık ayında Fransa'nın başkenti Paris'te gerçekleşen 21. Birleşmiş Milletler Taraflar Konferansı (COP-21) bize, tüm dünya olarak bir yokoluşun eşiğinde olduğumuzu ve politikalarımızı değiştirmesek de bu yokoluşun çok da uzun zaman sonra karşımıza çıkmayacağını gösterdi. Dünya'yı, yani insanın da bir parçası olduğu doğayı yokoluşa sürükleyen olgunun ismi: Küresel İklim Değişikliği. Bazı kafa karıştırma çabaları ve bu çabaların sonucunda ortaya çıkan tartışmaların dinmesiyle biz, tüm insanlık, şu anda biliyoruz ki küresel iklim değişikliğinin sorumlusu insan. Yani dünyanın olduğu zamandan beri ortaya çıkan hava dengesizliklerinden farklı, insan davranışları kaynaklı, bir iklim değişikliğiyle karşı karşıyayız. Dünya halihazırda olması gerekenden daha sıcak ve biz eğer hiçbir değişiklik yapmadan, yaşam tarzımızdan ve ekonomik yapımızdan, bu gidişatı sürdürmeye devam edersek, bu sıcaklık artışı geri dönüşü imkansız bir noktaya gelecek. Uzun çalışmalarında da gösterildiği gibi, aşırı soğuyan bir gezegeni iç dinamikleri eski haline çevirebiliyor fakat aşırı ısınmış bir gezegende yaşam bitiyor. Geri dönüş mümkün olmuyor. Dünyayı bu geri dönülmez noktaya yaklaştıran ise insan kaynaklı karbon salımları. Zaten COP-21'e ya da yapılan önceki Taraflar Konferansları'nda üzerinde durulan neredeyse tek konu karbon salımlarının azaltılmasıydı. Kyoto'da yapılan konferans ile ortaya çıkan Kyoto Anlaşması ve şimdi de daha ayrıntıları net olarak ortaya çıkmasa da ve henüz imzalanmasa da ortaya çıkan Paris Anlaşması (Paris Anlaşması 22 Nisan 2016 Yeryüzü Günü'nde imzalanacak).

COP-21'de ya da yapılan önceki Taraflar Konferansları'nda daha çok ülkelerin karbon salımları ve buna bağlı olarak karbon salımı azaltım hedefleri üzerinde duruluyor. Bunun yanında bir de kentlerin ve kentlerin yönetim birimleri olan belediyelerin salımları var. Paris'te COP-21 öncesinde bu gerçekliği gören ve öncülüğünü New York eski Belediye Başkanı Michael Bloomberg ile Paris Belediye Başkanı Anne Hidalgo'nun yaptığı "Cities 4 Climate" (İklim için Şehirler) toplantısı gerçekleşti. Belediye başkanları iklim için daha fazla öne çıkmayı ve harekete geçmeyi konuştular.

Bu işin uluslararası düzeyi. Buradan yerele indiğimizde ve Türkiye'ye geldiğimizde iklim için öne çıkanların imza attıkları Covenant of Mayors'ı (Başkanlar Sözleşmesi) görüyoruz. Türkiye'de belediyelerin katıldıkları ve çok geniş bir alanı kapsayan Başkanlar Sözleşmesi'ni 2016 itibarıyla 10 belediye imzalamış durumda. Bunlar, Karşıyaka Belediyesi, Bornova Belediyesi, Seferihisar Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Tepebaşı Belediyesi, Nilüfer Belediyesi, Maltepe Belediyesi, Çankaya Belediyesi ve İzmir Büyükşehir Belediyesi.

Biz Çankaya Belediyesi olarak, Avrupa Komisyonu'nca yürürlüğe konan ve sürdürülebilir enerji politikalarını destekleyen Başkanlar Sözleşmesi'ndeki (Covenant of Mayors) yerimizi 2015 yılında aldık.

Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, 22 Nisan Yeryüzü Günü'nde attığı imzayla, Çankaya'nın karbondioksit salınımını 2020 yılına kadar yüzde 25 oranında düşürmeyi taahhüt etti. Anlaşmanın genel kabulü % 20

olsa da, Çankaya Belediyesi olarak bu taahhütü biraz daha yükselttik. Bu imzayla, yine anlaşma gereği bir yıl içerisinde yereldeki paydaşlarla birlikte kentteki karbondioksit salınımı azaltma gösterge hedefini de içerecek bir "Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı"nı hazırlayacağız.

Covenant of Mayors'ın işleyişi üç adımda gerçekleşiyor. İmza, Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı ve planın izlenmesi. Türkiye'de bazı belediyeler üçüncü adıma geçmiş durumdadır. Fakat şunu belirtmek gerekir ki, neredeyse tüm dünyanın dikkat kesildiği bir konuda Türkiye'den sadece 10 tane belediyenin inisiyatif almış olması (Bu belediyelere İstanbul ve Gaziantep Büyükşehir Belediyelerini de ekleyebiliriz başka platformlardaki çalışmalarından dolayı) gerçekten çok azdır. Covenant of Mayors sadece Avrupa'ya açık bir Sözleşme olmasına karşın 6500'e yakın belediye tara-

findan imzalanmıştır ve ne yazık ki bunların sadece 10'u Türkiye'dendir.

Karbon salımlarına daha yakından baktığımızda ve sektörel olarak ayırdığımızda şunu görüyoruz. Ülkeden ülkeye ve ülkelerin içinde de kentten kente değişse de ortalamaya baktığımızda dünyada karbon salımlarının % 15'i ulaşım kaynaklı. Daha da net söylemek gerekirse fosil yakıtlara dayalı ulaşımın kaynaklı. Konu kentler olunca bu oran % 40'lara kadar çıkabiliyor. Bu oran bazı şehirlerde o kadar yukarıya çıkıyor ki, Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de hava kirliliğini önlemek amacıyla tek-çift plaka uygulamasına geçildi ve bu uygulama halen devam ediyor. Benzer uygulamaların Avrupa'nın çeşitli kentlerinde de devreye girebileceği konuşuluyor. Burada şunu vurgulamak gerekir. Bu kısıtlamalar trafik sıkışıklığı sebebiyle değil, hava kirliliği sebebiyle yapılıyor. Ulaşımın gözle görülür olumsuz et-

kisi hava kirliliği, gözle görülmeyen ama kendisini hissettiren ise karbon salımları.

Ulaşımın kaynaklı karbon salımlarına çare olarak sunulan elektrikli otomobiller de kağıt üzerinde olumlu dursa da, bir adım sonrası da düşünülerek değerlendirilmelidir. Elektrikliğin kaynağının yenilenebilir bir kaynak olması halinde olumlu bir gelişme olarak görülebilecek bu otomobiller; kaynak eğer termik ya da nükleer gibi doğaya ve insana zararlı santraller ise düşünüldüğü kadar da olumlu olmayacaktır. Petrol yerine daha kirli olan kömürün yakılması ve çevirim-iletim sürecinde kayıplar düşünüldüğünde çok daha zararlı olacağı bile söylenebilir.

Peki ne yapmalı?

Çözüm fosil yakıtla bağlı tekerlekli ulaşımı olabildiğince azaltmak; yine aynı ilkeyi de gözeterek toplu ulaşımı

cazip hale getirmek ve temiz ulaşımaya yani bisiklete öncelik vermek. Bu alt alta yazıldığında kolay yazılabilen ama kentlerin çok ince şekilde düzenlenmesini gerektiren bir reçete aslında. Otomobile göre düzenlenmiş ve "olması gerektiği için" olan bir toplu taşıma ağına sahip kentlerimiz ile bu reçeteyi uygulamak pek mümkün görünmüyor.

Konu bisiklete geldiğinde de durum farklı değil. Bisikletin bir spor aracı olması yanında şehir içi ulaşım için de gerçek bir alternatif olduğunu ve bir taşıt olduğunu dile getirmek ve bunun için uygulamalara başlamak gerekli. Bisiklet yolları yapmak, halen var olan tüm yolların bisikletlilerin güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde düzenlemek gerekli. Ve daha da önemlisi kamuoyunu bisiklete hazırlamak gerekli.

İşte bu gerekliliği biraz eğlence ve biraz da rekabet ile birleştiren European Cycling Challenge (Avrupa Bisiklet Meydan Okuması) tam da bu gerekliliğe karşılık geldiği için Çankaya Belediyesi tarafından hayata geçirildi.

Günlük yaşamda bisiklet kullanımını teşvik etmek ve atmosfere

salınan karbon oranını düşürmek için İtalya'nın Bologna Belediyesi tarafından organize edilen ve 2015'te dördüncüsü gerçekleştirilen Avrupa Bisiklet Meydan Okuması, tüm Avrupa'dan katılımcı belediyelerin dahil olduğu ve 1 Mayıs - 31 Mayıs tarihleri arasında belediyelere kayıt yaptıran bisiklet kullanıcılarının kat ettikleri mesafelerin ölçülmesiyle sonuçlanan bir yarışma. 2013 senesinde Avrupa çapında 12 belediyeden 3.000 bisiklet kullanıcısının 300.000 km mesafe kat ettiği yarışmada bu rakamlar 2014 yılında 32 belediye, 17.000 katılımcı ve 1.500.000 km'ye çıkmış. Geçtiğimiz sene Türkiye'den ilk defa Çankaya Belediyesi'nin katıldığı European Cycling Challenge'a toplam 39 belediye katıldı. 26.000 katılımcı, 2.000.000 km'den fazla mesafe kat ettiler ve günlük yaşamda fosil yakıtlarla gerçekleştirecekleri ulaşımı temiz ulaşım ile sağladılar. Sadece bir yarışma olmanın ötesinde, çevreye duyarlı bir etkinlik de olan ECC sayesinde 2013 yılında 35 ton karbon emisyonundan tasarruf edilirken, 2014 yılında bu rakam 183 tona çıktı. Çankaya takımına kayıt olan 400 bisikletli 33.823 km bisiklet sürerek Çankayalıların hesabında toplam 7 ton karbon tasarruf etmiş oldu.

Bu işin eğlenceli ve rekabete dayalı kısmı. Fakat bir de hem gerçek hem de mecazi anlamda işin can alıcı kısmı var. Özelde Ankara, genelde de Türkiye bisiklet kullanımını bir alternatif olarak görmüyor; görmediği için de kentlerini buna göre hazırlamıyor. Hal böyle olunca bisikletin ulaşım aracı olarak kullanılmaması gibi bir sonuç da ortaya çıkabiliyor; bisikletlilerin kazalar yaşayarak yaralanmaları hatta hayatlarını kaybetmeleri de... Hepsinin toplamında iklim değişikliğine katkısını da unutmamak gerekir.

Güvenle bisiklete binilebilen, ulaşımın yeterli ve gerekli istasyonlar ile bisiklete göre düzenlendiği ve toplum tarafından da tercih edildiği kentler çağdaş dünyanın olmazsa olmazı. Otomobilsizleştirilmiş kentlere çok da uzak değiliz. Takım elbisesi ile işe giden bir kadın ya da okula çocuğunu bisikletle götüren ve oradan da işine gidecek olan bir erkek imgesi bizim aklımıza eğer Avrupa ya da Amerika kentlerini getiriyorsa daha alacak çok yolumuz var demektir. Fakat bu yol almamız gereken bir yol. Hem kendimiz hem kentlerimiz hem de dünya için.

Bisiklet ve Kent: Pendik Örneği

Ali KÜÇÜK

Pendik Belediyesi Etüt Proje Müdürlüğü
Evrak Takip Birim Sorumlusu

1790 yılında bir kalas parçasının iki ucuna birer tekerlek koyularak icat edilen o günden bugüne çokça değişikliğe, farklı düzeneğe ve yeniliğe sahne olan bisiklet, o yıldan beri popüleritesini hiç kaybetmedi. İnsan gücünden başka bir enerjiye ihtiyaç duymadan (elektrikli olanları saymazsak) sadece insan gücü ile ilerleyen bu ulaşım aracı yurtdışında ülkemizde olduğunda daha çok seviyor ve kullanılıyor.

Öyle ki, Almanya'daki bisikletçiler ilk defa kendi otobanlarına bile sahip olacak... Almanya geçtiğimiz günlerde tamamı 100 km'ye varacak bisiklet yolunun ilk 5 km'lik kısmını açtı (1). Bu dört metre genişliğindeki patikayı, yolun sadece beyaz çizgilerle ayrıldığı ve arabalarla paylaşıldığı tipik bisiklet yollarından ayıran şey, tamamen bisikletlere özel olması.

Bisiklet kullanımı kentin gelişim seviyesini gösteren bir ölçüttür. Bisiklet ulaşımı için kentin coğrafyası, arazi engebeleri, ulaşım istenen mesafe de önemlidir. Bisiklet günümüzde ulaşım aracı olmaktan çok esasen bir spor aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Teknolojik gelişmelerden nasibini alan bisiklette de değişimler yaşandı: vitesli, dar tekerlekli ve en sonunda elektrikli bisiklet üretildi. Biz tamamıyla insan gücü ve enerjisi ile hareket edebilen bisikletleri ele alacağız.

Ülkemizde bisiklet kullanımı diğer ülkelere oranla hayli düşük bir seviyededir. Örneğin Hollanda ve Danimarka'da bisiklet kullanımı nüfusa oranla % 33 - 40 civarında iken bu oran Bisiklet Kalkındırma Derneği verilerine göre ülkemiz ortalamasında % 1,5 - 2 civarındadır. Ülkemizdeki en yaygın bisiklet kullanımı Konya ilinde olup buradaki kullanım oranı % 5'tir (2).

Ülkeler şehir bazlı olarak 2020 yılına kadar bisiklet kullanımı için kendilerine hedefler koymuşlardır. Buna göre; Brüksel'de bisiklet kullanım oranı 2013 yılı verilerine göre % 4 olup, 2020 yılı hedefi ise % 20'dir. Budapeşte'de güncel kullanım oranı % 2 olup, 2020 yılı için konulan hedef % 10 dur. Viyana'da güncel kullanım

oranı % 6 olup, 2020 yılı hedefi % 10 olarak belirlenmiştir. Almanya ülke genelinde % 10 olan bisiklet kullanım oranını 2020 yılında % 15'e çıkarma hedefi koymuştur (3).

Ülkemizde bu oranın düşük olması arazi engebelerine bağlı olduğu gibi, bu konuda yapılan yatırımlarla da alakalıdır. Bisiklet kullanımını yaygınlaştırmak için yatırımlar yapılmalı, kullanıcılar teşvik edilmelidir. Bu konuda en iyi örnek kentimiz Konya'dır. Konya'daki bisiklet yol ağının toplamda 200 km'yi geçkin olduğu bilinmektedir (4). Bisiklet kullanımının yatırımla orantılı bir seyir izlediği buradan da görülebilmektedir. Birçok insanın içinde bisiklet sürme hevesi varken altyapı yetersizliği sebebiyle bu isteğini gerçekleştirememektedir.

Bisiklet yolu öncelikle arazi şartları düşünülerek tasarlanmalıdır. Engeli arazide veya trafik olan alanlarda bisiklet yolu yapmak risklidir. Günümüz koşullarında bulunduğunuz kentte birde planlı yapılaşma bulunmuyorsa ve yapılaşmaya bağlı altyapı sorunları ile uğraşıyorsanız bu iş daha da zorlaşmaktadır. Bu durumda bisiklet yolu yapmak için yer bulmak, kendi başına bir sorun olarak karşınıza çıkmaz, kompleks bir sorunun parçasıdır. Ayrıca yeterli bilinç ve bilgi düzeyi de sağlanmalıdır. Tüm bu şartlar yeterli düzeydeyse bisiklet yolu yapımı iyi planlanmalı, gerek günlük ulaşım alternatif imkân oluşturmaları, bisik-

letlilere kolaylık sağlaması ve trafiği rahatlatması için doğru güzergahlar tercih edilmelidir. Çünkü bisiklet yolu maliyetini karşılayacak sonuçlarıyla şehir hayatını kolaylaştırmalıdır.

Pendik'te durum nasıl?

Pendik, İstanbul'un 39 ilçesinden biri, ulaşım aksları bakımından şanslı bir konuma sahip. Bünyesinde Sabiha Gökçen Hava Limanı, Pendik Marina, Yüksek Hızlı Tren, metro, Ro-Ro Limanı, sahil yolu, E5 Karayolu ve TEM otobanı gibi farklı alternatifleri barındıran Pendik, ulaşım ağıyla köprü konumundadır. Hava, deniz, raylı sistem, metro ve kara yollarına sahip olup, dünya standartlarında ulaşım imkanlarını arttırmak adına yatırımlar yapmaktadır.

Pendik 700 binlere dayanan nüfus yapısıyla İstanbul'un 4. büyük ilçesi olup, Türkiye'mizin 10. büyük ilçesi konumundadır (5). 203 km² alana sahip olup, m² ye düşen kişi sayısı 3,4 kişidir. Yerleşim alanları yoğunluğu bakımından ele alındığında Pendik yoğun bir kent sayılmaktadır. Pendik'te kişi başına düşen işlenmiş, işlem görmüş (park, mesire yeri, yeşil alan vb.) yeşil alan miktarı 3 m² civarındadır. Bu oran dünya ortalamasının altında olmasına rağmen ülkemiz ortalamasına göre ise iyi bir seviyededir.

Belediye Başkanımız Kenan Şahin Bey'in doktor olması sebebiyle il-

çemizde sağlıklı yaşamın anahtarı sayılan spor ve sportif faaliyetlere; spor alanlarına önem verilmektedir. Sağlıklı yaşamın olmazsa olmazı spor için altyapı, tesis ve gerekli tüm imkanların oluşturulması için çokça yatırım yapılmış ve yapılmaya da devam edilmektedir

Geçen 5 yıllık süreçte şehrimizde belediyemizin kendi öz kaynakları ile 3 adet spor kompleksi (toplam kullanım alanı 19.662 m²) ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin kaynaklarıyla 1 adet spor kompleksi yapılarak faaliyete geçirilmiştir. Spor İl Müdürlüğü'nün 1 adet spor kompleksi inşası da devam etmektedir. Ayrıca projeler kapsamında planlan spor kompleksleri de bulunmaktadır. Ayrıca ilçe genelindeki 9 adet semt merkezi ve bilgi evine kapalı spor alanları, çok sayıda futbol ve antrenman sahaları, açık hava spor alanları gibi spor mekanları kazandırılmıştır. Tüm bu çalışmalarda engelliler de unutulmamış olup, onların faydalanacağı spor alanları da oluşturulmuştur. Onların rahatça spor yapabilecekleri mekanlar oluşturulmuştur. Pendik Ampute Spor Takımı için saha yapımı da devam etmektedir.

Spor yatırımlarının alt başlığı olabilecek bisiklet odaklı yatırımlar da yapılmaktadır. Halihazırda Pendik'te 4 km tanımlı bisiklet yolu bulunmakta olup, 2.621 km kesintisiz yeni bir

hattın imalatı yapılmakta olup yılın ilk yarısında kullanıma açılacaktır. Ayrıca 2,5 km bisiklet yolunun ise 2019 yılına kadar yapılması planlanmaktadır. Sunulan bu rakamlara köy yolları, doğa içi yollar vb. dâhil edilmemiş olup, verilen rakamlar tamamıyla şehiriçi mahallelerdeki kullanım alanlarıdır.

Bu bisiklet ve yürüyüş yollarında her yaşta insan spor yapabilmekte, özellikle küçük çocuklar ve gençler ise bisiklet sürmektedirler. Her geçen gün açık alan spor sahalarına ilgi artmaktadır. Buradan bakıldığında ilerisi için şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki; Pendik pedal çevirmeye doğru hızla yol almaktadır. Planlanan yatırımlarında tamamlanmasıyla önümüzdeki dönemde bisikletli yaşamın giderek daha çok tercih edileceği düşünülmektedir.

Hedeflerimizle doğru orantılı yatırımlarla, şehrimizi hedeflediğimiz düzeylere çıkartmak için çabalıyoruz. Pendik'in 2019 yılı bisiklet kullanım ve yatırım hedeflerine göre 6.621 km olan bisiklet yolları 10 km ve bisiklet kullanım oranının % 3 olacaktır. Ayrıca Pendik merkezinde (çarşıda) bisiklet kiralama alanı ve birden çok noktaya

da (özellikle metro istasyonları çevresine) bisiklet park alanları yapılması planlanmaktadır. Ayrıca doğa içi ve köy yollarında bisiklet kullanımı için piknik ve tabiat şöleni gibi etkinliklerin yapılması planlanmaktadır.

Bisikletin bir ulaşım aracı olmasının ötesinde spor aracı olduğunu da

unutmamalıyız. Bu bağlamda bisikleti çocuklara ve gençlere sevdirebilir, şehirlerimizde bisiklete yer alabilirsek bir ulaşım alternatifi oluşturmanın yanı sıra sağlık harcamalarını azaltırken bireylerin spor ihtiyaçlarını da doğal süreç içerisinde karşılamış olacağız. Sıkışık kent ortamından sıyrılıp, trafik sorununun ve gürültünün olmadığı, tabiatın tüm güzelliklerinin keşfedilebileceği ve temiz havanın tadının çıkarılması için bisiklet yaygınlaştırılmalıdır. Çocukların, gençlerin, orta ve illeri yaştaki insanların bisiklete ilgisini artırmak için okullarda, mahallelerde, dernek ve vakıflar bünyesinde her sene bahar, yaz aylarında belli gün ve haftayı bisiklet teması içeren etkinliklerle geçirebiliriz. Ulaşım yatırımlarımızı bisiklet ağlarını arttıracak şekilde planlarsak, sağlık ve spor harcamalarımızda da azalma olacaktır.

Kendim de 40 yaşından sonra bisiklet öğrenen ve kullanmaya çalışan biri olarak şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki, bisiklet kullanmak sağlıklıdır...

KAYNAKLAR

1. Hürriyet Gazetesi (4.01.2016). *Almanya'da 100 kilometre uzunluğunda bisiklet otobanı açılıyor*. Erişim: 20.01.2016 Haber. www.hurriyet.com.tr/almanyada-100-kilometre-uzunlugunda-bisiklet-otobani-aciliyor-40035472
2. Hürriyet Gazetesi (14.10.2014). *Konya... Bisikletin başkenti*. Erişim: 20.01.2016 Haber. www.hurriyet.com.tr/konya-bisikletin-baskenti-27382680
3. Çankır, Adnan (23.02.2014). *Rakamlarla Avrupa Ve Dünyada Bisiklet*. Erişim: 20.01.2016 Araştırma. www.bisikletliyzbiz.com/rakamlarla-avrupa-ve-dunyada-bisiklet/
4. Konya Büyükşehir Belediyesi (17.02.2014). *Bisiklet Şehri Konya'ya 240 Kilometre Bisiklet Yolu*. Erişim: 20.01.2016 Haber. www.konya.bel.tr/haberayrinti.php?haberID=4028
5. Beyazab, Haluk (14.10.2014). *Türkiye'nin en kalabalık ilçeleri (2013 – TÜİK)*. Erişim: 20.01.2016 Araştırma. <http://ennler.net/turkiyenin-en-kalabalik-ilceleri-2013-tuik/>

Ertan AYÇETİN

Bursa Bisiklet ve Doğayı Sevenler Derneği Başkanı (BUBİDOSD)

Trafikte Çözüm Önerileri

Ülkemizin belli başlı şehirlerindeki trafik yoğunluğunun azaltılması için çeşitli önlemler gündeme geliyor. Çünkü sabah ve akşam zamanının büyük kısmını trafikte geçiriyoruz. Bu da ofislerde verim düşüklüğünün yanı sıra bizleri eve yorgun ve stresli dönen bireyler haline getiriyor. Trafik yoğunluğu nedeniyle yolda geçirilen zaman, normale göre % 140 daha fazla olabiliyor. Böylece 1 saatte gidilecek yere 2,5 saatte varıyoruz.

Karbon salınımı ve harcanan yakıt giderlerini göz ardı etsek bile, uzun süre trafikte kalmanın vücudumuza etkilerini sıraladığımızda durumun ciddiyetini anlıyoruz. Şöyle ki;

- Kan şekeri ve kolesterol yükseliyor,
- Kan basıncında iniş ve çıkışlar gözleniyor,
- Kardiyovasküler kondüsyon düşüyor,
- Uyku sorunları artıyor, kaliteli uyumak imkansız hale geliyor,
- Sırt ağrıları ortaya çıkıyor,
- Depresyon ve kaygı artıyor,
- Yaşam kalitesini etkiliyor ve hıyattan tat alma sorunu çekiliyor,
- Öfke kontrolünün kaybıyla daha hoşgörüsüz ve agresif bir hale gelebiliyoruz.

Trafikte kaybedilen bu gereksiz zaman, çalışanları olduğu gibi şirketleri de olumsuz etkiliyor. Birçok şirket zamanı daha efektif kullanabilme amacıyla esnek çalışma saatleri uygulamakta, buna bağlı olarak personelinin bisiklet kullanımına veya çalışanların ortak araç kullanımına teşvik etmek gibi çözümler üretmektedir.

Trafiği rahatlatmak amacıyla şehirlerimizde raylı sistemin geçtiği semtlerdeki işyeri, üniversite ve okul servis araçlarının kaldırılması da bu önlemlere eklenebilir. Servis araçlarının kaldırılmasıyla çocuklara ücretsiz ve çalışanlara indirimli olarak toplu taşımaya geçilebilir.

Ayrıca kent merkezlerine araç girişi ücretli olmalı, raylı sistem projelerinde otopark ve bisiklet park yerleri mecburi tutulmalı, otopark ücreti ulaşım ücreti ile ilişkilendirilmeli, bisikletlerin toplu taşıma araçlarında taşınması için düzenlemeler yapılmalı, bisiklet ile işe gidip gelenlere teşvikler verilmeli gibi çözümler uygulanabilir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 3 Kasım 2015 tarihinde yayımladığı yönetmelik belediyeleri, bisiklet yolları, park yerleri ve bisiklet kiralama istasyonları yapıp faaliyete geçirmekle zorunlu kılıyor.

Bu yönetmeliğin hayata geçirilmesinde büyükşehir belediyelerinin öncülük etmesi ve ilçe belediyeleriyle koordine çalışması çok önemli. Daha evvel şehirlerimizde yapılan örneklerde görünen hataların tekrarlanmaması için o şehrin tüm kurumlarının ve dinamiklerinin ortak hareket etmesi kaçınılmazdır.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Üyeleri

	Abana Belediyesi / Kastamonu
Tel: 0366 564 11 65 Web: www.abana-bld.gov.tr	
	Adalar Belediyesi / İstanbul
Tel: 0216 382 78 50 Web: www.adalar.bel.tr	
	Altınova Belediyesi / Yalova
Tel: 0226 461 29 40 Web: www.altinova.bel.tr	
	Amasra Belediyesi / Bartın
Tel: 0378 315 10 81 Web: www.amasra.bel.tr	
	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0242 249 50 00 Web: www.antalya.bel.tr	
	Avanos Belediyesi / Nevşehir
Tel: 0384 511 40 64 Web: www.avanos.bel.tr	
	Aydın Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0256 226 63 52 Web: www.aydin-bld.gov.tr	
	Balçova Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 455 20 00 Web: www.balcova.bel.tr	
	Balıkesir Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0266 239 15 10 Web: www.balikesir.bel.tr	
	Bandırma Belediyesi / Balıkesir
Tel: 0266 711 11 11 Web: www.bandirma-bld.gov.tr	
	Bayındır Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 581 50 00 Web: www.bayindir.bel.tr	
	Beşiktaş Belediyesi / İstanbul
Tel: 0212 236 10 20 Web: www.besiktas.bel.tr	
	Bilecik Belediyesi
Tel: 0228 212 11 68 Web: www.bilecik.bel.tr	
	Burdur Belediyesi
Tel: 0248 233 53 90 Web: www.burdur-bld.gov.tr	
	Bursa Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0224 234 00 87 Web: www.bursa.bel.tr	
	Çankaya Belediyesi / Ankara
Tel: 0312 488 88 00 Web: www.cankaya.bel.tr	
	Darende Belediyesi / Malatya
Tel: 0422 615 25 00 Web: www.darende.bel.tr	
	Denizli Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0258 265 21 37 Web: www.denizli.bel.tr	
	Didim Belediyesi / Aydın
Tel: 0256 811 26 60 Web: www.didim.bel.tr	
	Edirne Belediyesi
Tel: 0284 213 91 40 Web: www.edirne.bel.tr	

	Erzurum Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0442 233 00 04 Web: www.erzurum.bel.tr	
	Gebze Belediyesi / Kocaeli
Tel: 0262 642 04 30 Web: www.gebze.bel.tr	
	Gölcük Belediyesi / Kocaeli
Tel: 0262 412 10 12 Web: www.golcuk.bel.tr	
	Hatay Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0326 214 91 90 Web: www.hatay.bel.tr	
	Isparta Belediyesi
Tel: 0246 211 61 61 Web: www.isparta.bel.tr	
	İnegöl Belediyesi / Bursa
Tel: 0224 715 10 10 Web: www.inegol.bel.tr	
	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0212 455 14 00 – 01 Web: www.ibt.gov.tr	
	İzmir Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0232 482 11 70 Web: www.izmir.bel.tr	
	Kadıköy Belediyesi / İstanbul
Tel: 0216 542 50 55 Web: www.kadikoy.bel.tr	
	Kadirli Belediyesi / Osmaniye
Tel: 0328 718 10 39 Web: www.kadirli.bel.tr	
	K. Maraş Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0344 223 50 72 Web: www.kahramanmaras.bel.tr	
	Karesi Belediyesi / Balıkesir
Tel: 0266 243 04 00 Web: www.karesi.bel.tr	
	Karşıyaka Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 399 43 03 Web: www.karsiyaka.bel.tr	
	Kırıkkale Belediyesi
Tel: 0318 224 27 61 Web: www.kirikkale-bld.gov.tr	
	Kırşehir Belediyesi
Tel: 0386 213 44 85 Web: www.kirsehir.bel.tr	
	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0262 318 10 10 Web: www.kocaeli.bel.tr	
	Malkara Belediyesi / Tekirdağ
Tel: 0282 427 10 33 Web: www.malkara.bel.tr	
	Menteşe Belediyesi / Muğla
Tel: 0252 214 48 80 Web: www.mentese.bel.tr	
	Mersin Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0324 231 88 80 Web: www.mersin.bel.tr	
	Mezitli Belediyesi / Mersin
Tel: 0324 358 10 05 Web: www.mezitli.bel.tr	

	Mudanya Belediyesi / Bursa
Tel: 0224 544 16 50 Web: www.mudanya.bel.tr	
	Muğla Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0252 214 18 46 Web: www.mugla.bel.tr	
	Nilüfer Belediyesi / Bursa
Tel: 0224 441 16 03 Web: www.nilufer.bel.tr	
	Odunpazarı Belediyesi / Eskişehir
Tel: 0222 217 30 30 Web: www.odunpazari.bel.tr	
	Ordu Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0452 225 01 04 Web: www.ordu.bel.tr	
	Ortahisar Belediyesi
Tel: 0462 224 40 71 Web: www.trabzon.bel.tr	
	Osmancık Belediyesi / Çorum
Tel: 0364 611 43 23 Web: www.osmancik.bel.tr	
	Osmangazi Belediyesi / Bursa
Tel: 0364 611 43 23 Web: www.osmancik.bel.tr	
	Osmaniye Belediyesi
Tel: 0 328 440 00 80 Web: www.osmaniye-bld.gov.tr	
	Pamukkale Belediyesi / Denizli
Tel: 0258 213 76 67 Web: www.pamukkale.bel.tr	
	Pendik Belediyesi / İstanbul
Tel: 444 81 80 Web: www.pendik.bel.tr	
	Samsun Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0362 431 60 90 Web: www.samsun.bel.tr	
	Serdivan Belediyesi / Sakarya
Tel: 0264 211 1050 Web: www.serdivan.bel.tr	
	Tepebaşı Belediyesi / Eskişehir
Tel: 0222 320 54 54 Web: www.tepebasi.bel.tr	
	Toroslar Belediyesi / Mersin
Tel: 0324 322 72 00 Web: www.toroslar-bld.gov.tr	
	Trabzon Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0462 322 46 01 Web: www.trabzon.bel.tr	
	Urla Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 754 10 88 Web: www.urla.bel.tr	
	Ürgüp Belediyesi / Nevşehir
Tel: 0384 341 70 76 Web: www.urgup.bel.tr	
	Yalova Belediyesi
Tel: 0226 813 98 46 Web: www.yalova.bel.tr	
	Yenipazar Belediyesi / Aydın
Tel: 0256 361 30 04 Web: www.yenipazar.bel.tr	

